

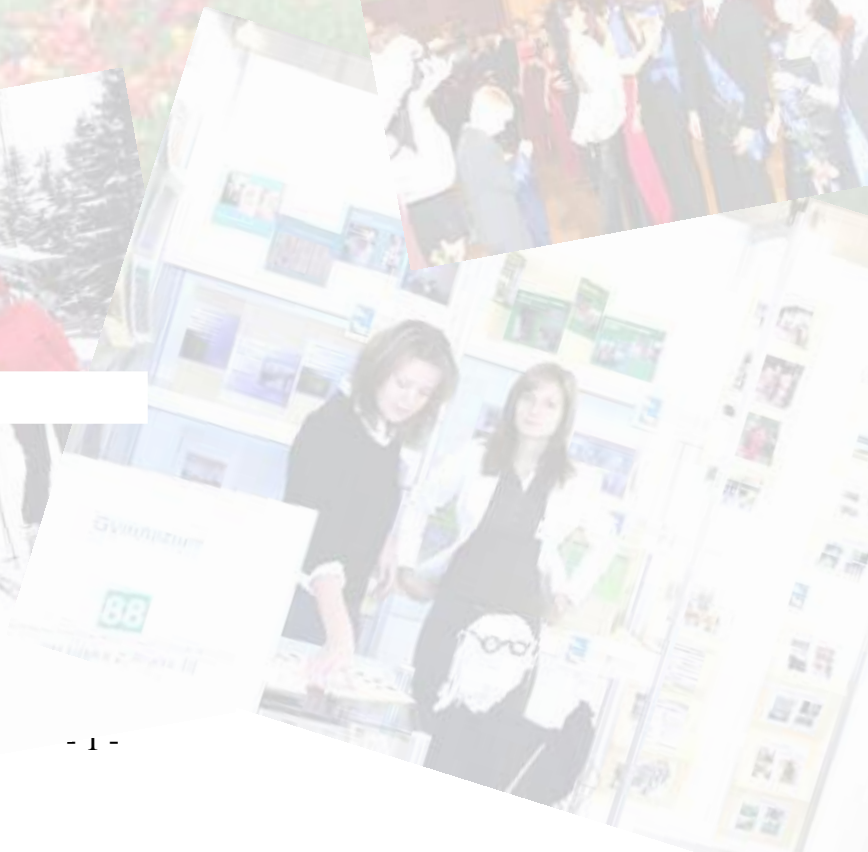

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Cesta k celoživotnímu vzdělávání

Školní vzdělávací program

Gymnázia, Praha 10, Voděradská 2

Obsah

1.	Identifikační údaje	9
1.1.	Školní vzdělávací program pro gymnázium	9
1.2.	Forma vzdělávání	9
1.3.	Předkladatel	9
1.4.	Zřizovatel	9
1.5.	Platnost dokumentu	9
2.	Charakteristika školy	10
2.1.	Velikost školy	10
2.2.	Vybavení školy	10
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	11
2.4.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	11
2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	12
2.6.	Charakteristika žáků	13
3.	Charakteristika ŠVP	14
3.1.	Zaměření školy	14
3.1.1.	Profilace	14
3.1.2.	Cíle programu Cesta k celoživotnímu vzdělávání	15
3.2.	Profil absolventa	15
3.3.	Organizace přijímacího řízení	15
3.3.1.	Studijní obory	15
3.3.2.	Požadavky k přijímacím zkouškám	16
	Osmileté studium – nižší stupeň	16
	Šestileté studium – nižší stupeň	16
	Čtyřleté studium	16
3.4.	Organizace maturitní zkoušky	16
3.5.	Výchovné a vzdělávací strategie	17
	Výchovné a vzdělávací strategie	18
3.6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	21
3.6.1.	Práce se žáky se specifickými vadami a poruchami učení	21
3.6.2.	Práce se žáky s poruchami chování a edukativními problémy	21
3.6.3.	Vzdělávání žáků se speciálními potřebami (SVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními	21
	3.6.3.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se SVP	21
3.6.4.	Práce se žáky cizí státní příslušnosti a z etnických menšin	22
3.7.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	22
3.7.1.	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka	22
3.8.	Výchovné poradenství	23
3.8.1.	Dlouhodobá koncepce	23
3.8.2.	Formy práce výchovného poradce	23
3.9.	Prevence sociálně patologických jevů	24
3.9.1.	Dlouhodobá koncepce	24
3.9.2.	Formy preventivních aktivit	24
3.9.3.	Adaptace studentů nových ročníků na nové školní prostředí	24
3.10.	Začlenění průřezových témat	25
4.	Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků	27
4.1.	Pravidla pro klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání	27
4.1.1.	Obecné zásady	27

4.1.2.	Podklady pro hodnocení a klasifikaci	27
4.1.3.	Kritéria pro hodnocení	27
4.1.4.	Evidence klasifikačních podkladů	28
4.1.5.	Komisionální zkouška.....	28
4.2.	Pravidla pro hodnocení chování	29
4.2.1.	Obecné zásady	29
4.2.2.	Pochvaly.....	29
4.2.3.	Kázeňské přestupky	29
4.2.4.	Informování o výchovných opatřeních	30
4.2.5.	Výstupní hodnocení žáka	30
5.	Autoevaluace	31
5.1.	Cíle autoevaluace.....	31
5.2.	Oblasti hodnocení	31
5.2.1.	Program školy	31
5.2.2.	Podmínky ke vzdělávání	31
5.2.3.	Průběh vzdělávání žáků	32
5.2.4.	Výsledky vzdělávání žáků	33
5.2.5.	Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy.....	33
5.2.6.	Řízení školy	34
5.2.7.	Úroveň výsledků práce školy	34
6.	Učební plán.....	35
6.1.	Tabulace učebního plánu - osmiletý studijní cyklus	35
6.2.	Tabulace učebního plánu - šestiletý studijní cyklus	37
6.3.	Tabulace učebního plánu - čtyřletý studijní cyklus	39
7.	Učební osnovy nižší gymnázium.....	41
7.1.	Český jazyk a literatura	41
7.1.1.	Obsahové vymezení	41
7.1.2.	Časové vymezení	41
7.1.3.	Organizační vymezení	41
7.1.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	42
7.1.4.1.	Hlavní cíle	42
7.1.4.2.	Očekávané výstupy.....	42
7.2.	Anglický jazyk.....	44
7.2.1.	Obsahové vymezení	44
7.2.2.	Časové vymezení	44
7.2.3.	Organizační vymezení	44
7.2.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	44
7.2.4.1.	Hlavní cíle	45
7.2.4.2.	Očekávané výstupy.....	45
7.3.	Německý jazyk	46
7.3.1.	Obsahové vymezení	46
7.3.2.	Časové a organizační vymezení.....	46
7.3.3.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	46
7.3.3.1.	Hlavní cíle	46
7.3.3.2.	Očekávané výstupy.....	46
7.4.	Francouzský jazyk	48
7.4.1.	Obsahové vymezení	48
7.4.2.	Časové a organizační vymezení.....	48
7.4.3.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	48
7.4.3.1.	Hlavní cíle	48

7.4.3.2.	Očekávané výstupy.....	48
7.5.	Španělský jazyk	50
7.5.1.	Obsahové vymezení	50
7.5.2.	Časové vymezení	50
7.5.3.	Organizační vymezení	50
7.5.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	50
7.5.4.1.	Hlavní cíle	51
7.5.4.2.	Očekávané výstupy.....	51
7.6.	Ruský jazyk	52
7.6.1.	Obsahové vymezení	52
7.6.2.	Časové a organizační vymezení.....	52
7.6.3.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	52
7.6.3.1.	Hlavní cíle	52
7.6.3.2.	Očekávané výstupy.....	52
7.7.	Matematika	54
7.7.1.	Obsahové vymezení	54
7.7.2.	Časové vymezení	54
7.7.3.	Organizační vymezení	54
7.7.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	54
7.8.	Člověk a svět práce.....	56
7.8.1.	Obsahové vymezení (Svět práce Informatika).....	56
7.8.2.	Časové vymezení (Svět práce Informatika).....	56
7.8.3.	Organizační vymezení (Svět práce Informatika)	56
7.8.4.	Výchovné a vzdělávací strategie (Svět práce Informatika)	56
7.8.4.1.	Hlavní cíle	56
7.8.4.2.	Očekávané výstupy.....	57
7.8.5.	Obsahové vymezení (Svět práce OV).....	58
7.8.6.	Časové vymezení (Svět práce OV)	58
7.8.7.	Organizační vymezení (Svět práce OV)	58
7.8.8.	Výchovné a vzdělávací strategie (Svět práce OV)	58
7.8.8.1.	Hlavní cíle	58
7.8.8.2.	Očekávané výstupy.....	59
7.9.	Informatika	61
7.9.1.	Obsahové vymezení	61
7.9.2.	Časové vymezení	61
7.9.3.	Organizační vymezení	61
7.9.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	62
7.9.4.1.	Hlavní cíle	62
7.9.4.2.	Očekávané výstupy.....	62
7.10.	Dějepis	64
7.10.1.	Obsahové vymezení	64
7.10.2.	Časové vymezení	64
7.10.3.	Organizační vymezení	64
7.10.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	64
7.10.4.1.	Hlavní cíle	64
7.10.4.2.	Očekávané výstupy.....	65
7.11.	Občanská výchova	66
7.11.1.	Obsahové vymezení	66
7.11.2.	Časové vymezení	66
7.11.3.	Organizační vymezení	66

7.11.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	66
7.11.4.1.	Hlavní cíle	66
7.11.4.2.	Očekávané výstupy.....	67
7.12.	Fyzika	69
7.12.1.	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	69
7.12.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	69
7.13.	Chemie.....	71
7.13.1.	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	71
7.13.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	71
7.14.	Biologie	73
7.14.1.	Obsahové vymezení	73
7.14.2.	Časové vymezení	73
7.14.3.	Organizační vymezení	73
7.14.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	74
7.14.4.1.	Hlavní cíle	74
7.14.4.2.	Očekávané výstupy.....	74
7.15.	Zeměpis	76
7.15.1.	Obsahové vymezení	76
7.15.2.	Časové vymezení	76
7.15.3.	Organizační vymezení	76
7.15.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	76
7.15.4.1.	Hlavní cíle	76
7.15.4.2.	Očekávané výstupy.....	77
7.16.	Hudební výchova.....	79
7.16.1.	Obsahové vymezení	79
7.16.2.	Časové vymezení	79
7.16.3.	Organizační vymezení	79
7.16.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	79
7.16.4.1.	Hlavní cíle	79
7.16.4.2.	Očekávané výstupy.....	79
7.17.	Výtvarná výchova.....	82
7.17.1.	Obsahové vymezení	82
7.17.2.	Časové vymezení	82
7.17.3.	Organizační vymezení	82
7.17.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	82
7.17.4.1.	Hlavní cíle	82
7.17.4.2.	Očekávané výstupy.....	83
7.18.	Tělesná výchova	85
7.18.1.	Obsahové vymezení	85
7.18.2.	Časové vymezení	86
7.18.3.	Organizační vymezení	86
7.18.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	87
7.18.4.1.	Hlavní cíle	88
7.18.4.2.	Očekávané výstupy.....	89
7.19.	Etická výchova	91
7.19.1.	Obsahové vymezení	91
7.19.2.	Časové vymezení	91
7.19.3.	Organizační vymezení	92
7.19.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	92
7.19.4.1.	Hlavní cíle	92

7.19.4.2.	Očekávané výstupy.....	93
8.	Učební osnovy vyšší gymnázium.....	95
8.1.	Český jazyk a literatura.....	95
8.1.1.	Obsahové vymezení.....	95
8.1.2.	Časové vymezení.....	95
8.1.3.	Organizační vymezení.....	95
8.1.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	96
8.1.4.1.	Hlavní cíle.....	96
8.1.4.2.	Očekávané výstupy.....	96
8.2.	Anglický jazyk.....	98
8.2.1.	Obsahové vymezení.....	98
8.2.2.	Časové vymezení.....	98
8.2.3.	Organizační vymezení.....	98
8.2.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	98
8.2.4.1.	Hlavní cíle.....	99
8.2.4.2.	Očekávané výstupy.....	99
8.3.	Německý jazyk.....	101
8.3.1.	Obsahové vymezení.....	101
8.3.2.	Časové vymezení.....	101
8.3.3.	Organizační vymezení.....	101
8.3.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	102
8.3.4.1.	Hlavní cíle.....	102
8.3.4.2.	Očekávané výstupy.....	102
8.4.	Francouzský jazyk.....	103
8.4.1.	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	103
8.4.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	103
8.5.	Španělský jazyk.....	105
8.5.1.	Obsahové vymezení.....	105
8.5.2.	Časové vymezení.....	105
8.5.3.	Organizační vymezení.....	105
8.5.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	106
8.5.4.1.	Hlavní cíle.....	106
8.5.4.2.	Očekávané výstupy.....	106
8.6.	Ruský jazyk.....	109
8.6.1.	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	109
8.6.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	109
8.7.	Matematika.....	111
8.7.1.	Obsahové vymezení.....	111
8.7.2.	Časové vymezení.....	111
8.7.3.	Organizační vymezení.....	111
8.7.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	111
8.7.4.1.	Hlavní cíle.....	111
8.7.4.2.	Očekávané výstupy.....	112
8.8.	Informatika.....	113
8.8.1.	Obsahové vymezení.....	113
8.8.2.	Časové vymezení.....	113
8.8.3.	Organizační vymezení.....	113
8.8.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	113
8.8.4.1.	Hlavní cíle.....	113

8.8.4.2.	Očekávané výstupy.....	113
8.9.	Dějepis.....	115
8.9.1.	Obsahové vymezení.....	115
8.9.2.	Časové vymezení.....	115
8.9.3.	Organizační vymezení.....	115
8.9.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	115
8.9.4.1.	Hlavní cíle.....	115
8.9.4.2.	Očekávané výstupy.....	116
8.10.	Základy společenských věd.....	118
8.10.1.	Obsahové vymezení.....	118
8.10.2.	Časové vymezení předmětu :.....	118
8.10.3.	Organizační vymezení.....	118
8.10.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	118
8.11.	Fyzika.....	120
8.11.1.	Obsahové vymezení.....	120
8.11.2.	Časové vymezení.....	120
8.11.3.	Organizační vymezení.....	120
8.11.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	120
8.11.4.1.	Hlavní cíle.....	120
8.11.4.2.	Očekávané výstupy.....	120
8.12.	Chemie.....	122
8.12.1.	Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	122
8.12.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	122
8.12.2.1.	Hlavní cíle.....	122
8.12.2.2.	Očekávané výstupy.....	123
8.13.	Biologie.....	125
8.13.1.	Obsahové vymezení.....	125
8.13.2.	Časové vymezení.....	126
8.13.3.	Organizační vymezení.....	126
8.13.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	126
8.13.4.1.	Hlavní cíle.....	126
8.13.4.2.	Očekávané výstupy.....	126
8.14.	Zeměpis.....	130
8.14.1.	Obsahové vymezení.....	130
8.14.2.	Časové vymezení.....	130
8.14.3.	Organizační vymezení.....	130
8.14.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	130
8.14.4.1.	Hlavní cíle.....	130
8.14.4.2.	Očekávané výstupy.....	131
8.15.	Hudební výchova.....	132
8.15.1.	Obsahové vymezení.....	132
8.15.2.	Časové vymezení.....	132
8.15.3.	Organizační vymezení.....	132
8.15.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	132
8.15.4.1.	Hlavní cíle.....	132
8.15.4.2.	Očekávané výstupy.....	132
8.16.	Výtvarná výchova.....	134
8.16.1.	Obsahové vymezení.....	134
8.16.2.	Časové vymezení.....	134
8.16.3.	Organizační vymezení.....	134

8.16.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	134
8.16.4.1.	Hlavní cíle	134
8.16.4.2.	Očekávané výstupy.....	135
8.17.	Člověk a zdraví.....	137
8.17.1.	Obsahové vymezení	137
8.17.2.	Časové vymezení	138
8.17.3.	Organizační vymezení	138
8.17.4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	138
8.17.4.1.	Hlavní cíle	140
8.17.4.2.	Očekávané výstupy.....	140

1. Identifikační údaje

1.1. Školní vzdělávací program pro gymnázium

Osmiletý vzdělávací program
Šestiletý vzdělávací program
Čtyřletý vzdělávací program

1.2. Forma vzdělávání

Denní

1.3. Předkladatel

Název školy: Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2
Adresa školy: Voděradská 900/2, 100 00 Praha 10 – Strašnice
Telefon: 274 817 655
Fax: 274 815 054
E-mail: info@gymvod.cz
Internet: www.gymvod.cz
IČO školy: 61385361
IZO školy: 000638200
Ředitel: Mgr. Jitka Fišerová, telefon: 274 815 774
e-mail: fiserova@gymvod.cz

1.4. Zřizovatel

Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2

1.5. Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program vstupuje v platnost od 1. 9. 2009
Aktualizovaná verze ŠVP platná od 1. 7. 2022

Mgr. Jitka Fišerová
ředitelka gymnázia

Školní vzdělávací program je zpracovaný podle RVP pro základní vzdělávání a RVP pro gymnázia.

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2 je krajskou školou, kterou zřizuje Hlavní město Praha. Je samostatným právním subjektem. Výuka probíhá v čtyřletém, šestiletém a osmiletém učebním cyklu.

Budova gymnázia je umístěna v klidném prostředí Prahy 10 ve Strašnicích. Její výhodou je velice dobrá dopravní dostupnost. V bezprostřední blízkosti se nachází stanice metra Strašnická a Skalka, zastávka tramvají i nádraží Praha Strašnice. Kapacitu školy naplní 700 žáků. Součástí školy je školní jídelna, která pojme 950 strážníků.

Koncem června 2008 byl nedaleko gymnázia dokončen volnočasový areál pro děti a mládež Vodní svět. Součástí celého areálu je skatepark, umělá horolezecká stěna a dráhy pro cyklistiku. Naši žáci jej mohou využívat pro relaxaci i jako náplň volného času.

2.2. Vybavení školy

V budově školy se nyní nachází 42 učeben, z toho 16 odborných pracoven, dvě tělocvičny, posilovna, keramická dílna. Často využívané jsou i dvě letní učebny, jež jsou součástí školní zahrady. Studentům je k dispozici nově zařízená knihovna s internetem a se studovnou. Průběžně jsou dokupovány svazky odborné a umělecké literatury. V knihovně jsou k dispozici též některé odborné časopisy a společenské hry.

Pro občerstvení studentů i zaměstnanců školy slouží školní jídelna s výbornou kuchyní a velice příjemným prostředím. Strážníkům je dána možnost vybírat si ze dvou až tří jídel. Ve škole funguje bufet.

Již od roku 2001 a 2002 využívají naši studenti zrekonstruované školní víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Pravidelně probíhá kompletní vyčištění hřiště, výměna písku, opravy a údržba veškerého sportovního vybavení v areálu.

Na tomto hřišti probíhá výuka jak míčových her, tak i lehké atletiky a tenisu. Studentům můžeme nabídnout možnost sportovního vyžití nejen v době vyučování, ale i v době mimoškolní formou kroužku.

V letech 2001 - 2008 byl postupně vyměněn žákovský nábytek. K dispozici jsou dvě moderně vybavené učebny fyziky, učebna biologie, multifunkční učebna chemie, chemická a biologická laboratoř a tři učebny IVT, z nichž byla jedna zcela nově rekonstruována a vybavena moderní výpočetní technikou. Rovněž učebny dějepisu a biologie, českého jazyka, anglického jazyka, francouzského jazyka a nově též španělštiny byly modernizovány zakoupením nového zpětného projektoru a promítacího plátna. Ve školním roce 2016/2017 jsme nově vybudovali dvě odborné učebny: biologie a fyziky. Moderně a nejnovější audiovizuální technikou jsou vybaveny dále učebny výtvarné a hudební výchovy. Celkem 34 tříd je v současnosti vybaveno zpětným projektořem, z toho 26 tříd má k dispozici i audio techniku a ve čtyřech třídách je instalována interaktivní tabule, často využívaná učiteli a žáky. Postupně vyměňujeme také černé i bílé tabule. Všechny učebny a třídy jsou opatřeny žaluziemi. V minulých letech došlo k rozsáhlé rekonstrukci osvětlení a byly vymalovány chodby v celé budově.

Další významnou pozitivní změnou dotýkající se vybavenosti školy je aktivní využívání webových stránek školy včetně vzdělávacího portálu, který byl financován z projektu OPPA OBZORY. V létě 2010 byl nainstalován nový emailový server a antivirový program. Pro zavedení elektronické třídní knihy se stalo samozřejmostí vybavení všech učeben počítači.

Nejvíce viditelnou změnou ve vzhledu a modernizaci exteriéru budovy se stala dlouho očekávaná (1. žádost říjen 2007) a nutná rekonstrukce budovy gymnázia, která proběhla na základě přiděleného grantu (červen 2010) z OPŽP. Konkrétně šlo o zateplení objektu, výměny oken a opravy vnější omítky a střechy.

V následujících letech proběhla výměna stoupaček a s tím spojená rekonstrukce sociálních zařízení v celé budově, byla dokončena instalace zatemnění v odborných učebnách, došlo k vymalování tříd, celkové rekonstrukce se také dočkala vrátnice.

Další naše kroky vedou ke zlepšení interiéru školy, zejména chodeb a jejich společných prostor. Došlo k výměně všech vestavných skříní na chodbách a ve třídách. Během letních prázdnin roku 2015 proběhla rozsáhlá výmalba školy včetně instalací podhledů a nového systému informačních nástěnek. Ve 2. patře byla následně z podnětu studentů vytvořena odpočinková zóna a jsou naplánovány další rekonstrukce odborných učeben. Dále jsme přistoupili k interiérovým změnám v jídelně, v části bufetu a došlo k úpravě vestibulu u vrátnice.

Jelikož je prostředí výchovně-vzdělávacího procesu jeho nezbytnou součástí, věříme, že i tyto proměny přispívají k dosahování lepších výsledků a většího ztotožnění našich studentů se školou.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má kolem 60 členů. Tvoří jej mladí i zkušení pedagogové. Ve škole pracuje výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů, koordinátor environmentální výchovy a koordinátor ICT. Zároveň zde působí externí pedagogové, kteří vedou odborné semináře na vyšším gymnáziu.

K hlavním cílům vyučujících patří co nejkvalitnější příprava žáků ke studiu na vysokých školách. Odrazem kvalitní výuky zdejších pedagogů, jejich schopností, tvůrčích dovedností a zkušeností je více než 95% úspěšnost našich absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy a též při vysokoškolském studiu. Pedagogové podporují aktivity žáků, jejich účast na různých projektech a soutěžích.

Mnoho pedagogů se nejen aktivně podílí na vlastním životě školy, ale jsou také činní v profesních sdruženích (např. ASUD, evropská soutěž Euroclio, Společnost F. X. Šaldy, ASSO – česko-francouzská společnost, Sdružení učitelů francouzštiny, Evropský parlament mládeže, SGUN – Spolek germanistů a učitelů němčiny apod.) nebo jsou členy autorských týmů nových učebnic - např. Dějepis pro ZŠ a nižší gymnázia nebo Sbírký úloh pro společnou část maturitní zkoušky z německého jazyka. Někteří naši učitelé vedou pedagogickou praxi studentů vysokých škol.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. V rámci environmentální výchovy spolupracujeme s nadací Tereza. Naši žáci se již řadu let podílejí na mezinárodním projektu Globe. Projekt zahrnuje pravidelné sledování počasí a měření teploty a srážek, účast na soutěži Globe Games, měření poloměru Země ve spolupráci s partnerskou školou na Filipínách.

Řadu let jsou naši žáci členy KMD a navštěvují ročně šest vybraných divadelních představení. Tradicí je i společná předvánoční návštěva dopoledního divadelního představení. Velký zájem mají starší žáci o filmy promítané žaky v projektu Filmový klub Jednoho světa přímo ve škole.

Naši žáci se pravidelně úspěšně zúčastňují zasedání Evropského parlamentu mládeže. Reprezentují naši školu i Českou republiku na jeho mezinárodních zasedáních.

Navázali jsme úspěšnou spolupráci s "American Center", které podle našich potřeb a požadavků posílá lektory z řad rodilých mluvčích k vedení přednášek.

Zprostředkováváme žákům naší školy možnost skládat na půdě gymnázia mezinárodně uznávané zkoušky Cambridge English Tests úrovně FCE, CAE.

Dlouhodobě probíhá vzájemná spolupráce s partnerskou školou Gymnázium Am Thie v Blankenburgu. Díky tomu se každoročně může několik vybraných žáků naší školy zúčastnit dvouměsíčního studijního pobytu na tomto gymnáziu. Se zmíněným gymnáziem pracujeme společně s předmětovou komisí Hudební výchovy na hudebním projektu „Musik über die Grenzen“. Zapojili jsme se též do velmi zajímavého soutěžního projektu Jugend debattiert.

Nadále pokračuje spolupráce našeho gymnázia s partnerskou školou v Saumuru ve Francii. Jedná se o dvouměsíční stáže na Lycée Saint Louis. V rámci předmětu francouzský jazyk již pátým rokem naše škola pořádá ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze zkoušky pro získání francouzského národního diplomu DELF scolaire ve čtyřech úrovních.

V programu OPPA získalo v říjnu 2008 naše gymnázium grant ve výši 5, 8 mil. Kč na podporu projektu OBZORY - Projekt rozvoje nadaných žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z tohoto grantu budeme moci 30 měsíců hradit zahraniční stáže studentů, specializované semináře na úrovni vysokoškolského studia vedené našimi pedagogy a pedagogy z vysokých škol a speciální doučování pro žáky se studijními problémy.

Na tento úspěch naše škola navázala a v říjnu 2011 se nám podařilo získat další grant v programu OPPA pro projekt LITERACY - Rozvoj matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti žáků, který byl realizován ve školním roce 2012 – 2013.

Důležitou součástí naší celkové vzdělávací koncepce je specializace studia, ke které přistupujeme především v posledních dvou ročnících, kdy dochází k hlubšímu vyhraňování profesní orientace. Zde mají žáci možnost volby seminářů z oblasti jazykové, společenskovední, přírodovědné i technické. Předposlední ročníky volí dva semináře, maturitní ročníky pak sedm volitelných seminářů.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školská rada Gymnázia, Praha 10, Voděradská 2 (ŠR) byla na gymnáziu ustanovena k 1. 9. 2005, na podzim 2005 proběhly volby zástupců do Školské rady za rodiče žáků a zletilé studenty a za pedagogy školy.

ŠR zahájila činnost dne 19. prosince 2005 na své první schůzi.

V letech 2006 a 2008 proběhly doplňující volby. ŠR se schází k pravidelným jednáním, kde schvaluje Výroční zprávu ředitelky školy a změny Školního řádu. Dále se zabývá aktuální situací ve škole.

Při škole působí Rodiče studentů Gymnázia Voděradská (ROS GV). Výbor ROSu GV se několikrát ročně schází s vedením školy a společně řeší vzniklé problémy. Na tyto schůzky mohou být zváni i předsedové předmětových komisí, aby informovali rodiče o činnosti své komise. Unie rodičů finančně i materiálně podporuje nadstandardní aktivity školy. Z jejího rozpočtu jsou pravidelně hrazena praktika žáků na MFF UK a doplnění fondu odborné i krásné literatury v knihovně školy. Významnou měrou se podílí na financování maturitního plesu gymnázia, Zahradní slavnosti školy, účasti v Evropském parlamentu mládeže, projektu Globe, filmového klubu Jeden svět apod. Rovněž zajišťuje knižní odměny pro nejlepší žáky školy a podporuje jejich další aktivity.

Škola pořádá dvakrát do roka schůzky s rodiči žáků, kde jsou rodiče informováni o chování a prospěchu.

Pro zájemce o přijetí na naši školu organizujeme rovněž dvakrát do roka den otevřených dveří, do kterého se velmi aktivně zapojují naši pedagogové i žáci, v anketě zúčastněných je opakovaně hodnocen jako vysoce kvalitní.

Zájemcům o přijetí na naše gymnázium jsou určeny přípravné kurzy z českého jazyka a matematiky pro všechny tři studijní cykly, které probíhají v budově gymnázia vždy od ledna do dubna.

2.6. Charakteristika žáků

Žáci víceletého i čtyřletého studia prošli přijímacím řízením. Naši školu navštěvují zejména žáci ze základních škol v Praze 10, 15, 1 a 4 a díky dopravní dostupnosti i děti ze vzdálenějších částí Prahy.

Od nižšího stupně víceletého gymnázia po oktávy a čtvrté ročníky podchycujeme řadu dětí nadaných a mimořádně nadaných. Jednotliví učitelé s nimi pracují individuálně, zapojují je do předmětových olympiád a dalších soutěží. Zde tito žáci často získávají přední umístění. Úspěchu mnozí dosahují i v krajských nebo celostátních kolech těchto soutěží. Pro děti mimořádně talentované je možné vypracovat individuální vzdělávací plán.

Díky výbornému umístění našich žáků na předních místech obvodních předmětových olympiád jsme opakovaně vyhlášováni jako nejúspěšnější střední škola v Praze 10.

Přestože žáků se speciálními poruchami učení a chování není na škole mnoho, učitelé k nim přistupují se zvýšenou péčí, aby mohli náročné gymnaziální studium zvládnout. Vyučující spolupracují s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou.

Začleňování cizinců probíhá zatím bez větších komplikací. Jedná se o žáky nadané, kteří úspěšně splnili kritéria přijímacího řízení. V hodinách českého jazyka jsou jim poskytovány četné konzultace, na počátku jejich studia zohledňujeme jazykový handicap. Z našich poznatků vyplývá, že jde většinou o velice pilné žáky, soustavně se na výuku připravující, se zájmem o dobré studijní výsledky.

Na škole pracuje Studentský parlament. Vedení školy se pravidelně setkává se zástupci tříd, kteří tlumočí dotazy a připomínky za celou svoji třídu. Žáci jsou informováni o novinkách, akcích i problémech školy.

Žáci se aktivně podílejí na rozličných humanitárních akcích, např. Sluníčkový den, vánoční sbírka pro UNICEF apod. Spolu s pedagogy školy připravují i Zahradní slavnost, která se koná v posledním týdnu školního roku stejně jako burza učebnic pořádaná žáky vyššího gymnázia. Nedílnou součástí gymnaziálního studia je maturitní a imatrikulační ples, na jehož přípravě i moderování se významně podílejí žáci posledních ročníků.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Profilace

Hlavním cílem naší školy je kvalitně žáky připravit ke studiu na VŠ, což se také úspěšně daří (v minulých letech bylo pravidelně přijato na vysoké školy více než 95% absolventů). Jsme školou všeobecně zaměřenou. Studenti získávají poznatky ze stěžejních vědních oborů.

Ke specializaci studia přistupujeme v posledních dvou ročnících, kdy je žákům umožněno vyhraňování profesionální orientace. Mají možnost volby ze širokého spektra nabízených volitelných seminářů (VS). Výuku jednoho volitelného semináře ve víceletém studiu realizujeme již též v sextě. Tato nabídka se u žáků setkala s velkým úspěchem. Volitelné semináře jsou velmi různorodé, o čemž svědčí jejich následující neúplný výčet: Experimentální a aplikovaná fyzika, , Současný svět v geopolitické perspektivě, Tělesná kultura, Tvůrčí psaní, Teoretická fyzika, Robotika, Společný svět či Poválečná Evropa a svět. Žáci sexty mohou zvolit jeden volitelný seminář.

Předposlední ročníky volí dva jednoleté volitelné semináře, maturitní ročníky celkem sedm volitelných seminářů. Volitelné semináře jsou nabízeny z oblasti jazykové, společenskovědní, přírodovědné i technické – např. Anglická, francouzská a německá konverzace, Americká a britská literatura, Praxe a teorie překladu, Kultura mluveného projevu, Latina, Algoritmizace a programování, Elektronická komunikace, Deskriptivní geometrie, Ekonomie, Politologie, Mezinárodní vztahy, Československo a svět ve 20. století, Společenskovědní seminář, Sociálně právní seminář, Dějiny umění, Literatura po roce 1945, Mozek, komunikace a chování, Semináře z českého jazyka, matematiky, fyziky, chemie, biologie, zeměpisu apod. Díky projektu Obzory budou od školního roku 2009 – 2010 některé volitelné semináře vyučovány ve spolupráci s odborníky z vysokých škol ČR.

V primě vyučujeme jednomu cizímu jazyku, v dalších ročnících pak dvěma světovým jazykům, z nichž jeden je vždy anglický. Dále nabízíme jazyk německý, francouzský, španělský a ruský.

V rámci tělesné výchovy jsou pořádány lyžařské kurzy (1x na nižším gymnáziu, 1x na vyšším gymnáziu) a letní sportovní kurzy pro septimy a 3. ročníky (turistické, vodácké, cyklistické). Pro žáky nižšího gymnázia pravidelně organizujeme týdenní školu v přírodě. Pro všechny nově nastupující žáky adaptační kurz.

Součástí vyučování je i řada jednodenních exkurzí nejrůznějšího typu - od návštěv koncertů, aktuálních výstav i stálých expozic, přes využití programů připravovaných vysokými školami a jinými vědeckými institucemi, až po nahlédnutí do výrobních provozů.

Uskutečňujeme vysoce odborně zaměřené zájezdy do zahraničí – do Velké Británie, Itálie, Francie, Spolkové republiky Německo, Polska a Řecka apod., stejně tak jako každoroční výběrový lyžařský kurz.

V případě zájmu jsme schopni zajistit otevření kroužků a to z oblasti výtvarné (výroba keramiky, dějiny kultury), hudební (sborový zpěv) či sportovní.

K využití volného času studentů patří další aktivity nabízené školou (práce ve školním časopise, možnost využívání počítačové techniky, projekt Jeden svět, filmový klub školy).

Cíle programu Cesta k celoživotnímu vzdělávání

Ve všech předmětech soustavně rozvíjíme a podporujeme schopnost vyhledat, porozumět, třídít, sdílet a předat informace. Podněcujeme logické myšlení a tvořivost žáků.

Našimi dalšími cíli při výuce je naučit žáky:

- účelně využívat informační technologie
- komunikovat v cizím jazyce a využít této znalosti k pochopení cizích kultur
- vyjadřovat se přesně a věcně v mateřském jazyce na potřebné úrovni a dorozumět se s ostatními
- rozumově poznávat přírodní a společenské zákonitosti a jejich souvislosti
- začleňovat se do společnosti, přijímat a respektovat základní etické normy v souvislosti s poznáváním pozitivních civilizačních hodnot
- pěstovat schopnost vnímání a vytváření estetických hodnot
- podporovat vlastní pohybové aktivity a osvojení si zdravého životního stylu

Naši žáci si vytváří žádoucí studijní a pracovní návyky, učí se kvalitně zpracovávat získané informace. Od druhého roku studia na vyšším gymnáziu posilují svoji profesní orientaci volbou z bohaté nabídky volitelných předmětů.

3.2. Profil absolventa

Absolvent kvarty (posledního ročníku povinné školní docházky) našeho gymnázia je vybaven znalostmi, které odpovídají a často i převyšují všechny požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Během studia si žáci osvojí návyky a dovednosti, které využijí na vyšším stupni gymnázia a zároveň ve své další profesní orientaci (jde například o schopnost týmové práce a spolupráce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuze, práci s několika informačními zdroji). Žáci jsou připraveni k tomu, aby úspěšně pokračovali ve studiu na vyšším stupni gymnázia. Jejich učitelé je povedou ke schopnosti a ochotě slušně vyjádřit a též obhájit svůj názor.

Studijní programy na nižším a vyšším gymnáziu jsou provázány, vyučující využijí pestré výchovné a vzdělávací strategie a tím docílí, že návyky a dovednosti absolventů mají trvalý charakter.

Na vyšším stupni víceletého i čtyřletého všeobecného studia pokračuje náš žák tak, aby se po jeho ukončení stal absolventem všeobecně vzdělaným, jazykově vybaveným, připraveným pokračovat ve studiu na vysoké škole dle svého osobního výběru. Pomůže mu i možnost individuální profilace v soustavě volitelných předmětů.

Absolvent naší školy by měl být zároveň schopen pozitivního vztahu ke světu, empatie, tolerance, zodpovědnosti a úcty k sobě, k druhým a k prostředí, v němž žije.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Studijní obory

Osmiletý vzdělávací program 79-41-K/81

Šestiletý vzdělávací program 79-41-K/61

Čtyřletý vzdělávací program 79-41-K/41

Požadavky k přijímacím zkouškám

Podrobná kritéria k přijímacím zkouškám pro jednotlivé vzdělávací programy, stejně tak jako ukázky loňských testů, jsou vždy zveřejněna na webových stránkách školy www.gymvod.cz nejpozději do 31. 1. kalendářního roku, v němž uchazeči podávají přihlášku ke studiu.

Obecné požadavky k přijímacím zkouškám

Osmileté studium – nižší stupeň

Do nižšího stupně osmiletého studia přijímáme žáky, kteří v daném školním roce ukončí 5. ročník ZŠ. Podmínkou přijetí je úspěšné složení přijímací zkoušky, která má dvě části. Společnou část, která se skládá z testu z matematiky a českého jazyka (organizuje Cermat) a školní část, kterou tvoří test z anglického jazyka. Za prospěch na ZŠ může žák získat body navíc.

Šestileté studium – nižší stupeň

Do nižšího stupně šestiletého studia přijímáme žáky, kteří v daném školním roce ukončí 7. ročník ZŠ. Podmínkou přijetí je úspěšné složení přijímací zkoušky, která má dvě části. Společnou část, která se skládá z testu z matematiky a českého jazyka (organizuje Cermat) a školní část, kterou tvoří test z anglického jazyka. Za prospěch na ZŠ může žák získat body navíc.

Body navíc mohou též získat žáci za umístění na 1. – 3. místě v obvodním kole předmětových olympiád nebo konverzačních soutěží v cizích jazycích v daném školním roce (nutno doložit originálem diplomu).

Čtyřleté studium

Do čtyřletého studia přijímáme žáky, kteří v daném roce ukončí 9. ročník ZŠ. Podmínkou přijetí je úspěšné složení přijímací zkoušky, která je tvořena testy z matematiky a českého jazyka (organizuje Cermat). Za prospěch na ZŠ může žák získat body navíc.

Body navíc též mohou získat žáci za umístění na 1. – 3. místě v obvodním kole předmětových olympiád nebo konverzačních soutěží v cizích jazycích v daném školním roce (nutno doložit originálem diplomu).

Ředitelka školy může rozhodnout, že žáci s výborným prospěchem na základní škole budou přijati bez přijímacích zkoušek.

II. a III. kolo přijímacích zkoušek bude vypsáno podle aktuálních potřeb školy.

Testy k přijímacím zkouškám vytváří členové předmětové komise český jazyk a matematika.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Model maturitní zkoušky vychází z platné legislativy. Podrobná kritéria k organizaci maturitní zkoušky jsou vždy aktuálně zveřejněna na webových stránkách školy www.gymvod.cz/maturita/.

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie

Naše gymnázium rozvíjí v rámci svého vzdělávacího programu u žáků klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Žák

- čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku
- zařazuje získané poznatky do systému

Kompetence komunikativní

Žák

- umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni
- volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází
- chápe umění jako proces specifické komunikace tvůrce a společnosti

Kompetence občanské

Žák

- zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních
- zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření
- chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti

Kompetence k řešení problému

Žák

- umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení
- svá řešení problémů se snaží obhájit

Kompetence sociální a personální

Žák

- dovede pracovat v týmu, snaží se získat a umí si obhájit svoji pozici
- na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka

Kompetence pracovní a k podnikavosti

Žák

- dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi
- při práci dbá ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- rozhoduje se samostatně, plánuje, připravuje a realizuje určité aktivity
- hodnotí vlastní postupy a výsledky práce

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, je schopen využívat adekvátní technologie k řešení problémů
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, dokáže kriticky hodnotit jejich přínosy a zároveň reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat a v digitálním prostředí jedná eticky

Tyto kompetence rozvíjíme výchovnými a vzdělávacími strategiemi, které se uplatňují jednak na úrovni celé školy, jednak v rámci jednoho předmětu či jejich skupiny. Obecně sledujeme především zapojení všech žáků do výuky, zvládnutí učiva obsaženého v ŠVP všemi žáky, motivaci žáků k celoživotnímu vzdělávání a postupný rozvoj klíčových kompetencí žáka směrem k jeho osobnímu maximu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při utváření a rozvoji klíčových kompetencí všech žáků školy uplatňují naši pedagogové následující společné postupy, metody a formy práce. Uvádíme zde i aktivity a příležitosti našich žáků. Jejich výčet není do budoucna konečný a bude se měnit s možnostmi i potřebami gymnázia tak, aby směřoval ke zdokonalování procesu vzdělávání na naší škole.

Kompetence k učení

Využíváme pozitivní motivaci k utváření trvalého zájmu žáků o učení a celoživotní vzdělávání.

Volíme takové metody a formy práce, které zohledňují individuální možnosti a zájmy žáků, jejich pokrok v učení hodnotíme u každého zvlášť i celkově.

Vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání i zpracovávání informací z odborných časopisů, literatury, internetu, umožňujeme jim ověřit si platnost učitelova tvrzení v diskusi, povzbuzujeme je k dotazům. Motivujeme je ukázkami využití učiva v praxi. Klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky orientovat se v různých typech textů i v jiných informačních zdrojích.

Preferujeme činnostní učení.

K získávání a prohlubování znalostí žáků využíváme výukový software a audiovizuální techniku

Podporujeme aktivní zapojení žáků do výuky - samostatné vyvozování poznatků, vzájemnou komunikaci, samostatnou práci, vytváření a přednes referátů, práci ve skupinách, projekty v rámci jednotlivých předmětů, ale též snahu o vlastní organizaci učení.

Umožňujeme žákům hodnotit svoji činnost a výsledky práce, podporujeme je v sebehodnocení.

Připravujeme žáky na účast v soutěžích a předmětových olympiádách – zohledňujeme a zároveň vyzdvihujeme jejich individuální schopnosti a zájmy.

Umožňujeme žákům uplatnit svoji tvořivost a fantazii nejen při výuce, ale i při pravidelných školních akcích – školní časopis Smokvoň, příprava programu maturitního plesu, vánoční Zpívání na schodech a besídka, příprava Zahradní slavnosti, vedení filmového klubu Jeden svět.

Kompetence k řešení problémů

Žákům předkládáme náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů.

Vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, tabulkám, diagramům.

Při řešení problémů učíme žáky užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet, hledat vhodná řešení problémů, problémových nebo krizových situací.

Výuku přibližujeme skutečnému životu, řešíme problémy z praxe - obsahy učiva volitelných předmětů jsou zaměřeny na řešení problémových situací, aktuálně reagují na současnou situaci ve společnosti.

Seznamujeme žáky s různými variantami řešení problémů životního prostředí.

Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky – sportovní (florbalový turnaj) a vědomostní soutěže (Ukaž, co umíš a znáš).

Podporujeme účast našich žáků v celostátním testování vědomostí žáků – testy společnosti Cermat, Scio, matematický a přírodovědný Klokan, apod.

Učíme žáky rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni. Žáci vědí, že v případě nesnází se mohou obrátit i na třídního profesora (individuální pohovory, třídnické hodiny), využít konzultace s výchovnou poradkyní, mohou též kontaktovat drogovou preventistku či školní psycholožku.

Kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální

Vytváříme pro žáky příležitosti a vstřícné prostředí k formulování a obhajování vlastních myšlenek a názorů.

Snažíme se soustavně rozvíjet slovní zásobu žáků, učíme je kultivovanému, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování v ústním i písemném projevu.

Dbáme, aby žáci vedle dovednosti vyjádřit svůj názor, myšlenku, přání či prosbu rozvíjeli též schopnost respektovat při komunikaci druhého.

Žákům zadáváme úkoly, které je třeba řešit ve skupinách. Vytváříme příležitosti, aby výsledky své práce mohli prezentovat ostatním. Dovednost komunikovat rozvíjíme ve výuce i mimo ni (prezentace žákovských prací, referátů, skupinové prezentace, rozhlasové relace, vystupování na Dni otevřených dveří, tvorba školního časopisu, recitační soutěže, olympiády v českém i cizím jazyce, činnost ve Školním parlamentu). Každoročně s velkým úspěchem vedeme na vyšším gymnáziu volitelné předměty Kultura mluveného projevu a Rétorika.

Komunikaci přes internet považujeme za nezbytnou, aktivně ji podporujeme (např. i domácí přípravou), dbáme na její kultivovanost.

Ve výuce cizích jazyků upřednostňujeme ústní komunikaci před písemnou, učíme žáky argumentovat.

Vedeme žáky k vzájemné úctě, respektu k sobě navzájem i k ostatním, snažíme se vytvářet a udržovat přátelskou, vstřícnou a příjemnou atmosféru ve třídách i v celé výuce. Soustavně dbáme na dodržování zásad slušného chování a vzájemného respektu mezi žáky, staršími a mladšími žáky a mezi žáky a učiteli.

Učíme žáky respektovat různá sociální postavení jedinců, být tolerantní a ohleduplný k ostatním lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, podporujeme je v organizaci filmového klubu Jeden svět na škole, pravidelně navštěvujeme festival Jeden svět a každoročně organizují starší žáci pro mladší denní festival filmů a besed s tematikou proti násilí a xenofobii. Každoroční součástí výuky se staly exkurze do Památníku Tereziín a Osvětimi.

Vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, učíme je vážit si práce druhých, přát úspěch ostatním.

Při práci na projektech jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, učí se rozdělit a naplánovat si práci, hodnotit výsledek své práce i práce druhých.

Vedeme žáky k pomoci spolužákům-cizincům zapojit se do běžného vzdělávání naší školy.

Nabízíme žákům zájmové kroužky pro využití volného času.

Kompetence občanské

Volení zástupci tříd komunikují prostřednictvím Studentského parlamentu s vedením školy, podílejí se na zlepšování školního prostředí, jsou aktivně zapojeni do činností školy a vytváření (aktualizace) školního řádu.

Třídní učitelé projednávají se žáky problémy v kolektivu, snaží se společně nacházet jejich řešení.

Žáci jsou aktivně zapojováni do práce Evropského parlamentu mládeže.

Spolu se staršími žáky organizujeme pravidelné vědomostní a sportovní soutěže pro žáky nižšího gymnázia.

Žáci se zapojují do vánoční sbírky pro Unicef, vystupují s pěveckým programem v domově pro seniory, spolupracují v akci Sluníčkový den, výrobky z keramiky z hodin výtvarné výchovy a keramického kroužku věnují do aukce a vytěžené peníze využívají na nákup sportovního zboží dětem z dětského domova.

Prostřednictvím projektů a besed s odborníky (Prev-Centrum, Centrum primární prevence...) se snažíme předcházet rizikovému chování dospívajících a vedeme žáky k větší odpovědnosti za vlastní zdraví i způsob života.

Na exkurzích, školních výletech a školách v přírodě pěstujeme pozitivní přístup žáků k uměleckým dílům, kulturnímu a historickému dědictví České republiky.

Vedeme žáky ke kritickému posuzování a vyhodnocování informací o životním prostředí.

Učíme je chápat příčiny a následky poškozování životního prostředí, orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody, účastnit se ochrany životního prostředí.

Kompetence pracovní, kompetence k podnikavosti

Zařazujeme do výuky práci s technikou a různými materiály – informatika, praktika, výtvarné práce, laboratorní práce apod.

Materiální vybavení školy umožňuje rozvíjet samostatnou práci žáků, jejich samostatné rozhodování, utváření vlastních závěrů a tím je učí odpovědnosti za výsledek své práce. Volba oborů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je zaměřena na konkrétní pracovní činnosti, žák získává praktické dovednosti pro další období života.

Školní výuku pravidelně doplňujeme o odborné přednášky, laboratorní cvičení na MFF UK a exkurze, do školy zveme řadu odborníků z nejrůznějších oblastí.

Žákům jsou od druhého roku studia na vyšším stupni nabízeny volitelné předměty, jejich skladbu i zaměření mohou každoročně změnit. Nabídka volitelných předmětů je široká, v posledním roce studia umožňujeme žákům volbu z cca 40 – 50 různých volitelných předmětů.

Do výuky začleňujeme aktivity, které žáky seznamují s konkrétním pracovním prostředím (např. účast v projektu Studenti píší noviny).

O možnostech profesionální orientace informuje žáky pravidelně výchovná poradkyně školy, v případě zájmu se žáci mohou zúčastnit profitestů v PPP.

Kompetence digitální

Napříč předměty i v rámci aktivit, které doprovázejí výchovně-vzdělávací proces na naší škole, je snaha pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí, využívat digitální technologie v souladu s etickými principy při domácí přípravě či výuce.

Žáci jsou vedeni k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Do výuky jsou zařazovány prezentace, výstupy žáků, zpracovávání konkrétních úkolů, seminárních prací. Škola sama využívá jako další zdroj komunikace s žáky digitální platformu, která opět vede k osvojení činností souvisejících s využitím digitálních technologií.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola jako všeobecně vzdělávací instituce se snaží o vytvoření příznivého prostředí pro co nejširší spektrum žáků. Kládeme vždy důraz na osobnostní rozvoj každého jednotlivce. Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje aktivní přístup jak ze strany pedagogů, tak i ze strany ostatních žáků třídy a školy. Důležitá je spolupráce s odborníky z oboru psychologického poradenství a s rodiči žáků.

Speciální vzdělávání poskytuje naše gymnázium žákům, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogicko-psychologického vyšetření školským poradenským zařízením.

Práce se žáky se specifickými vadami a poruchami učení

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. V případě, že poradna nebo speciálně-pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je s výsledkem seznámen pedagogický sbor i vedení školy. Vyšetření se opakuje každé dva roky, aby byl zaznamenán vývoj a případné změny diagnózy. Podle typu a stupně vady přistupujeme k jednotlivým žákům. Při klasifikaci vycházíme ze zjištěné vývojové poruchy.

Práce se žáky s poruchami chování a edukativními problémy

Pokud se ve škole setkáme se žáky, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní, agresivní, mají problém se soustředit, nebo s hyperaktivními či snadno unavitelnými žáky, snažíme se o jejich integraci do kolektivu třídy a prostředí školy.

Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, výchovným poradcem, školní psycholožkou i s rodiči a kládeme důraz na individuální integraci a výchovu ke spolupráci. Při jednání se žáky vycházíme ze zásad Školního řádu. Přestupky proti němu řešíme společně na pedagogické radě a s rodiči žáků.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) s priznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje sama škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a školní psycholožky. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnou poradkyní, která zároveň koordinuje jeho činnost a školní psycholožkou, která je na naší škole denně

přítomna. Škola nadále spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 10, se kterou je odpovědna primárně komunikovat výchovná poradkyně.

Práce se žáky cizí státní příslušnosti a z etnických menšin

Snažíme se o rychlou integraci těchto žáků do třídního kolektivu s respektem ke kulturním a náboženským odlišnostem daného žáka. Prosazujeme zásady multikulturní výchovy.

Na škole v současné době nejčastěji studují žáci ze Slovenska, Ukrajiny, Řecka, Ruska, Číny a Vietnamu.

3.7. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pedagogové systematicky monitorují intelektuální schopnosti žáků v jednotlivých třídách a pravidelně si mezi sebou vyměňují informace. Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných vychází způsob výuky z principů individualizace a vnitřní diferenciací, jenž se realizuje změnou organizace výuky, metod a forem práce. Sledujeme i eventuální problémy těchto žáků v emocionální a sociální oblasti a jejich postavení v kolektivu třídy. V souladu s osobnostní charakteristikou nadaného žáka se pedagogové snaží volit optimální aktivity pro rozvoj jeho talentu, např. rozšíření a obohacování učiva, ponechání volnosti ve výběru aktivit, poskytnutí odborných materiálů, podpora kreativity, pověřování vedením pracovních skupin a účast těchto žáků při organizaci předmětových soutěží pro mladší ročníky. Žáci se zapojují do přípravy, organizace a hodnocení projektových dnů. Motivujeme je k účasti na předmětových soutěžích. Podporujeme jejich účast na setkáních s talentovanými žáky jiných škol.

Nadaným dětem doporučujeme využít nabídku vědeckých pracovišť a vysokých škol k trvalé spolupráci na projektech. Radíme jim při výběru dalších mimoškolních aktivit podporujících rozvoj talentu. Těmto žákům umožňujeme účast na přednáškách a exkurzích pořádaných školou pro vyšší ročníky.

Pravidla a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, školní psycholožkou a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření (např. zadávání specifických projektů a úkolů, obohacování vzdělávacího obsahu apod.) podle IVP zástupci ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

3.8. Výchovní poradství

Činnost výchovného poradství je ve škole rozdělena mezi výchovného poradce, preventistu sociálně patologických jevů a školní psycholožku. Důraz je kladen na jejich komunikaci s vedením školy, třídními učiteli a rodiči.

Dlouhodobá koncepce

- adaptace žáků prvních ročníků na nové školní prostředí
- profesionální orientace žáků
- zabezpečení výuky žáků se speciálními výchovně vzdělávacími potřebami
- zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných
- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- práce s žáky cizí státní příslušnosti a z etnických menšin
- práce s žáky s poruchami chování

Formy práce výchovného poradce

Adaptace žáků na nové školní prostředí

V měsíci září proběhnou s novými žáky tzv. adaptační kurzy (osobnostní a sociální výchova), na které by měly v následujícím ročníku navazovat kurzy stmelovací. Škola spolupracuje s několika agenturami, které budou zajišťovat chod těchto kurzů. V září se konají vstupní besedy žáků se školní psycholožkou, kterých se účastní všechny první ročníky se svými třídními učiteli. Pokud je potřeba psycholožka pracuje s těmito třídami i nadále. Pokud žáci potřebují mohou se na ni obracet i nadále se svými problémy.

Profesionální orientace žáků

Během celého školního roku jsou žáci informováni o přijímacím řízení na vysokých školách prostřednictvím materiálů, které dostává naše škola z vysokých škol a dalších institucí. Mohou se zúčastnit besed, které pořádají jednotlivé studijní agentury, probíhají individuální pohovory se studenty – pomoc při volbě vhodného uplatnění, navštěvují dny otevřených dveří na jednotlivých fakultách. Ve spolupráci s poradenským zařízením je nabízena možnost diagnostiky žáka zaměřená na výběr dalšího vzdělávání a volbu budoucího povolání.

Nižším ročníkům je určena nabídka studia v zahraničí.

Besedy a školní akce

Navázali jsme spolupráci s několika odbornými institucemi, které pořádají různé akce přímo ve škole (např. Pedagogicko-psychologická poradna, Praha 10 a Centrum rodiny a mezilidských vztahů – Jantra, Praha 10, občanské sdružení Prev-centrum, Centrum primární prevence, BOZP, besedy S Tebou, o Tobě a Svět pro mě). Tyto akce probíhají během celého školního roku.

3.9. Prevence sociálně patologických jevů

Dlouhodobá koncepce

Hlavní cíle:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- vytváření pozitivního sociálního klimatu
- zvyšování sociálních kompetencí žáků i učitelů
- umění vyrovnat se zátěžovými situacemi
- formování vhodných postojů ke společensky nežádoucím jevům, resp. jejich potlačení na půdě gymnázia
- pochopení významu sexuality a jejího zapojení do vztahu v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli
- pochopení významu zdrženlivosti v dospívání a uvědomění si důležitosti odpovědného sexuálního chování

Formy preventivních aktivit

Realizace prevence probíhá v rámci výuky konkrétních předmětů.

Klíčové vyučovací oblasti:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity)
- oblast společenská (formy komunikace, sociální dovednosti a kompetence)
- oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie)
- oblast rodinné, sexuální a občanské výchovy
- oblast sociálně právní (právní aspekty sociálně patologických jevů, postoj společnosti k těmto jevům, práva dítěte apod.)

Preventivní témata jsou zařazena do tematických plánů především v následujících předmětech: občanská výchova, základy společenských věd, biologie, chemie, tělesná výchova, okrajově se jimi zabývá také český jazyk (literatura), dějepis, zeměpis, estetická výchova.

Interaktivní program připravuje všeobecné primární prevence drogových závislostí a dalších společensky nežádoucích jevů. Je přizpůsoben aktuálním potřebám školy Centrem primární prevence, občanským sdružením Prev-Centrem a nově občanským sdružením Jules a Jim, které zprostředkovává stmelovací a adaptační kurzy nastupujících studentů. Obsah interaktivního programu pro žáky nižšího gymnázia je podrobně rozpracován v Metodice programu primární prevence občanským sdružením Prev-Centrum. Program probíhá v tříhodinových blocích nebo v jednorázových seminářích.

Základními tématy programů jsou: užívání legálních i ilegálních návykových látek, mezilidské vztahy, sexualita a partnerské vztahy, životní cíle a životní styl ve vztahu k dospívání. Předmětem jednorázových seminářů je nejčastěji rasismus, šikana, xenofobie apod. Výběr témat je ovlivněn poptávkou a věkovými specifiky jednotlivých skupin. Kromě nabytí, resp. rozšíření poznatků v teoretické rovině a praktického nácviku jednání v zátěžových situacích přispívají programy významnou měrou k sebepoznávání v rámci jednotlivých třídních kolektivů.

Adaptace studentů nových ročníků na nové školní prostředí

Ve spolupráci se školní psycholožkou probíhá na začátku školního roku ve škole několik besed, které se týkají žáků nově přijatých do školy a jejich třídních učitelů. Žáci se seznámí se školní psycholožkou, na kterou se pak mohou obracet se svými problémy.

3.10. Začlenění průřezových témat

Na nižším stupni víceletých studijních oborů se budou průřezová témata vyučovat dvěma formami:

- 1 V rámci jednotlivých předmětů se část učiva věnuje průřezovému tématu. Specifikace je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů
- 2 K výuce průřezových témat a posílení intenzity a hloubky výuky jednotlivých předmětů budou v každém školním roce vyčleněny projektové dny. Žáci budou 3 – 5 dnů (18 - 30 hodin) pracovat na projektu. Hlavní náplní projektu budou vybrané body jednoho či více průřezových témat rozvržené do jednotlivých ročníků tak, aby byl během studia pokryt celý rozsah průřezových témat. Projekty budou připravovány zvláště pro každý ročník. V přípravném týdnu každého nového školního roku se vyučující dohodnou, jaké dvě předmětové komise si vezmou patronát nad celkovou realizací projektu v jednom ročníku. Ve stejnou dobu dojde k přesnému naplánování časového harmonogramu, kdy bude projekt v ročníku realizován a dokdy budou zveřejněny výstupy tohoto projektu. Zároveň vyučující upřesní téma projektu a jaká průřezová témata se projektem naplní.

Na vyšším stupni víceletých studijních oborů a ve čtyřletém vzdělávacím programu jsou průřezová témata začleňována v různých podobách. Žáci tak mají možnost setkávat se s nimi opakovaně a také různými formami, aby si dovednosti a postoje z nich vycházející upevnili do hloubky a dlouhodobě.

Začlenění průřezových témat na vyšším stupni gymnázia ukazuje následující tabulka.

Průřezová témata

	předmět nebo kurz
Osobnostní a sociální výchova	
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	kurz 1
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	kurz 1
Sociální komunikace	kurz 1
Morálka všedního dne	kurz 1
Spolupráce a soutěž	kurz 1
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
Globalizační a rozvojové procesy	ZSV 1 D 3
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV 2 B 3
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	ZSV 2
Žijeme v Evropě	ZSV 1 D 3
Vzdělávání v Evropě a ve světě	AJ 3-4
Multikulturní výchova	
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ZSV 2 CJ 3,4 AJ 2-3
Psychosociální aspekty interkulturality	ZSV 2 CJ 1 B 3
Vztah k multilingvidní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	ZSV 2 CJ 2,3 ČJ 1 AJ 1-2
Environmentální výchova	
Problematika vztahů organismů a prostředí	B 1-3
Člověk a životní prostředí	B 1-3 Ch 1-3 F 2

Životní prostředí regionu a České republiky	B 1-3 Ch 1-3
Mediální výchova	
Média a mediální produkce	ČJ 2 ZSV 2
Mediální produkty a jejich významy	ČJ 2 ZSV 2
Uživatelé	ČJ 2 ZSV 2
Účinky mediální produkce a vliv médií	ČJ 2 ZSV 2
Role médií v moderních dějinách	D 3

Environmentální výchova

Jako průřezové téma Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání naplňuje jeden ze základních pilířů výchovy moderního, uvědomělého občana. Měla by ho vést k pohledu na svět v celé komplexnosti na základě znalostí dílčích vztahů člověka a prostředí a současně mu připomínat jeho postavení ve složité pavučině vazeb. Na základě pochopení těchto procesů je jedinec kompetentní přijímat odpovědnost za své jednání, stejně jako se aktivně starat o stav životního prostředí v širším slova smyslu. Tomuto integrovanému pohledu na svět odpovídá zařazení tematických okruhů průřezového tématu do většiny předmětů. Nejvýznamněji se uplatňují v zeměpise, biologii, chemii, fyzice či dějepise. Aplikací environmentálních témat v různých předmětech je žák veden k postupné systematizaci a pochopení hierarchické úrovně vztahů člověka a prostředí. S přihlédnutím k časovému hledisku (projekce vztahů do budoucnosti) je jedinec veden k přijetí principů trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kromě vlastní náplně jednotlivých předmětů je environmentální výchova součástí exkurzí, výletů a zahraničních zájezdů. Ke školním aktivitám, které se však nevážou přímo na jednotlivé předměty, patří činnosti v rámci dlouhodobého projektu Globe, v němž dobrovolníci z řad žáků provádějí pravidelná meteorologická a biometrická měření, která následně zpracovávají. Jsou zde vedeni nejen k zodpovědné, systematické a dlouhodobé pracovní aktivitě, při níž si osvojují důležité návyky, ale mohou začít vnímat souvislosti mezi lokálními, meziregionálními a globálními vztahy a z nich vyplývajícími problémy, protože projektu se účastní školy z celého světa. Každoročním vyvrcholením těchto aktivit je účast žáků na Globe games, kde si mohou ověřit dosažené vědomosti a dovednosti nebo si vyměnit zkušenosti z projektu Globe a jiných ekologických aktivit s žáky z českých i zahraničních škol.

Další realizace environmentální výchovy vyplývá z aktuálních nabídek různých institucí.

4. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

4.1. Pravidla pro klasifikaci a hodnocení výsledků vzdělávání

Obecné zásady

Při hodnocení a klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci se hodnotí úroveň vzdělání žáka, zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů, přihlíží se k přístupu žáka ke vzdělávání a k okolnostem ovlivňujícím jeho výkon.

Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je na vysvědčení vydávaném každé pololetí vyjádřeno klasifikačním stupněm 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn ředitelkou školy, je na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn(a)“.

Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci pololetí, ani v náhradním termínu. Na vysvědčení se u příslušného předmětu místo stupně prospěchu uvede slovo „nehodnocen(a)“. Stupeň celkového hodnocení zní na konci 1. pololetí „nehodnocen(a)“, na konci 2. pololetí „neprospěl(a)“.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci

Vědomosti a dovednosti žáků ověřuje učitel formou písemných prací, ústního zkoušení, zpracování referátů a prací, samostatných aktivit, domácích úkolů, laboratorních prací, projektové a skupinové práce atd.

Žáci jsou hodnoceni minimálně 3x za klasifikační období. Klasifikace je v něm rozložena rovnoměrně.

Známka z ústního zkoušení musí být žákovi oznámena okamžitě včetně jejího zdůvodnění.

Známka z písemné práce musí být žákovi oznámena zpravidla do 3 týdnů od napsání této práce.

Písemné kontrolní práce z českého jazyka, matematiky a cizích jazyků (s výjimkou slohových prací), které trvají nejméně 1 vyučovací hodinu, musí být žákům nahlášeny 14 dní předem. Pokud se žák na jakoukoli kontrolní práci nedostaví, je jeho povinností si sjednat s vyučujícím náhradní termín.

Výsledná klasifikace na vysvědčení není aritmetickým průměrem známek za klasifikační období. Přihlíží se k práci žáka při vyučovacích hodinách a při domácí přípravě.

Kritéria pro hodnocení

Kritériem pro hodnocení žáka je úroveň zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů, postup a práce s informacemi a schopnost řešit problém tvůrčím způsobem. Míra komunikačních dovedností žáka a jeho schopnost pracovat v týmu. Změny v postojích a dovednostech (přidaná hodnota).

Evidence klasifikačních podkladů

Učitel si zapisuje známky jednotlivých žáků, přičemž u známky musí být jasné údaje – datum nebo téma, forma zkoušení.

Je povinností žáka průběžně si zapisovat známky z jednotlivých předmětů do studentského průkazu. Rodiče jsou o prospěchu a chování svého dítěte informováni na třídních schůzkách, které se konají 2x ročně, nebo při individuální konzultaci s vyučujícím po předchozí domluvě. Přehled o známkách z jednotlivých předmětů získávají ze studentského průkazu svého dítěte, vyučující mohou vést též elektronickou klasifikaci a každý rodič si může na základě přiděleného hesla zjistit klasifikační podklady žáka na internetu.

Komisionální zkouška

Komisionální zkoušky se konají jen za příslušné klasifikační období a v souladu s platnou legislativou – Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon v platném znění) upraveném ustanovením vyhlášky č. 374/2006 Sb.

Žák koná komisionální zkoušku pokud:

koná opravné zkoušky,

došlo při hodnocení k porušení pravidel obsažených ve školním řádu a ředitelka nařídí konání kontrolního hodnocení,

- c) má ve sledovaném klasifikačním období v daném předmětu absenci vyšší než 25 % a příslušný vyučující navrhne ředitelce školy, aby nařídila zkoušku k doplnění podkladů pro hodnocení. V případě, že má žák v jednom klasifikačním období absenci vyšší než 75 %, musí komisionální zkoušku konat z učiva celého období, jinak bude z předmětu neklasifikován.
- d) plní povinnou školní docházku v zahraničí nebo má přerušené vzdělávání, a přitom požádá ředitelku školy o postup do vyššího ročníku. O rozsahu učiva rozhodne ředitelka školy.

Zkouška probíhá vždy před komisí. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích prací, protokolů apod.) zadávaných v běžné výuce. Stejně tak může komise vyžadovat předložení dalších materiálů (např. součástí zkoušky může být vypracování domácí práce), případně vypracování písemné práce v den konání zkoušky.

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) může v jednom dni žák konat nejvýše jednu.

Komisionální zkouška konaná z důvodu a) ve druhém pololetí, je vypsána ředitelkou školy nejdříve v srpnu příslušného školního roku.

Termín konání komisionální zkoušky a složení komise a její výsledek sdělí ředitelka školy zákonnému zástupci nezletilého žáka či zletilému žákovi včas prokazatelným způsobem.

Výsledná známka komisionální zkoušky podle písmena a), b), d) odpovídá známce, která bude následně zapsána žákovi na vysvědčení. Znamka z komisionální zkoušky podle písmena c) je jedním z klasifikačních podkladů. Její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

Nedostaví-li se žák ze závažných důvodů ke komisionální zkoušce, musí být řádně omluven.

Složení komise pro komisionální zkoušku:

předseda - ředitelka školy nebo jí pověřený učitel

zkoušející učitel – vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti

přísedící - vyučující předmětu dané nebo příbuzné vzdělávací oblasti.

4.2. Pravidla pro hodnocení chování

Obecné zásady

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu ve škole a na akcích pořádaných školou.

Výchovná opatření jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Udělení výchovných opatření je posuzováno individuálně třídním učitelem nebo ředitelkou školy.

Hodnocení výsledků chování žáků je vyjádřeno na vysvědčení stupněm 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Pochvaly

Udělování pochval záleží na rozhodnutí třídního učitele nebo ředitelky školy. Nejčastěji jsou žáci oceňováni:

- pochvalou ředitelky školy za výkony a činnosti, které je možné považovat za mimořádné
- pochvalou třídního učitele za úspěšnou reprezentaci gymnázia v obvodních a vyšších kolech soutěží a předmětových olympiád
- uznáním za úspěšné umístění ve školním kole předmětových olympiád a soutěží a poděkování za kvalitní práci v třídní samosprávě a další aktivity

Kázeňské přestupky

Podle závažnosti se uděluje napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitelky, snížená známka z chování.

Při posuzování kázeňských přestupků se postupuje zpravidla následujícím způsobem:

Pozdní příchody	3 - 5	důtka třídního učitele
	6 - 8	důtka ředitelky školy
	9x a více	snížená známka z chování
Pokud pozdní příchod přesáhne 20 minut od začátku vyučovací hodiny, považuje se hodina za neomluvenou.		
Neomluvené hodiny	1 - 2	důtka třídního učitele
	3 - 7	důtka ředitelky školy
	8 - 31	důtka ředitelky školy + následně na konci klasifikačního období 2. stupeň z chování
	32 a více	důtka ředitelky školy + následně na konci klasifikačního období 3. stupeň z chování
Konečná podoba kázeňských opatření je ovlivněna i případným souběhem pozdních příchodů a neomluvených hodin.		

Kázeňské přestupky:

- jednorázové: podle závažnosti se uděluje napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo důtka ředitelky školy a následně na konci klasifikačního období možnost snížené známky z chování
- opakované: důtka ředitelky školy a další výchovná opatření (podmínečné vyloučení ze studia) a následně na konci klasifikačního období možnost snížené známky z chování

Zvláště hrubé slovní a fyzické útoky žáka vůči spolužákům a pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností žáků a je trestáno udělením důtky ředitelky školy, případně podmíněným vyloučením žáka ze školy. Následně na konci klasifikačního období bude na pedagogické radě projednán stupeň snížené známky z chování.

Dojde-li k ničení majetku a zařízení školy bude podle závažnosti žákovi udělena důtka třídního učitele nebo důtka ředitelky školy. Žák, případně jeho zákonný zástupce, uvede poškozené místo či věc na vlastní náklady do původního stavu. Následně na konci klasifikačního období bude na pedagogické radě projednán stupeň snížené známky z chování.

Informování o výchovných opatřeních

Ředitelka školy nebo třídní učitel oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí či důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Výstupní hodnocení žáka

Obsahuje vyjádření o dosažené úrovni vzdělání, možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání a uplatnění žáka, chování žáka v průběhu studia a o dalších významných skutečnostech.

Výstupní hodnocení sestavuje třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími žáka.

Výstupní hodnocení vydává škola žákovi na konci prvního pololetí (případně do 30. října) školního roku, v němž splní povinnou školní docházku.

5. Autoevaluace

Metodika vlastního hodnocení školy

5.1. Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a na základě jejich analýzy získat nejen podněty, které povedou k následnému zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu, ale i podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Vlastní hodnocení školy dále slouží jako východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Některé oblasti autoevaluace jsou sledovány průběžně po celý rok, další pak podle aktuální potřeby a situace školy.

5.2. Oblasti hodnocení

Program školy

sledované jevy:

- a) soulad školního programu s RVP
- b) ŠVP (dokument)
- c) další programová nabídka a její variabilita

ukazatele stavu:

- soulad ŠVP s RVP
- plnění školního vzdělávacího programu
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů
- variabilita ŠVP

metody:

- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

Podmínky ke vzdělávání

sledované jevy:

- a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
- b) kvalita pracovního prostředí školy
- c) rozvoj ekonomických zdrojů a efektivita jejich využívání (projekty, granty...)

ukazatele stavu:

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor...
- kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat - tzn. didaktická úroveň (vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem...)
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (účast v projektech, grantech)

-
- **metody:**
- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků
- zhodnocení inventarizace

Průběh vzdělávání žáků

sledované jevy:

- průběh vzdělávání se zřetelem k naplňování cílů vzdělávání
- pravidla hodnocení prospěchu a chování žáků (dokument)
- kvalita pedagogických pracovníků

ukazatele stavu:

- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP
- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky)
- návaznost učiva
- rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádaných vzdělávacích způsobilostí žáků
- účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování
- využívání sociálních forem vzdělávání
- využívání metod samostatné práce žáků
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- uplatnění kooperativní techniky učení
- využití vstupních motivačních metod
- motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidel hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- průběžné vyhodnocování výsledků učení
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky

metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

Výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy:

- a) výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání – NG
- b) výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání – VG

ukazatele stavu:

- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílů vzdělávání
- zvládnutí očekávaných výstupů
- používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)
- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- pracovní dovednosti
- nízký počet neúspěšných a trestaných žáků
- podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vysoký stupeň podpory žáků talentovaných a nadaných
- velmi dobré výsledky v testech
- úspěšné uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích
- existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny

metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- srovnávací testy (Kalibro, Scio)

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

sledované jevy:

- a) kvalita výchovného poradenství
- b) vzájemné vztahy mezi školou a ostatními subjekty
- c) klima školy

ukazatele stavu:

- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC...
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků i rodičů k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů

metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

Řízení školy

sledované jevy:

- a) kvalita systémového řízení, kontrolní systém
- b) plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol...), koncepční záměr rozvoje školy
- c) metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, hospitace, samostudium...
- d) dokumenty školy

ukazatele stavu:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídicích činností ve škole - jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

Úroveň výsledků práce školy

sledované jevy:

- a) kvalita výsledků vzdělávání
- b) prezentace školy
- c) dokument – výroční zpráva

ukazatele stavu:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav...
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách...
- účast žáků a rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

metody:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse

6. Učební plán

6.1. Tabulace učebního plánu - osmiletý studijní cyklus

Předmět	Ročník								Dotace 1. – 8. ročník
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
	prima	sekunda	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
Český jazyk a literatura	5/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	33/8
Anglický jazyk	4/4	4/4	3/3	3/3	3/3	3/3	4/4	4/4	28/28
Cizí jazyk	–	3/3	3/3	3/3	4/4	4/4	4/4	3/3	24/24
Občanská výchova	1	1	1	1	-	-	-	-	4
Základy společenských věd	-	-	-	-	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	3	2	2	2	2	-	15
Zeměpis	2	2	2	2	2	2	–	-	12
Matematika	5/1	5/1	4/1	4/1	5/1	4/1	4/1	3/1	34/8
Fyzika	2/1	2/1	2	2/1	2	2	2	-	14/3
Chemie	–	-	2/1	2	2	2	2	-	10/1
Biologie	2/1	2/1	2/1	2	2	2	2	-	14/3
Práce s laboratorní technikou	-	-	0,5/0,5	1/1					1,5/1,5
Praktika	-	-	-	-	1/1	1/1	1/1		3/3
Informatika	1/1	1/1	1,5/1,5	1/1	2/2	1/1	1/1	-	8,5/8,5
Hudební výchova	1/1	1/1	1/1	1/1	-	-	-	-	4/4
Výtvarná výchova	2/2	1/1	1/1	1/1	-	-	-	-	5/5
Hudební výchova / výtvarná výchova	-	-	-	-	2/2	2/2	-	-	4/4
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	16/16
Volitelné semináře	–	–	–	–	-	2/2	4/4	14/14	20/20
Celkem	29	30	32	31	34	34	34	32	256

Poznámky k učebnímu plánu osmiletého cyklu:

Obsahy a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZV a RVP G

Cizí jazyk si žáci volí z nabídky německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk.

Občanská výchova ve 4. ročníku vyučuje tematický okruh Svět práce za vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Zeměpis ve 3. ročníku integruje téma Neživá příroda.

Biologie ve 3. ročníku integruje témata ze vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví.

Informatika v 1. pololetí 3. ročníku vyučuje téma Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Práce s laboratorní technikou ve 4. ročníku realizuje tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Není samostatným předmětem, je součástí předmětů fyzika, chemie a biologie a nemá samostatnou klasifikaci.

Praktika jsou v 5. a 6. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a zeměpis, v 7. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a dějepis. Nejsou samostatným předmětem a nemají samostatnou klasifikaci.

Hudební výchova, výtvarná výchova jsou ve 3. a 4. ročníku vyučovány vždy 1x 2 hodiny za 2 týdny

Vyučovací předmět **hudební výchova** nebo **výtvarná výchova** v 5. a 6. ročníku si žáci volí.

Základy společenských věd v 5. – 8. ročníku vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Volitelné semináře v 6. – 8. ročníku si žáci volí. Každý volitelný předmět se vyučuje zpravidla 2 hodiny týdně.

6.2. Tabulace učebního plánu - šestiletý studijní cyklus

Předmět	Ročník						Dotace 1.- 6. ročník
	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
	tercie	kvarta	kvinta	sexta	septima	oktáva	
Český jazyk a literatura	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	24/6
Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3	4/4	4/4	20/20
Cizí jazyk	3/3	3/3	4/4	4/4	4/4	3/3	21/21
Občanská výchova	1	1	-	-	-	-	2
Základy společenských věd	-	-	1	1	2	2	6
Dějepis	3	2	2	2	2	-	11
Zeměpis	2	3	2	2	-	-	9
Matematika	4/1	4/1	5/1	4/1	4/1	3/1	24/6
Fyzika	2	2/1	2	2	2	-	10/1
Chemie	2/1	2	2	2	2	-	10/1
Biologie	2/1	2	2	2	2	-	10/1
Práce s laboratorní technikou	0,5/0,5	1/1					1,5/1,5
Praktika	-	-	1/1	1/1	1/1		3/3
Informatika	1,5/1,5	1/1	2/2	1/1	1/1	-	6,5/6,5
Hudební výchova	1/1	1/1	-	-	-	-	2/2
Výtvarná výchova	1/1	1/1	-	-	-	-	2/2
Hudební výchova / výtvarná výchova	-	-	2/2	2/2	-	-	4/4
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	2/2	12/12
Volitelné semináře	-	-	-	2/2	4/4	14/14	20/20
Celkem	32	32	34	34	34	32	198

Poznámky k učebnímu plánu šestiletého cyklu:

Obsahy a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZV a RVP G

Cizí jazyk si žáci volí z nabídky německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk.

Občanská výchova ve 2. ročníku vyučuje tematický okruh Svět práce za vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Zeměpis v 1. ročníku integruje téma Neživá příroda.

Biologie v 1. ročníku integruje témata ze vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví.

Informatika v 1. pololetí 1. ročníku vyučuje téma Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Práce s laboratorní technikou ve 2. ročníku realizuje tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Není samostatným předmětem, je součástí předmětů fyzika, chemie a biologie a nemá samostatnou klasifikaci.

Praktika jsou ve 3. a 4. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a zeměpis, v 5. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a dějepis. Nejsou samostatným předmětem a nemají samostatnou klasifikaci.

Hudební výchova, výtvarná výchova jsou v 1. a 2. ročníku vyučovány vždy 1x 2 hodiny za 2 týdny

Vyučovací předmět **hudební výchova** nebo **výtvarná výchova** ve 3. a 4. ročníku si žáci volí.

Základy společenských věd ve 3. – 6. ročníku vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Volitelné semináře ve 4. – 6. ročníku si žáci volí. Každý volitelný předmět se vyučuje zpravidla 2 hodiny týdně.

6.3. Tabulace učebního plánu - čtyřletý studijní cyklus

Předmět	Ročník				Dotace 1.- 4. ročník
	1.	2.	3.	4.	
Český jazyk a literatura	4/1	4/1	4/1	4/1	16/4
Anglický jazyk	3/3	3/3	4/4	4/4	14/14
Cizí jazyk	4/4	4/4	4/4	3/3	15/15
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	-	6
Zeměpis	2	2	2	-	6
Matematika	5/1	4/1	4/1	3/1	16/4
Fyzika	2	2	2	-	6
Chemie	2	2	2	-	6
Biologie	2	2	2	-	6
Praktika	1/1	1/1	1/1		3/3
Informatika	2/2	2/2	-	-	4/4
Hudební výchova / výtvarná výchova	2/2	2/2	-	-	4/4
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Volitelné semináře	-	-	4/4	14/14	18/18
Celkem	34	33	35	32	134

Poznámky k učebnímu plánu čtyřletého cyklu:

Obsahy a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP G

Cizí jazyk si žáci volí z nabídky německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk.

Praktika jsou ve 1. a 2. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a zeměpis, ve 3. ročníku součástí předmětů fyzika, chemie, biologie a dějepis. Nejsou samostatným předmětem a nemají samostatnou klasifikaci.

Vyučovací předmět **hudební výchova** nebo **výtvarná výchova** v 1. a 2. ročníku si žáci volí.

Základy společenských věd ve 1. – 4. ročníku vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Volitelné semináře ve 3. a 4. ročníku si žáci volí. Každý volitelný předmět se vyučuje zpravidla 2 hodiny týdně.

7. Učební osnovy nižší gymnázium

7.1. Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení

Výuka předmětu a stanovení jejích cílů vychází ze zásadního postavení mateřského jazyka v systému vzdělávání. Jeho zvládnutí je důležitým předpokladem pro úspěšné vzdělávání žáků v dalších předmětech, v rozvoji schopnosti porozumět se s ostatními lidmi, porozumět nejrůznějším informacím, vyjadřovat jasně své názory. Ve značné míře tím také přímo naplňuje jednu z klíčových kompetencí. Proto je třeba dbát především na aktivní zapojení žáků během osvojování poznatkového aparátu, na uvědomování si cílů výuky, na praktickou aplikaci teorie. Podstatnou částí obsahu předmětu (část Jazyková výchova) je získání vědomostí a dovedností potřebných k náležitému osvojení spisovného českého jazyka, tj. základní učivo z oboru lingvistických věd. Systematika lingvistiky pak žáka vede k prohlubování logického myšlení. Samozřejmou součástí obsahu předmětu je dosažení kvalitní čtenářské gramotnosti, k čemuž slouží především výuka literatury. Čtenářské návyky, schopnost recepce a interpretace je podložena znalostí historického vývoje literatury v oblasti tematické i žánrové. Učivo v oboru slohové výchovy podává nejen odborné poučení o struktuře stylistiky, zásadách stylu a požadavcích na něj, ale především se zaměřuje na praktický nácvik tvorby samostatných komunikátů, schopnost kriticky posuzovat úroveň rozličných písemných i mluvených projevů. V rámci tohoto vymezeného obsahového rámce se realizují všechna témata daná RVP pro předmět český jazyk a literatura.

Časové vymezení

Časová dotace v ŠVP činí 17 hodin v rozdělení prima 5 hodin týdně, sekunda – kvarta 4 hodiny týdně v osmiletém cyklu a 8 hodin v rozdělení tercie - kvarta 4 hodiny týdně v šestiletém cyklu. V průběhu výuky po dobu celého nižšího gymnaziálního cyklu (prima – kvarta) jsou děleny třídy jednu hodinu na poloviny v osmiletém i šestiletém cyklu studia.. Toto dělení nabývá právě v současné době na důležitosti, neboť zejména v těchto hodinách je možno realizovat komunikační výchovu, individuální přístup učitele k žákovi i aktivní přístup studentů k získávaným vědomostem.

Organizační vymezení

Předmět je členěn na tři rovnocenné části – **Jazyková výchova (část A), Komunikační a slohová výchova (část B), Literární výchova (část C)**, jež jsou rozpracovány do samostatných celků a časově vymezeny; dohromady tvoří provázaný komplex, jehož samozřejmou součástí jsou interdisciplinární přesahy. Tradiční vymezení JV(2), KaSV (1), LV (1) není možno vnímat dogmaticky, vyučující postupují dle potřeb studijního kolektivu a konkrétních výukových cílů. Jednotlivé části je také možno vyučovat v blocích; tato eventualita nastupuje zejména tam, kde vyučující užívá komplikovanějších didaktických metod (projekty, vlastní tvorba žáků, adaptace,

dramatizace, simulační metody apod.) vyžadujících širší prostor či učivo vyžaduje bezprostřední procvičování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky českého jazyka a literatury je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány v uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích. Pro úspěšné dosažení níže vypočtených a rozpracovaných kompetencí je především třeba zprostředkovat studentům základní komplex poznatků z oborů věd lingvistických, stylistických i literárních. Důraz je pak kladen na aktivní proces získávání poznatků a tvořivou schopnost jejich využití (viz níže Očekávané výstupy).

Očekávané výstupy

V hodinách českého jazyka a literatury budeme usilovat o rozvíjení těchto kompetencí:

kompetence k učení

Žák:

- čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- samostatně vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení a tvůrčích činnostech
- zařazuje jazykové poznatky do systému
- Žáci si uvědomují:
 - důležitost znalostí českého jazyka pro výuku dalších předmětů
 - důležitost bezchybného písemného projevu pro celý další život
 - důležitost používání plynulého mluveného projevu

kompetence komunikativní

Žák:

- umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni
- volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází
- je veden k výstižnému, souvislému, kultivovanému písemnému i ústnímu projevu; k porozumění různým typům textu, k umění diskuse a vyjádření argumentů
- vytváří samostatně jednoduché informační útvary
- je motivován, aby využíval získané znalosti vědomosti v praktických projevech

kompetence k řešení problému

Žák

- umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení
- svá řešení problémů se snaží obhájit
- je veden k vědomí důležitosti stanovení podstaty problému a jeho jasné formulaci, k pochopení možnosti alternativních řešení

- usiluje o porozumění textu, najde hlavní myšlenku, zvládne vypracovat alternativní pokračování
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

kompetence sociální a personální

Žák

- dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici
- formuluje své názory, odhaduje možnosti přesvědčit či nechat se přesvědčit
- na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka
- je veden k vědomí důležitosti zvládnutí chování, k umění ovládnout své emoce, k rozvoji smyslu pro spravedlnost, toleranci, k respektu k hodnotám druhých
- je motivován k vnímání povahových vlastností lidí, k utváření dobrých mezilidských vztahů, chápe význam spolupráce ve skupině, úskalí a klady skupinové práce, dokáže účinně kooperovat při řešení úkolů

kompetence občanské

Žák:

- zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních
- zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření
- chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti
- dokáže respektovat výsledky práce druhých, uvědomuje si důležitost kvalitních mezilidských vztahů
- projevuje pochopení pro odlišnosti a projevy multikulturní společnosti
- vytváří si vztah ke klasické literatuře jako kulturní hodnotě, vnímá význam poznávání života lidí v minulosti a v různých koutech světa prostřednictvím plastického uměleckého obrazu v literatuře

kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi
- při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých
- dokáže tvořit funkční zápis v sešitě a ve čtenářském deníku
- je veden k práci se slovníky, encyklopediemi, k orientaci v knihovně a práci s informačními zdroji
- zdatně pracuje s nejrůznějšími návody, umí je samostatně vytvářet
- okusí možnosti vlastní tvorby

digitální kompetence

Žák:

- kriticky posuzuje spolehlivost informačních zdrojů a informací, dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- respektuje ostatní; při práci s informačními zdroji dodržuje zásady autorského práva, chrání osobní údaje a vlastní bezpečnost

7.2. Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Smyslem předmětu anglický jazyk na nižším stupni osmiletého gymnázia je naučit studenty základním komunikačním dovednostem v cizím jazyce s cílem dosáhnout úrovně B1, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Předmět směřuje k tomu, aby student zvládl běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.

Je třeba, aby si studenti nejprve osvojili základní znalosti, které budou ke komunikaci v cizím jazyce nezbytně potřebovat (jedná se zejména o slovní zásobu a gramatická pravidla a struktury). Osvojování probíhá různými formami včetně reprodukování, učení se zpaměti, třídění a řazení informací atd. V další fázi se studenti začnou pokoušet parafrázovat nejprve menší a později větší celky, pak je budou reprodukovat vlastními slovy, budou schopni znalosti vysvětlit, zdůvodnit a shrnout, dokáží uvádět příklady k jednotlivým prvkům zejména v oblasti mluvnice. Dříve naučenou látku ve formě pojmů a pravidel se pak budou pokoušet zobecňovat a aplikovat při zpracování nové látky.

Časové vymezení

Anglický jazyk má v osmiletém cyklu na našem gymnáziu následující hodinovou dotaci: v primě a v sekundě čtyři vyučovací hodiny týdně, v tercii a kvartě tři vyučovací hodiny týdně, v šestiletém cyklu jsou v tercii a kvartě tři vyučovací hodiny týdně.

Organizační vymezení

Studenti jsou při výuce rozděleni do dvou skupin v rámci jedné třídy. Jedna skupina je tedy tvořena přibližně patnácti studenty. Toto členění je zejména u výuky cizích jazyků žádoucí, protože menší skupiny umožňují lepší a četnější zapojení všech studentů. Navíc studenti přicházejí již na nižší stupeň osmiletého studia s jistými znalostmi a podle jejich úrovně je třeba je do skupin náležitě rozdělit.

Kromě toho se při některých aktivitách v hodině uplatňuje práce v menších skupinkách, případně ve dvojicích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka cizích jazyků skýtá pestrou škálu možností, jak si lze jednotlivé znalosti osvojit. V hodinách anglického jazyka se tedy pracuje s texty nejrůznějšího typu od jednoduchých učebnicových, přes úryvky adaptovaných textů krásné literatury, až po články z novin a časopisů. Dále se uplatňují nahrávky souvislého mluveného nebo zpívaného textu, video-nahrávky, ukázky z filmů a divadelních her, vše v souladu s příslušnou jazykovou úrovní studentů. Studenti se během hodin sami pokoušejí simulovat nejrůznější životní situace formou dialogů a scének, her, vyprávějí nebo píšou krátké příběhy na základě přečteného textu nebo poslechu. Je možné také uplatnit řadu nejrůznějších cvičení, při kterých si studenti mluvenou nebo psanou formou procvičují určité pojmy nebo prvky z mluvnice, popisují obrázky, které se buď týkají jistého konverzačního tématu

nebo základních reálií anglicky mluvícího světa. Při práci s posledně zmíněnou problematikou je vhodné pro názornost využívat i nejrůznějších map. Pro lepší pochopení a uvědomění zejména gramatických struktur jazyka je vhodné používat také tabulky a schémata. Všechny tyto možnosti se vhodně střídají a kombinují, aby byla výuka pestrá, pro studenty zábavná a abychom dosáhli u co největšího počtu studentů co nejlepší úrovně znalostí jazyka.

Během výuky anglického jazyka se studenti učí zvládat zejména **kompetence k učení** tím, že čtou texty, snaží se jim porozumět, orientují se v nich tak, že vnímají podstatné informace a dokáží pak sami postihnout a formulovat myšlenky vlastními slovy. Učí se samostatně vyhledávat informace (pracují se slovníky a výklady gramatiky), získané poznatky se pokoušejí zařazovat do systému.

Při různých aktivitách ve třídě také studenti výrazně rozvíjejí své **kompetence komunikativní**, na které při výuce jazyka zpravidla bývá kladen největší důraz (naslouchají ostatním, učí se jasně formulovat své názory, diskutují a v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny si osvojují efektivní formy komunikace...)

Studenti jsou si v hodinách rovněž vědomi svých práv a povinností a učí se vždy respektovat práva ostatních. V rámci rozvoje svých **kompetencí občanských** se studenti zajímají o dění v zemích anglicky mluvícího světa, aby se na pozadí regionálních a kulturních specifík daných zemí naučili lépe orientovat v tomto pro ně novém světě.

V průběhu výuky anglického jazyka studenti také jednotlivě, ve dvojicích nebo ve větších skupinách plní různé úkoly, které jim učitel zadává. Tím jednak hledají řešení problémů a svá řešení se učí obhájit (a zvládají tak **kompetence k řešení problému**) a zároveň se učí pracovat v týmu, kde si získávají a obhajují svou pozici, dokáží zhodnotit sebe sama i druhého, čímž rozvíjejí zase své **kompetence sociální a personální**.

Pracovním prostředím při výuce anglického jazyka je běžná třída, tudíž studenti jsou si většinou dobře vědomi vymezených pracovních pravidel i při různých nestandardních způsobech výuky, jakými jsou například různé hrané scénky, případně hry, při nichž jsou žáci pohybově aktivnější. Studenti se učí chránit si zdraví své i ostatních a dále tak rozvíjejí své **kompetence pracovní**.

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky anglického jazyka je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány ve výše uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích, se zvláštním důrazem na kompetence komunikativní, což je dáno obsahem vyučovacího předmětu.

Smyslem výuky anglického jazyka tedy není pouze mechanické osvojování množství nových informací, ale hlavně uplatňování těchto informací při komunikaci v cizím jazyce a chápání cizích kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Očekávanými výstupy je naplnění daných kompetencí a tedy zvládnutí základních komunikativních dovedností vyplývajících z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

7.3. Německý jazyk

Obsahové vymezení

Německý jazyk je zařazen jako jeden z předmětů Další cizí jazyk a obsahově vychází z RVP pro základní vzdělávání. Předmět Německý jazyk chápeme především jako prostředek dorozumívání, předpoklad vzájemného porozumění a zprostředkovatele kulturního bohatství cizích národů. Cizí jazyk rozvíjí žákovy myšlení a formuje jeho osobnost včetně mezilidských vztahů a vytváří předpoklady pro multikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa.

V předmětu Německý jazyk u žáků rozvíjíme zejména komunikativní schopnosti, řečové dovednosti (tj. mluvení, poslech, čtení a psaní) na základě fonetických, gramatických a lexikálních jazykových prostředků. Žáci se v tomto předmětu seznámí s kulturními hodnotami, tradicemi a kulturními zvláštnostmi příslušné země. Garantujeme, že všichni žáci na konci učebního cyklu dosáhnou v kvartě v rámci základního vzdělávání úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je žákům nabízen v osmiletém studijním cyklu od 2.ročníku a v šestiletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně, a to pro žáky osmiletého gymnázia od sekundy do kvarty, tj. 9 hodin, a pro žáky šestiletého gymnázia od tercie do kvarty, tj. dohromady 6 hodin.

Jednotlivé třídy se dělí do dvou skupin v rámci jedné třídy, což umožňuje další práci v menších skupinách či ve dvojicích. Toto členění umožňuje četnější a aktivnější zapojování všech studentů do výuky. Kromě tradiční výuky zařazujeme projekty, exkurze, poznávací zájezdy aj.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky cizího jazyka je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány ve výše uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích, se zvláštním důrazem na kompetence komunikativní, což je dáno obsahem vyučovacího předmětu.

Smyslem výuky cizího jazyka tedy není pouze mechanické osvojování množství nových informací, ale hlavně uplatňování těchto informací při komunikaci v cizím jazyce a chápání cizích kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Očekávanými výstupy je naplnění daných kompetencí a tedy zvládnutí základních komunikativních dovedností vyplývajících z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

V předmětu cizí jazyk budeme rozvíjet především

komunikativní kompetence žáka:

- formulovat svůj názor a diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni o tématech všedního dne, např. domov, škola, rodina. volný čas, atd.
- umí se vyjadřovat v jednoduchých souvětích a volí efektivní formy komunikace, např. formální a neformální sdělení

kompetence k učení

- žák čte, poslouchá a rozumí přiměřeně obtížnému textu (slovní zásoba, gramatika), dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem, popř. vhodným výkladovým slovníkem a orientuje se v základních gramatických příručkách
- rozumí obsahu a smyslu "jednoduchých" autentických materiálů a využívá je při své práci
- zařazuje lexikální poznatky do gramatického a lexikálního systému cizího jazyka

kompetence občanské

- zná svá práva a povinnosti, zkušenosti získává při práci skupinové a při různých simulačních hrách
- zajímá se o aktuální dění v příslušných jazykových oblastech vzhledem ke svým zájmům
- chápe cizí jazyk jako prostředek k získání poznatků o kulturních a společenských hodnotách a tradicích v příslušných zemích

kompetence k řešení problémů

- ovládá základní komunikativní strategii pro překonávání jazykových potíží při komunikaci
- umí najít alternativní formy komunikace a odvodit neznámou slovní zásobu z kontextu
- umí využít logického odhadu neznámých slov, slovních spojení či gramatických struktur na základě kontextu

kompetence sociální a personální

- umí pracovat v týmu
- aktivně se podílí na práci při skupinovém vyučování a na základě prezentace dokáže ohodnotit sebe i ostatní

kompetenci pracovní

- orientuje se v cizojazyčném návodu (recept, jízdní řád)
- umí používat jazykové příručky
- při práci dbá ochrany svého zdraví a ostatních

digitální kompetence

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

7.4. Francouzský jazyk

Obsahové vymezení

Francouzský jazyk je zařazen jako jeden z předmětů Další cizí jazyk a obsahově vychází z RVP pro základní vzdělávání. Předmět Francouzský jazyk chápeme především jako prostředek dorozumívání, předpoklad vzájemného porozumění a zprostředkovatele kulturního bohatství cizích národů. Cizí jazyk rozvíjí žákovu myšlenku a formuje jeho osobnost včetně mezilidských vztahů a vytváří předpoklady pro multikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa.

V předmětu Francouzský jazyk budeme u žáků rozvíjet zejména komunikativní schopnosti, řečové dovednosti (tj. mluvení, poslech, čtení a psaní) na základě fonetických, gramatických a lexikálních jazykových prostředků. Žáci se v tomto předmětu seznámí s kulturními hodnotami, tradicemi a kulturními zvláštnostmi příslušné země. Garantujeme, že všichni žáci na konci učebního cyklu dosáhnou v kvartě v rámci základního vzdělávání úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je žákům nabízen v osmiletém studijním cyklu od 2.ročníku a v šestiletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně, a to pro žáky osmiletého gymnázia od sekundy do kvarty, tj. 9 hodin, a pro žáky šestiletého gymnázia od tercie do kvarty, tj. dohromady 6 hodin.

Jednotlivé třídy se dělí do dvou skupin v rámci jedné třídy, což umožňuje další práci v menších skupinách či ve dvojicích. Toto členění umožňuje četnější a aktivnější zapojování všech studentů do výuky. Kromě tradiční výuky zařazujeme projekty, exkurze, poznávací zájezdy aj.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky cizího jazyka je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány ve výše uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích, se zvláštním důrazem na kompetence komunikativní, což je dáno obsahem vyučovacího předmětu.

Smyslem výuky cizího jazyka tedy není pouze mechanické osvojování množství nových informací, ale hlavně uplatňování těchto informací při komunikaci v cizím jazyce a chápání cizích kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Očekávanými výstupy je naplnění daných kompetencí a tedy zvládnutí základních komunikativních dovedností vyplývajících z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

komunikativní kompetence

- formulovat svůj názor a diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni o tématech všedního dne, např. domov, škola, rodina. volný čas, atd.
- umí se vyjadřovat v jednoduchých souvětích a volí efektivní formy komunikace, např. formální a neformální sdělení.

kompetenci k učení:

- žák čte, poslouchá a rozumí přiměřeně obtížnému textu (slovní zásoba, gramatika), dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem, popř. vhodným výkladovým slovníkem a orientuje se v základních gramatických příručkách
- rozumí obsahu a smyslu "jednoduchých" autentických materiálů a využívá je při své práci
- zařazuje lexikální poznatky do gramatického a lexikálního systému cizího jazyka

kompetence občanské

- zná svá práva a povinnosti, zkušenosti získává při práci skupinové a při různých simulačních hrách
- zajímá se o aktuální dění v příslušných jazykových oblastech vzhledem ke svým zájmům
- chápe cizí jazyk jako prostředek k získání poznatků o kulturních a společenských hodnotách a tradicích v příslušných zemích

kompetence k řešení problémů:

- ovládá základní komunikativní strategii pro překonávání jazykových potíží při komunikaci
- umí najít alternativní formy komunikace a odvodit neznámou slovní zásobu z kontextu
- umí využít logického odhadu neznámých slov, slovních spojení či gramatických struktur na základě kontextu

kompetence sociální a personální

- umí pracovat v týmu
- aktivně se podílí na práci při skupinovém vyučování a na základě prezentace dokáže ohodnotit sebe i ostatní

kompetenci pracovní:

- orientuje se v cizojazyčném návodu (recept, jízdní řád)
- umí používat jazykové příručky
- při práci dbá ochrany svého zdraví a ostatních

digitální kompetence

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

7.5. Španělský jazyk

Obsahové vymezení

Španělský jazyk obsahově vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), konkrétně z jeho části nazvané Další cizí jazyk, neboť je tento předmět zařazován jako druhý cizí jazyk.

Cílem vzdělávání v předmětu Španělský jazyk je dovést žáky k tomu, aby cizí jazyk a jazyk vůbec dokázali používat jako účinný nástroj, sloužící ke komunikaci s okolním světem, a také jako prostředek pro poznávání okolního světa jako takového (kultury, myšlení, hodnot, názorů a vztahů ve svém vlastním a v jiném, odlišném společenství). Zároveň by si měli žáci osvojit i různé způsoby komunikace s okolím a uvědomit si, jaký vliv, důsledek apod. může jejich projev mít.

Nedílnou součástí učení se cizímu jazyku je i osvojování si strategií, a to včetně kompenzačních. Garantujeme, že všichni žáci na konci učebního cyklu dosáhnou v kvartě v rámci základního vzdělávání úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové vymezení

Předmět Španělský jazyk je žákům nabízen v osmiletém studijním cyklu od 2. ročníku a v šestiletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk je žákům nabízen v osmiletém studijním cyklu od 2. ročníku a v šestiletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Studenti budou pracovat v přibližně patnáctičlenných skupinách, jež by většinou mohly kopírovat poloviny tříd.

Výchovné a vzdělávací strategie

V maximální míře bude uplatňován individuální přístup ke studentům. Z toho vyplývá nezbytnost průběžně si ověřovat, na jaké úrovni jsou jednotlivé složky jazykové kompetence žáků. Na základě tohoto poznání budou studenti vedeni k tomu, aby případné nedostatky v jedné kompetenci, již nejsou schopni v dané chvíli více rozvinout, vyrovnávali kompetencí jinou, aby se naučili využívat veškeré strategie, které by jim mohli v jazykové komunikaci pomoci. Měli by se naučit pracovat s analogií mezi španělským a mateřským jazykem, případně jiným cizím jazykem, využívat neverbální komunikace, práce s intonací, pracovat se strategiemi, které mohou napomáhat při překonávání jazykových problémů. Jako primární cíl si klademe naučit je, že smyslem jazykové komunikace je sdělování a přijímání „informací“, nikoli pasivní ovládnutí jazyka, a poznávání a integraci zkušeností získaných komunikací.

Studenti se také naučí analyzovat své vlastní strategie, a zhodnotit svůj postup a výstup učení se.

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky španělského jazyka je rozvíjet klíčové kompetence, především pak kompetence komunikativní a strategie popsané v kapitole 1.2, a jejich uplatňování při komunikaci v cizím jazyce, poznávání a chápání jiných kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Očekávanými výstupy je zvládnutí komunikativních dovedností vyplývajících z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

Žák se naučí rozvíjet **klíčové kompetence**, především následující:

kompetenci komunikativní

kdy se naučí naslouchat ostatním a formulovat svůj názor, sdělovat a získávat jednoduché informace o každodenním tématech

kompetenci k učení

kde se naučí samostatně vyhledávat informace a aktivně je využívat k rozvoji vlastního úsudku a třídit a systematizovat získané poznatky

kompetenci občanskou

kde se naučí znát svá práva a povinnosti a respektovat práva ostatních, sledovat aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření, chápat a respektovat základní hodnoty demokratické společnosti

kompetenci k řešení problému

kde se žák naučí definovat problém a hledat různé způsoby řešení a obhajovat svá řešení problémů

kompetenci sociální

kde se žák naučí pracovat v týmu, získat a obhájit svoji pozici a na základě posouzení informací hodnotit sama sebe i druhého člověka

kompetenci pracovní

kde se žák naučí dodržovat vymezená pracovní pravidla, orientovat se v návodu a použít jej v praxi a dbát při práci ochrany svého zdraví i druhých

digitální kompetence

vyhledává a zpracovává informace, samostatně posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Ruský jazyk

Obsahové vymezení

Ruský jazyk je zařazen jako jeden z předmětů Další cizí jazyk, který chápeme především jako prostředek dorozumívání, předpoklad vzájemného porozumění a zprostředkovatele kulturního bohatství cizích národů. Každý cizí jazyk rozvíjí žákovo myšlení a formuje jeho osobnost včetně mezilidských vztahů a vytváří předpoklady pro multikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa.

V předmětu ruský jazyk budeme u žáků rozvíjet zejména komunikativní schopnosti, řečové dovednosti (tj. mluvení, poslech, čtení a psaní) na základě fonetických, gramatických a lexikálních jazykových prostředků. Žáci se v tomto předmětu seznámí s kulturními hodnotami, tradicemi a kulturními zvláštnostmi příslušné země. Garantujeme, že všichni žáci na konci učebního cyklu dosáhnou v kvartě v rámci základního vzdělávání úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk je žákům nabízen v osmiletém studijním cyklu od 2.ročníku a v šestiletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně, a to pro žáky osmiletého gymnázia od sekundy do kvarty, tj. 9 hodin, a pro žáky šestiletého gymnázia od tercie do kvarty, tj. dohromady 6 hodin.

Jednotlivé třídy se dělí do dvou skupin v rámci jedné třídy, což umožňuje další práci v menších skupinách či ve dvojicích. Toto členění umožňuje četnější a aktivnější zapojování všech studentů do výuky. Kromě tradiční výuky zařazujeme projekty, exkurze, poznávací zájezdy, aj.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky ruského jazyka je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány ve výše uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích, se zvláštním důrazem na kompetence komunikativní, což je dáno obsahem vyučovacího předmětu.

Smyslem výuky ruského jazyka tedy není pouze mechanické osvojování množství nových informací, ale hlavně uplatňování těchto informací při komunikaci v cizím jazyce a chápání cizích kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Očekávanými výstupy je naplnění daných kompetencí, a tedy zvládnutí základních komunikativních dovedností vyplývajících z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

komunikativní kompetence

- formulovat svůj názor a diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni o tématech všedního dne, např. domov, škola, rodina, atd.
- umět se vyjadřovat v jednoduchých souvětích a volit efektivní formy komunikace

kompetence k učení

- žák čte, poslouchá a rozumí přiměřeně obtížnému textu (slovní zásoba, gramatika), dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem, popř. vhodným výkladovým slovníkem a orientuje se v základních gramatických příručkách
- rozumí obsahu a smyslu "jednoduchých" autentických materiálů a využívá je při své práci
- zařazuje lexikální poznatky do gramatického a lexikálního systému ruského jazyka

kompetence občanské

- zná svá práva a povinnosti, zkušenosti získává při práci skupinové a při různých simulačních hrách
- zajímá se o aktuální dění v příslušných jazykových oblastech vzhledem ke svým zájmům
- chápe cizí jazyk jako prostředek k získání poznatků o kulturních a společenských hodnotách a tradicích v příslušných zemích

kompetenci k řešení problémů

- ovládá základní komunikativní strategii pro překonávání jazykových potíží při komunikaci
- umí najít alternativní formy komunikace a odvodit neznámou slovní zásobu z kontextu
- umí využít logického odhadu neznámých slov, slovních spojení či gramatických struktur na základě kontextu

kompetenci sociální a personální

- umí pracovat v týmu
- aktivně se podílí na práci při skupinovém vyučování a na základě prezentace dokáže ohodnotit sebe i ostatní

kompetence pracovní

- orientuje se v cizojazyčném návodu (recept, jízdní řád)
- umí používat jazykové příručky
- při práci dbá ochrany svého zdraví a ostatních

digitální kompetence

- vyhledává a zpracovává informace, samostatně posuzuje důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Matematika

Obsahové vymezení

Výuka matematiky klade důraz na porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů, hledá vztahy mezi nimi. Studenti se postupně seznamují s matematickými poznatky, algoritmy, symbolikou, terminologií a snaží se je využívat. Vědomosti a dovednosti následně uplatňují v praktickém životě, a tak získávají matematickou gramotnost. Studenti se učí využívat prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory a vhodné typy výukových programů.

TÉMATICKÝ OKRUH	UČIVO
Číslo a proměnná	desetinná čísla, celá čísla, dělitelnost přirozených čísel, zlomky, poměr, procenta, mocniny a odmocniny, výrazy, rovnice
Závislosti, vztahy a práce s daty	závislosti a data
Geometrie v rovině a v prostoru	rovinné útvary, metrické vlastnosti v rovině, prostorové útvary, konstrukční úlohy
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy

Časové vymezení

Časová dotace matematiky v ŠVP činí 18 hodin v rozdělení prima - sekunda 5 hodin týdně, tercie – kvarta 4 hodiny týdně v osmiletém cyklu a 8 hodin v rozdělení tercie - kvarta 4 hodiny týdně v šestiletém cyklu. V průběhu výuky po dobu celého nižšího gymnaziálního cyklu (prima – kvarta) jsou děleny třídy jednu hodinu na poloviny v osmiletém i šestiletém cyklu studia.

Organizační vymezení

Z celkové hodinové dotace je jedna hodina v každém ročníku „cvičení“. Vyučující tak má větší prostor na procvičování probrané látky s polovičním počtem studentů a může se věnovat studentům individuálně. Pokud je volno v počítačové učebně, věnuje se vyučující se studenty právě v těchto půlených hodinách práci na počítačích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Na konci nižšího stupně gymnázia má student zvládnout:

kompetence k učení

Student čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky.

Naplnění: slovní úlohy, konstrukční úlohy, objemy a povrchy těles, statistika.
Umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku.

Naplnění: statistika, řešení úloh s neúplným zadáním.

Zařazuje získané poznatky do systému.

Naplnění: celé učivo matematiky

kompetence komunikativní

Student umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni.

Naplnění: společné řešení problémů, skupinová práce, pochopení řešení ostatních studentů.

Volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází.

Naplnění: společné řešení problémů, skupinová práce, pochopení řešení ostatních studentů.

kompetence občanské

Zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních.

Zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření.

Naplnění: úlohy z praxe, statistika.

Chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti.

kompetence k řešení problému

Student umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení.

Naplnění: slovní úlohy, konstrukční úlohy.

Svá řešení problémů se snaží obhájit.

Naplnění: matematické úlohy, které lze řešit různými metodami.

kompetence sociální a personální

Student dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici.

Naplnění: skupinová práce, společné řešení problémů, vzájemná pomoc spolužáků.

Na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka.

Naplnění: vzájemné hodnocení studentů při zkoušení, společná oprava a hodnocení písemných prací, umění hodnotit stupeň pochopení probíraného učiva.

kompetence pracovní

Student dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi.

Naplnění: *konstrukční úlohy, řešení úlohy dle daného postupu, správné používání vhodných pomůcek (kalkulačky, rýsovací potřeby).*

Při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých.

kompetence digitální

Student vytváří situace, kdy mu využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému

Student využívá digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

7.6. Člověk a svět práce

Obsahové vymezení (Svět práce Informatika)

Tematický okruh Digitální technika a technologie ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce má v žácích podpořit aktivní přístup k procesu poznávání, měl by rozvíjet jak intelektuální, tak manuální dovednosti, naučit se uplatňovat je tvůrčím způsobem v praxi. Hlavní důraz je kladen na rutinní práci s počítačem s akcentem na dnes nejvyužívanější typy programů, textové procesory a prezentační programy. Použití počítače je dnes nezbytné sladit s dalšími technickými zařízeními jako mobilní telefony, digitální fotoaparáty, přehrávače hudby apod. Předmět by měl žáka naučit používat tyto prostředky ne jako izolované produkty technického vývoje, ale jako komplexní a vzájemně provázané možnosti dnešní doby. Získané znalosti by měl maximálně využívat po celou dobu studia i v ostatních předmětech.

V předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Finanční gramotnost

Časové vymezení (Svět práce Informatika)

Tematický okruh Digitální technika a technologie ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se vyučuje ve třetím ročníku osmiletého studia a v prvním ročníku šestiletého studia v rámci předmětu Informatika, kdy je časová dotace navýšena o 0,5 hodiny týdně.

Organizační vymezení (Svět práce Informatika)

Na výuku se třída dělí na dvě skupiny, aby bylo zajištěno, že každý žák sedí u počítače sám a dokonale si tak osvojí a zautomatizuje rutinní činnosti při práci s počítačem. Výuka probíhá vždy v odborných učebnách výpočetní techniky na počítačích se stálým připojením na internet a s využitím dalších prostředků techniky (dataprojektor, digitální fotoaparát, mobilní telefon apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie (Svět práce Informatika)

Hlavní cíle

Hlavní cíl předmětu vyplývá z jeho obsahu, je to rozvoj kompetencí, které vymezuje vzdělávací program. Žák se naučí modernímu pohledu na svět v souvislostech s používáním technických prostředků dnešní doby, které se stávají součástí každodenního života každého člověka. Předmět poskytne žákům základní teoretické znalosti pro denní využívání počítače a pro správné používání digitálních fotoaparátů, mobilních telefonů, skenerů, faxů apod. Efektivní používání těchto pomůcek usnadní žákům další průběh studia.

Očekávané výstupy

V hodinách jsou rozvíjeny tyto kompetence:

kompetence k učení

- žák umí číst odborný text s porozumění, snadno se v něm orientuje a dokáže s pomocí odborného návodu vyřešit dílčí úlohu
- žák umí samostatně hledat odpovědi na otázky v textu v odborných příručkách i na internetu
- vyhledané informace umí nejen použít sám, ale i prezentovat ostatním
- dokáže informace vyhledat, třídít i zpracovat
- umí získané informace hodnotit, posuzovat z hlediska je jejich původu, úplnosti a užitečnosti
- získané poznatky zařazuje do systému

kompetence komunikativní

- žák umí komunikovat s ostatními, formulovat svůj názor, diskutovat o problému, vysvětlit své stanovisko i postup řešení své úlohy
- žák umí naslouchat ostatním, hodnotí názory druhých
- komunikuje bez problémů s dospělými i se spolužáky

kompetence občanské

- žák zná svá práva i povinnosti, pracuje v souladu s pravidly o bezpečnosti práce při používání techniky
- chová se šetrně k majetku školy
- chápe ekologické souvislosti a respektuje požadavky na ochranu přírody
- dokáže při práci s internetem posoudit kvalitu získávaných informací
- dokáže se zorientovat na trhu práce, trhu finančních produktů a služeb

kompetence k řešení problému

- žák umí definovat problém, umí najít odpovídající řešení a vyhledat potřebné informace
- umí problém zpracovat, získané poznatky zobecnit
- žák umí své řešení obhájit

kompetence sociální a personální

- žák bez problémů pracuje v týmu, umí si práci rozdělit a z dílčích poznatků pak ve skupině formulovat závěry
- dokáže zhodnotit práci svoji i ostatních
- v kolektivu je schopen svoji myšlenku prosadit a obhájit

kompetence pracovní

- žák dodržuje vymezená pracovní pravidla
- umí správně a samostatně pracovat podle návodu

kompetence digitální

- žák využívá digitální technologie a digitální zdroje k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- žák se prakticky seznámí s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Obsahové vymezení (Svět práce OV)

Svět práce navazuje na vyučovací předmět výchova k občanství, který je vyučován na nižším gymnáziu v předchozích třech letech v osmiletém cyklu a v předchozím roce v cyklu šestiletém. Je realizován pod společným názvem Občanská výchova.

Základním cílem předmětu je všestranný rozvoj osobnosti dítěte, jeho uvedení do života společnosti. Předmět je vyučován v posledním ročníku nižšího gymnázia, proto je kladen velký důraz na poznatky a vědomosti, které jsou důležité pro další praktický a pracovní život. Dále učí žáky poznávat sebe sama i toleranci k ostatním, seznamuje je s lidskými právy. Pomáhá žákům pochopit základní hodnoty rodiny, vlasti a snaží se v žácích vypěstovat pocit národní identity i díky zdůraznění historie české státnosti. Předmět žáky seznamuje také s principy i praktickými aspekty života v demokratickém státu, představuje základní zásady fungování ekonomiky a globálního světa. Předmět vychází ze společenských věd, jako jsou sociologie, psychologie, etika, ekologie, právo, politologie, ekonomie a další. Předmět integruje všechna průřezová témata, tedy osobnostní a sociální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovu, environmentální výchovu a mediální výchovu.

Na svět práce a výchovu k občanství navazuje na 3. stupni vyučovací předmět základy společenských věd.

Časové vymezení (Svět práce OV)

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně a je vyučován v kvartě osmiletého i šestiletého cyklu studia a to v rámci předmětu Občanská výchova. Na průřezové téma bude podobně jako v jiných předmětech vymezen jeden vyučovací týden.

Organizační vymezení (Svět práce OV)

Výuka probíhá většinou ve třídě. Při probírání některých témat je možné třídu rozdělit nebo naopak spojit více paralelních tříd. Kromě klasické výuky využívá předmět různých akcí ve škole i mimo ni, např. výstav, exkurzí, přednášek apod.

Výchovné a vzdělávací strategie (Svět práce OV)

Hlavní cíle

Předmět člověk a svět práce má za cíl přinést nové informace, vychovávat k občanským postojům, integrovat poznatky z jiných předmětů do celku vzdělanosti a propojovat život ve škole s životem mimo ni. Člověk a svět práce vede žáka k :

- orientaci v mnohotvárnosti kulturní, sociální, politické i ekonomické skutečnosti tvořící rámec každodenního života
- schopnosti úspěšně jednat v běžných životních situacích spjatých s fungováním státu a společnosti
- uvědomění si přináležitosti k evropské kultuře, chápání minulosti a současnosti vlastního národa v kontextu s evropskou a globální dimenzí občanství
- schopnosti porovnávat společenské (sociokulturní, politické, ekonomické aj.) jevy a procesy ve vlastní zemi s jevy a procesy v ostatních evropských (mimoevropských) zemích
- práci s informacemi, využívání a kritickému posouzení zdrojů informací

- schopnosti otevřeně, tolerantně posuzovat a přistupovat k ostatním členům společnosti, odlišným kulturám, náboženstvím, etnikům.

Očekávané výstupy

V hodinách člověk a svět práce budeme rozvíjet tyto kompetence:

kompetence k učení

Žák:

- čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku
- zařazuje získané poznatky do systému
- umí si zvolit vhodný způsob učení
- hledá smysl svého vzdělávání
- s médii pracuje obezřetně, srovnává více zdrojů informací, je si vědom možnosti manipulace

kompetence komunikativní

Žák:

- umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni
- volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází
- ovládá zásady asertivní komunikace
- rozezná významy různých typů verbální i nonverbální komunikace

kompetence občanské

Žák:

- zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních
- zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření
- chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti
- snaží se jednat samostatně a soběstačně
- respektuje odlišné, je ohleduplný
- uvědomuje si nebezpečí hrozící demokracii
- zodpovědně přistupuje ke svému ekonomickému jednání a chování

kompetence k řešení problému

Žák:

- umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení
- svá řešení problémů se snaží obhájit
- dokáže věcně argumentovat

kompetence sociální a personální

Žák:

- dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici
- na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka
- konflikty dokáže řešit racionálně, s ohledem na ostatní
- uvědomuje si nebezpečí sociopatologických jevů

kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi
- při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých
- volí vhodný životní styl, umí vysvětlit jeho výhody
- hledá smysluplné uplatnění své práce

kompetence digitální

Žák:

- efektivně využívá digitální technologie v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- žák využívá digitální technologie a digitální zdroje k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- žák se prakticky seznámí s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

7.7. Informatika

Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast Informatika rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií.

Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Tím, že žáci dokážou prostřednictvím informatických nástrojů zautomatizovat rutinní a opakující se činnosti, získají čas pro jiné činnosti či úkoly. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí i do jiných oblastí. Pozorně hledají a vybírají cíle, kterých mají nebo chtějí dosahovat. Dokážou systematicky volit a uplatňovat postupy optimální vzhledem k těmto cílům. Žáci se učí řešení konkrétního problému zobecnit i pro řešení obdobných problémů. Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií žákům pomáhá lépe porozumět světu kolem nich, rozpoznávat problémy, nalézat řešení problémů, předcházet problémům, inovovat a aktivně se zapojovat do života společnosti a jeho změn.

Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Shromažďují přiměřené množství relevantních informací a vytvářejí a zkoušejí různé modely, přitom uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušováním. Žáci se učí analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení a omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje. Vývoj svých řešení plánují v jednotlivých krocích, řešení průběžně testují a postupně vylepšují. Učí se posuzovat problémy podle významu pro cílovou skupinu a také přímé i nepřímé dopady.

Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli. Řeší způsob jejich zabezpečení. Pomocí digitálních technologií získávají a zpracovávají data. Díky nim také dokážou přicházet s novými informacemi a zároveň snadno nepodléhají dezinformacím. Již od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost. Žáci se setkávají s čím dál větším množstvím úloh s nejasným zadáním, více možnostmi postupů řešení a otevřeným koncem. Zároveň roste ochota žáků experimentovat a pozitivně pracovat s chybou. Alespoň některé z jejich navržených a realizovaných řešení je funkční a řeší relevantní problém. Učitelé do aktivit důsledně přinášejí kontext reálného světa a dávají dostatečný prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních postupů, ale také zajímavých problémů.

V předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

Časové vymezení

Předmět se vyučuje v každém ročníku (prima, sekunda, tercie, kvarta) 1 vyučovací hodinu. V tercii je časová dotace zvýšena o 0,5 hodiny a je určena pro realizaci tematického okruhu **Digitální technika a technologie** ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Organizační vymezení

Na výuku se třída dělí na dvě skupiny, aby bylo zajištěno, že každý žák má k dispozici vlastní počítač. Výuka probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky na počítačích se stálým připojením na internet. Je využíván dataprojektor, který zajišťuje žákům názornost a kontinuitu výkladu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavní cíl předmětu vyplývá z jeho obsahu, je to rozvoj kompetencí, které vymezuje vzdělávací program. Cílem je rozvoj infortického myšlení žáků, porozumění principům digitálních technologií. Dále naučit žáky pracovat s informacemi, řešit problémy, orientovat se ve světě techniky a zpracovávat informace pomocí moderních metod na počítači. Předmět naučí žáky porozumět přístupům ke kódování informací a jejich organizaci a efektivně využívat počítač pro své vzdělávání a osobnostní rozvoj.

Očekávané výstupy

V hodinách jsou rozvíjeny tyto kompetence:

kompetence k učení

- žák umí číst odborný text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže s pomocí odborného návodu vyřešit dílčí úlohu
- žák umí samostatně hledat odpovědi na otázky v textu v odborných příručkách i na internetu
- vyhledané informace umí nejen použít sám, ale i prezentovat ostatním
- dokáže informace vyhledat, třídít i zpracovat
- umí získané informace hodnotit, posuzovat z hlediska jejich původu, úplnosti a užitečnosti
- získané poznatky zařazuje do systému

kompetence komunikativní

- žák umí komunikovat s ostatními, formulovat svůj názor, diskutovat o problému, vysvětlit své stanovisko i postup řešení své úlohy
- žák umí naslouchat ostatním, hodnotí názory druhých
- komunikuje bez problémů s dospělými i se spolužáky
- chápe principy strojové komunikace

kompetence občanské

- žák zná svá práva i povinnosti, pracuje v souladu s pravidly bezpečnosti práce při používání techniky, v souladu s autorským právem a etikou, zejména při práci na internetu
- chová se šetrně k majetku školy
- chápe ekologické souvislosti a respektuje požadavky na ochranu přírody
- dokáže při práci s internetem posoudit kvalitu získávaných informací

kompetence k řešení problému

- žák umí definovat problém, umí najít odpovídající řešení a vyhledat potřebné informace
- umí problém zpracovat, získané poznatky zobecnit, své řešení obhájit

žák uplatňuje systémový přístup při analýze situací a dějů
žák nachází různá řešení, ověřuje řešení na modelech či simulacích, vybírá řešení optimální, pracuje s chybou
žák je schopen řešit i složitější problémy, využívá vhodné techniky
žák je otevřený novým postupům, inovacím, experimentování

kompetence sociální a personální

žák pracuje v týmu, umí si práci rozdělit a z dílčích poznatků ve skupině formulovat závěry
dokáže zhodnotit práci svoji i ostatních
v kolektivu je schopen svoji myšlenku prosadit a obhájit
chrání svoji digitální identitu, promyšleně buduje svoji digitální stopu

kompetence pracovní

žák dodržuje vymezená pracovní pravidla
umí správně a samostatně pracovat podle návodu řeší při práci s počítačem běžné technické problémy

kompetence digitální

žák běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby
získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil své pracovní postupy
chápe význam digitálních technologií, kriticky hodnotí přínosy a reflektuje rizika spojené s využíváním digitálních technologií
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

7.8. Dějepis

Obsahové vymezení

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti, vytváří základy historického povědomí žáků, a přispívá tím k uchování kontinuity historické paměti. Důraz je kladen především na poznání dějin českého státu v evropském kontextu a na dějiny 20.století. Žáci jsou vedeni k pochopení základních hodnot evropské civilizace a k poznání, že historie není jen mrtvou minulostí ani souborem dat a definitivních závěrů, ale hlavně oborem, který vytváří předpoklady pro pochopení charakteru společnosti a pro kladení otázek.

Časové vymezení

Dějepis je vyučován ve všech čtyřech ročnících nižšího gymnázia v osmiletém cyklu, a to s dvouhodinovou dotací v primě, sekundě a kvartě a tříhodinovou dotací v tercii. V cyklu šestiletém je vyučován tři hodiny v tercii a dvě hodiny v kvartě.

Organizační vymezení

Kromě vyučovacích hodin v učebnách je využíváno exkurzí, projektů, návštěv expozic, filmových a divadelních představení. Snažíme se o zařazování průřezových témat a o uplatňování mezipředmětových vazeb, především s občanskou výchovou, výtvarnou a hudební výchovou, literární výchovou a zeměpisem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výklad s využitím didaktických pomůcek (mapy, atlasy, obrazový materiál, film).

Řízená práce s didaktickými texty a populárně naučnou literaturou.

Práce s prameny (upravenými, zařazenými do didaktických textů, dokumentárních filmů apod.).

Skupinová práce (využívající práci s literaturou, prameny, didaktickými pomůckami).

Kladení a vedení ke kladení (si) otázek a podněcování samostatného úsudku.

Vedení diskuzí.

Podpora zájmu o veřejné dění (odkazováním k současným událostem a jevům, uváděním nenásilných paralel).

Hlavní cíle

Vzdělávání v dějepisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o minulost českého státu a jeho etnokulturních společenství
- uvědomění si sounáležitosti s vlastním národem
- utváření povědomí příslušnosti k evropské kultuře
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem různých společenství
- získávání základní orientace v mnohotvárnosti historických procesů
- schopnosti chápat historické kořeny současnosti
- utváření pozitivního hodnotového systému na základě historické zkušenosti

- rozpoznávání situací, ideologií, postojů ohrožujících svobodu a lidskou důstojnost a odporujících demokratickému soužití
- podporování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- schopnosti zhodnotit roli osobností ve společnosti
- rozpoznávání a chápání historického pramene jako zdroje informací, k rozlišování mýtů a skutečnosti
- osvojení si základní orientace v časoprostorových vztazích

Očekávané výstupy

- Předmět usiluje o dosažení těchto kompetencí:

kompetence k učení

Žák:

- umí pracovat s historickou mapou a vyhledat v ní důležité informace
- dokáže získávat poznatky z populárně naučné literatury a využívat je
- zná zdroje informací a dokáže je samostatně vyhledávat
- zařazuje historické poznatky do souvislostí

kompetence komunikativní

Žák:

- umí formulovat svůj názor, diskutovat o něm a svůj názor obhájit
- je tolerantní k odlišným názorům

kompetence občanské

Žák:

- na základě historického poznání si uvědomuje nebezpečí vyplývající z omezení práv a svobod člověka
- chápe vztah mezi současností a vývojem společnosti, uvědomuje si specifika demokratických společenství

kompetence k řešení problému

Žák:

- umí definovat problém a hledá možnosti alternativního řešení

kompetence sociální a personální

Žák:

- umí pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici
- na základě posouzení informací dokáže hodnotit sebe i jiné

kompetence pracovní

Žák:

- pracuje podle návodu
- je schopen vytvářet schémata a nákresy

kompetence digitální

Žák:

- vhodně využívá digitální technologie při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy bezpečně a efektivně komunikuje, odpovědně se chová a jedná v digitálním prostředí

7.9. Občanská výchova

Obsahové vymezení

Občanská výchova navazuje na vyučovací předměty prvního stupně, hl. na prvouku a vlastivědu.

Základním cílem předmětu je všestranný rozvoj osobnosti dítěte, jeho uvedení do života společnosti. Dále učí žáky poznávat sebe sama i toleranci k ostatním, seznamuje je s lidskými právy. Pomáhá žákům pochopit základní hodnoty rodiny, vlasti a zabývá se i na kulturním bohatstvím naší země. Předmět žáky seznamuje také s principy i praktickými aspekty života v demokratickém státu. Předmět vychází ze společenských věd, jako jsou sociologie, psychologie, etika, ekologie, právo, politologie, ekonomie a další. Předmět integruje všechna průřezová témata, tedy osobnostní a sociální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovu, environmentální výchovu a mediální výchovu.

Na výchovu k občanství navazuje na 3. stupni vyučovací předmět základy společenských věd.

Časové vymezení

Vyučovací předmět má v osmiletém cyklu časovou dotaci jednu hodinu týdně v primě, sekundě a tercii, v kvartě je integrován do jedné hodiny vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. V šestiletém cyklu má časovou dotaci jednu hodinu týdně v tercii, v kvartě je integrován do jedné hodiny vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Na průřezové téma bude podobně jako v jiných předmětech vymezen jeden vyučovací týden.

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou ve třídě. Při probírání některých témat je možné třídu rozdělit nebo naopak spojit více paralelních tříd. Kromě klasické výuky využívá předmět různých akcí ve škole i mimo ni, např. výstav, exkurzí, přednášek apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Předmět občanská výchova má za cíl přinést nové informace, vychovávat k občanským postojům, integrovat poznatky z jiných předmětů do celku vzdělanosti a propojovat život ve škole s životem mimo ni. Občanská výchova vede žáka k :

- orientaci v mnohotvárnosti kulturní, sociální, politické i ekonomické skutečnosti tvořící rámec každodenního života
- schopnosti úspěšně jednat v běžných životních situacích spjatých s fungováním státu a společnosti
- uvědomění si příslušnosti k evropské kultuře, chápání minulosti a současnosti vlastního národa v kontextu s evropskou a globální dimenzí občanství
- schopnosti porovnávat společenské (sociokulturní, politické, ekonomické aj.) jevy a procesy ve vlastní zemi s jevy a procesy v ostatních evropských (mimoevropských) zemích
- práci s informacemi, využívání a kritickému posouzení zdrojů informací
- schopnosti otevřeně, tolerantně posuzovat a přistupovat k ostatním členům společnosti, odlišným kulturám, náboženstvím, etnikům.

Očekávané výstupy

V hodinách občanské výchovy budeme rozvíjet tyto kompetence:

kompetence k učení

Žák:

- čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky
- umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku
- zařazuje získané poznatky do systému
- umí si zvolit vhodný způsob učení
- hledá smysl svého vzdělávání
- s médii pracuje obezřetně, srovnává více zdrojů informací, je si vědom možnosti manipulace

kompetence komunikativní

Žák:

- umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni
- volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází
- ovládá zásady asertivní komunikace
- rozezná významy různých typů verbální i nonverbální komunikace

kompetence občanské

Žák:

- zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních
- zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření
- chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti
- snaží se jednat samostatně a soběstačně
- respektuje odlišné, je ohleduplný
- uvědomuje si nebezpečí hrozící demokracii

kompetence k řešení problému

Žák:

- umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení
- svá řešení problémů se snaží obhájit
- dokáže věcně argumentovat

kompetence sociální a personální

Žák:

- dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici
- na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka
- konflikty dokáže řešit racionálně, s ohledem na ostatní
- uvědomuje si nebezpečí sociopatologických jevů

kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi

- přistupuje zodpovědně ke svému ekonomickému jednání
- při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých
- volí vhodný životní styl, umí vysvětlit jeho výhody
- hledá smysluplné uplatnění své práce

kompetence digitální

Žák:

- se zapojuje do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- žák rozvíjí a uplatňuje odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- si utváří a rozvíjí etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí

7.10. Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně na osmiletém cyklu od primy do kvarty, na šestiletém v tercii a kvartě. Výuka probíhá tak, že v primě a tercii je jedna hodina realizována s celou třídou a ve druhé hodině jsou žáci rozděleni na dvě skupiny. V sekundě a kvartě jsou obě hodiny spojené.

Předmět má v žácích pěstovat pozitivní vztah k procesu poznávání. U žáků by měl rozvíjet intelektuální a manuální dovednosti, které pak mohou uplatnit ve svém dalším životě.

Výuka probíhá většinou v odborných učebnách fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle

Hlavní cíl předmětu fyzika vyplývá z obsahu tohoto vyučovacího předmětu. Je to rozvoj kompetencí, které vymezuje vzdělávací program.

Cílem je naučit žáky modernímu pohledu na svět, takovému, jakým současná věda disponuje. Metody poznávání, které fyzika nabízí, jim budou v životě užitečné, uspokojí jejich zvědavost a přispějí k jejich obecné kulturní úrovni.

Očekávané výstupy

V hodinách jsou rozvíjeny tyto kompetence

kompetence k učení

- Žák umí s porozuměním přečíst složitý fyzikální text, vyhledat potřebný údaj v jednoduché příručce.
- Žák by měl umět vysvětlit některé jevy pomocí známých zákonů nebo pomocí jednodušších jevů; v jednoduchých případech by měl vysvětlit princip fungování určitého systému.
- Žák by měl umět vypočítat některé veličiny z jiných. Měl by také v jednoduchých případech porovnat dvě veličiny stejného druhu nebo určit, jak se určitá veličina mění.
- Měl by umět pracovat s grafem a tabulkou.
- Měl by umět získávat, hodnotit a posuzovat informace z hlediska jejich původu, úplnosti a užitečnosti.

kompetence komunikativní

- Žák by měl umět spolupracovat s ostatními, hodnotit názory druhých, mít trpělivost.
- Měl by umět obhájit vlastní názor v diskuzi s ostatními. Žák by měl umět vysvětlit ostatním spolužákům některé jevy pomocí známých fyzikálních zákonů.

kompetence občanské

- Žák respektuje pravidla bezpečnosti práce a vědomě se jimi řídí. Má šetrný a kladný vztah k přírodě i k lidem. Chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

kompetence k řešení problému

- Žák umí formulovat otázku, vztahující se k řešení fyzikálního problému, a rozhodnout, které informace jsou k vyřešení třeba. Tyto informace umí zjistit, zpracovat je a formulovat závěr. Žák by měl umět rozhodnout, je-li za určitých okolností určitý fyzikální jev možný, nebo ne.
- U jednoduchých jevů, které spolu souvisejí, určit, co je příčina a co následek.

kompetence digitální

- Žák využívá digitálních technologie při pozorování fyzikálních jevů.
- Žák využívá digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat, záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů.

7.11. Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie má časovou dotaci 2 hodiny týdně – v tercii i kvartě osmiletého i šestiletého studia. Výuka v tercii probíhá tak, že 1 hodina týdně je realizována pro celou třídu a ve 2.hodině je třída rozdělena na dvě poloviny.

Předmět je zaměřen na získávání:

- schopnosti rozumového vnímání přírody a vztahu člověka a přírody
- dovednosti pozorování a porovnání přírodních (chemických) dějů

Žáci budou:

- vytvářet záznamy chemických dějů
- hledat jejich souvislosti
- vyvozovat závěry

Žáci by měli získat pozitivní vztah k přírodě. Výuka většinou probíhá v odborné učebně chemie a v chemické laboratoři.

V rámci předmětu chemie budou uplatňována tato **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

- přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků
- poskytovat žákům základ všeobecného vzdělání v chemickém oboru
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci

Očekávané výstupy

V hodinách budeme rozvíjet tyto kompetence:

kompetence k učení

Žák by měl:

- umět číst chemický text s porozuměním
- orientovat se v chemickém textu
- vyhledávat informace
- učit se chápat chemii i v širších souvislostech – praktickém životě.
- získané poznatky si zařazuje do systému chemie.

kompetence komunikativní

Žák by měl umět:

- naslouchat ostatním
- diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni o chemických jevech a dějích
- Žákovskými pokusy dochází k rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními.

kompetence občanská

Při žákovských pokusech se žák:

- seznamuje se svými povinnostmi
- seznamuje se s některými negativními jevy lidské činnosti
- učí se chápat význam ochrany životního prostředí

kompetence k řešení problému

- Žák by měl umět definovat problém a snažit se najít způsob řešení.
- V jednoduchých případech by měl:
předpovědět, co v určité situaci nastane
rozhodnout, zda za určitých okolností je daný chemický děj možný
učit se vysvětlit souvislosti spolu souvisejících problémů
určit, co je příčina a následek
naučit se své závěry řešeného problému obhájit

kompetence sociální a personální

Žák :

- dovede spolupracovat se svými spolužáky
- učí se pomáhat druhým
- na základě informací, které sám nebo se spolužáky vyvodil, dokáže zhodnotit svou práci i práci ostatních

kompetence pracovní

Žák:

- při výuce i chemických pokusech se učí odpovědně plnit vymezená pracovní pravidla
- dodržovat pravidla bezpečnosti práce
- snaží se orientovat v návodech
- snaží se navrhnout i provést jednoduchý chemický experiment

kompetence digitální

Žák:

- žák kriticky pracuje s informacemi, efektivně komunikuje a vzájemně spolupracuje s ostatními v digitálním prostředí;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí respektuje etická pravidla, ohleduplnost k ostatním.

7.12. Biologie

Obsahové vymezení

Předmět zahrnuje vzdělávací obor Přírodopis s výjimkou části Neživá příroda (která je součástí předmětu Zeměpis) a část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (společně s Občanskou výchovou, podrobné rozčlenění je uvedeno dále). Předmět dále zahrnuje vybrané kapitoly průřezového tématu Environmentální výchova.

Časové vymezení

Výuka předmětu je v průběhu studia rozdělena do tří časových období. Rozčlenění je uvedeno v následující tabulce:

Období	Ročník	Týdenní časová dotace	Rámcové vymezení učiva	Poznámka
I	prima	2	Biologie rostlin Biologie hub Biologie živočichů Základy ekologie Praktické poznávání přírody	Učivo bude organizováno a probíráno podle vybraných ekosystémů, na konkrétních příkladech vybraných organismů ekosystému budou probrány základy systematické biologie a biologie vybraných druhů. Propojení s průřezovým tématem Environmentální výchova.
	sekunda	2		
II	tercie	2	Biologie člověka Vybraná témata oboru Výchova ke zdraví	Bude se prolínat a doplňovat vzdělávací obsah oboru Přírodopis a oboru Výchova ke zdraví.
III	kvarta	2	Obecná biologie a genetika Vybrané kapitoly z tématických celků probíraných v prvním období (opakování, doplnění a rozšíření učiva)	Učivo bude probíráno z hlediska obecných biologických principů (buňka, stavba a fyziologie organismů, genetika, ekologie). Obecné biologické poznatky a principy budou vysvětleny na vhodně zvolených příkladech konkrétních organismů.

Organizační vymezení

Základní organizační formou výuky je **vyučovací hodina**. Podle možností budou do výuky zařazeny **laboratorní práce a cvičení**.

Během studia absolvují všichni žáci dvě **exkurze** zaměřené na poznávání druhů a na ekologii.

Další formou výuky budou **projekty**. V každém roku studia absolvují studenti jeden projektový týden. V rámci projektů budou studenti pracovat na praktických úkolech a pozorování v terénu (ekologie, poznávání druhů, ochrana přírody, ...), ve škole (biologie člověka, výchova ke zdraví), v laboratoři (mikroskopická pozorování, laboratorní pokusy).

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

- Přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků
- Poskytnout žákům základ všeobecného vzdělání v biologických oborech

Očekávané výstupy

Vymezení kompetence	Vzdělávací obsah předmětu Biologie, který přispívá k rozvoji uvedených klíčových kompetencí	Další faktory výuky předmětu Biologie, které přispívají k rozvoji uvedených klíčových kompetencí
Kompetence k učení Žák: čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže postihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku zařazuje získané poznatky do systému	Všechna témata předmětu – postupné zařazování jednotlivých poznatků do systému.	Formy výuky, způsob práce v hodinách, řízení práce studentů učitelem, praktická a laboratorní cvičení, řešení projektů. Práce s odbornou literaturou. Práce s informacemi, využití informačních zdrojů. Postupné zařazování biologických poznatků do systému.
Kompetence k řešení problému Žák: umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení svá řešení problémů se snaží obhájit	žádný	Formy výuky, způsob práce v hodinách, řízení práce studentů učitelem, praktická a laboratorní cvičení, řešení projektů, řešení problémových úloh ve výuce, kladení problémových otázek, heuristické metody, nácvik argumentace a obhájení svých návrhů řešení problémů.
Kompetence komunikativní Žák: umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází chápe umění jako proces specifické komunikace tvůrce a společnosti	žádný	Způsob komunikace učitele s žáky, vedení žáků při komunikaci, správné kladení otázek, debatní formy výuky, diskuze s žáky. Vyjadřování a rétorická úroveň vystupování učitele i žáků. Umělecké vyjádření vztahu k přírodě.
Kompetence sociální a	Výchova ke zdraví	Vztah učitele a žáka,

Vymezení kompetence	Vzdělávací obsah předmětu Biologie, který přispívá k rozvoji uvedených klíčových kompetencí	Další faktory výuky předmětu Biologie, které přispívají k rozvoji uvedených klíčových kompetencí
personální Žák: dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici na základě posouzení informací dokáže hodnotit sama sebe i druhého člověka	změny v životě člověka a jejich reflexe zdravý způsob života a péče o zdraví rizika ohrožující zdraví a jejich prevence hodnota a podpora zdraví Přírodopis biologie člověka	vedení žáků k rozvoji vzájemných vztahů, podpora spolupráce ve třídě, respektování osobnosti žáka, přiměřené hodnocení žáků
Kompetence občanské Žák: zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti	Přírodopis základy ekologie praktické poznávání přírody (poznávání a vnímání kulturní krajiny a její historie a hodnoty) biologie člověka (hodnota lidského života, zdraví, důstojnost člověka, rovnost lidí jako příslušníků jednoho biologického druhu, rovnost ras a pohlaví) Průřezové téma Environmentální výchova Všechna témata předmětu – biologické poznatky vytvářejí podklady pro adekvátní rozhodování při volbě dalšího studia a budoucího povolání Praktické aplikace a výsledky biologických poznatků (lékařství, zemědělství, ochrana přírody, genetika, biotechnologie, apod.)	Způsob práce ve třídě, vymezení a dodržování pravidel (školní řád), respektování osobnosti žáka, vytváření situací, kdy žák musí projevit svůj respekt k právům ostatních. Přírodovědné a ekologické exkurze.
Kompetence pracovní Žák: dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých	žádný	Praktická cvičení a laboratorní práce

7.13. Zeměpis

Obsahové vymezení

Zeměpis je předmět, který je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jednoznačně zasahuje i do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje vzdělávací obor Zeměpis a v tercii navíc tématický celek Neživá příroda z vzdělávacího oboru Biologie. Dále zahrnuje všechna průřezová témata RVP.

Jeho nezastupitelný význam je v tom, že

- přesvědčuje studenty o nutnosti přijmout systémové myšlení, které mu umožní vidět svět jako celek ve vzájemných vztazích a vazbách (člověk a příroda, člověk a životní prostředí, důsledky ekologických katastrof pro lidstvo apod.),
- vede zcela přirozeně studenty k uplatňování tohoto pohledu v regionech různých řádů a k odpovědnosti za jejich rozhodnutí v souvislostech výše naznačených a k pochopení dopadů těchto rozhodnutí v určitém regionu.

Časové vymezení

	Osmileté	Šestileté
Prima	2	
Sekunda	2	
Tercie	2	2
Kvarta	2	3

Organizační vymezení

Edukační cíle se budou promítat do klíčových kompetencí a nelze je od sebe oddělit. K jejich dosažení budeme využívat základní organizační formu výuky, jíž je vyučovací hodina. V ní se budeme snažit o použití:

- moderních didaktických prostředků (počítač, data-projektor, SMART board, video, DVD)
- didaktických stylů (např. recipročního stylu, stylu založeného na řešení problémů a řízeném objevování)
- skupinové formy s využitím spolupráce
- sdílení vlastních názorů pomocí referátů a jejich prezentací
- Podle potřeby, možností využijeme exkurzí a projektů. Studenti si budou moci své geografické znalosti a dovednosti ověřit v geografických soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

K naplnění základní charakteristiky zeměpisu budeme usilovat, aby se žák prakticky naučil:

- analyzovat (hodnotit, pozorovat) stav, strukturu a územní rozložení geografických jevů a procesů
- chápat souvislosti a vzájemné vztahy mezi aktivitami lidí, polohou a prostředím na Zemi,

- vnímat prostorové vztahy a vazby v čase a na různých územních rádech
- vnímat změny i dopad těchto vztahů a vazeb na konkrétním území a přemýšlet o těchto změnách i do budoucnosti
- vyhledávat, třídit a hodnotit informace z různých informačních zdrojů (internetové vyhledávače, knihy, časopisy, geografické informační systémy)
- pozorovat, vyjadřovat, hodnotit a obhájit své názory a postoje
- integrovat poznatky z jednotlivých geografických disciplín, příp. i jiných vědních oborů a vytvářet si svůj poznatkový systém

Očekávané výstupy

Na konci kvarty by se měly v žákově chování a praktickém jednání projevovat zjevně tyto kompetence:

kompetence k učení

Žák bude:

- používat v praxi kartografické pomůcky (různé mapy dle obsahu a měřítek)
- samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů
- třídit, zařazovat, vyhodnocovat poznatky a vytvářet z nich systém

kompetence komunikační

Žák bude připraven:

- formulovat a obhajovat vlastní názor odpovídající jeho věkové úrovni
- vyslechnout názory druhých a reagovat na ně
- volit správnou formu komunikace

kompetence k řešení problému

Žák bude schopen:

- získat co nejvíce informací o problému z různých informačních zdrojů
- definovat problém, popsat ho, prezentovat a obhájit
- oponovat názorům druhých

kompetence pracovní

Žák bude připraven:

- pracovat s geografickými informačními zdroji (práce s atlasy, tabulkami, grafy, ročenkami, internetem, literaturou)
- vypracovat vlastní samostatnou práci s písemnou či ústní prezentací na určené téma

kompetence sociální a personální

Žák bude schopen:

- aktivně se podílet na plnění kolektivního (společného) úkolu
- dohodnout se na spolupráci a plnění jednotlivých úkolů ve skupině
- vnímat důležitost svého názoru, umět ho prosadit a obhájit

kompetence občanské

Žák bude:

- mít přehled o aktuálním dění ve světě i ve vlastní republice
- schopen si vytvořit názor na problémy v určitém regionu vyplývající z různých kulturních prostorů

- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině a při mimořádných událostech

kompetence digitální

Žák bude:

- kriticky vyhledávat informace o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnávat vyhledané informace s informacemi v dalších zdrojích
- analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry

7.14. Hudební výchova

Obsahové vymezení

Předmět Hudební výchova rozvíjí hudební schopnosti žáků pomocí následujících činností:

- vokální činnosti - obsahem je kultivace pěveckého projevu, zkvalitnění intonace a rytmu.
- instrumentální činnosti - tvorba instrumentálních doprovodů.
- hudebně-pohybové činnosti - pohybová reakce na znějící hudbu, lidové a umělé tance, orientace v prostoru.
- poslechové **činnosti** - učí žáky vnímat hudbu a postupně ji analyzovat.

Při výuce je kladen důraz na individuální přístup k žákům a k jejich hudebním dovednostem, na tvořivost a individuální hudební cítění a prožívání hudby.

Časové vymezení

Předmět Hudební výchova má následující časovou dotaci:

- prima, sekunda v osmiletém cyklu - 1 hodina týdně
- tercie, kvarta v osmiletém i v šestiletém cyklu - 2 hodiny, jednou za 14 dnů

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené klavírem, zobcovými flétnami, Orffovým instrumentárem a video i audiotechnikou.

Důležitým doplněním výuky jsou návštěvy generálních zkoušek České filharmonie, koncertů a jiných kulturních akcí s hudební tematikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Při výuce je kladen důraz na individuální přístup k žákům a k jejich hudebním dovednostem, na tvořivost a individuální hudební cítění a prožívání hudby.

- Pěstovat schopnost vnímání a vytváření estetických hodnot.
- Podněcovat tvořivost.
- Práce s informacemi - schopnost vyhledávat, porozumět, třídít, sdílet a předat informace.
- Účelně využívat informační technologie.
- Schopnost začlenit se do společnosti, přijmout a respektovat základní etické normy.
- Podporovat pohybové aktivity a osvojení zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,
- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, i části skladeb
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

kompetence k učení

- učitel předkládá žákům v individuálních konzultacích i při skupinové práci metody a rady k práci s vlastním hlasem
- zadává žákům individuální úkoly rozvíjející jejich hudební schopnosti, hledá společně s jednotlivými žáky možnosti jejich individuálního rozvoje
- formou samostatných referátů rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů
- slovním hodnocením, povzbuzováním sleduje v hodinách pokroky svých žáků zprostředkovává žákům kontakt s hudebním a kulturním děním formou koncertů, exkurzí apod.
- využívá video a audio techniku pro názornost a snadnější upevnění probíraného učiva

kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k diskusi nad hudebními díly, k porovnávání názorů z různých zdrojů s vlastní hudební zkušeností

kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek a názorů na hudební dílo
- vytváří podmínky pro diskusi, vzájemné sdělování hudebních pocitů, názorů a hudebních preferencí

kompetence sociální a personální

- učitel formou výkladů, projektů, návštěv koncertů, divadelních či jiných kulturních akcí vytváří dostatek příležitostí k poznávání našeho kulturního dědictví
- nástrojovou souhrou, vícehlasým zpěvem vede k uvědomění si vlastního přínosu do skupiny a respektování osobnosti druhého

kompetence občanské

- učitel formou aktualit a referátů i kulturních přehledů vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí

kompetence pracovní

- učitel dává příležitosti pokročilým nástrojařům a zpěvákům předvést ve třídách své umění, podporuje zájem o hudbu jako obor zájmové i budoucí možné pracovní příležitosti
- informuje je o možnostech dalšího hudebního rozvoje hlasovými cvičeními a informacemi z praxe (zkušenosti se ztrátou hlasu) vede žáky k dodržování hlasové hygieny a ochraně celkového zdraví

kompetence digitální

- učitel umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

7.15. Výtvarná výchova

Obsahové vymezení

Chápání umění a kultury jako jiné než pouze racionální poznání světa. Kultura jako proces duševní činnosti umožňuje chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti. Umění jako neoddelitelná součást každodenního života. Umění jako proces specifického poznávání a dorozumívání a uměleckého osvojování skutečnosti.

Průřezové téma Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení v návaznosti na seznamování s rozmanitostí, tradicemi a hodnotami odlišných kultur.

Průřezové téma Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, vnímání specifických znakových kódů mediální komunikace. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky přistupovat k mediální produkci.

Časové vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci:

- prima 2 hodiny týdně
- sekunda 2 hodiny týdně
- tercie 1 hodina týdně
- kvarta 1 hodina týdně

Prima a sekunda je realizována v osmiletém cyklu. V tercii a kvartě osmiletého i šestiletého cyklu se vyučují spojené dvouhodinovky jedenkrát za 14 dnů. Výuka se dělí na skupiny. V průběhu projektových týdnů je možný přesun v rámci ročníku.

Organizační vymezení

Formy realizace:

- vyučovací hodina
- 2. krátkodobý projekt
- 3. dlouhodobý projekt
- 4. projektový týden

Mezipředmětové vztahy (především VV – D, ZSV, BI) budou posilovány krátkodobými projekty. Průřezová témata – mediální a multikulturní výchova – budou realizována mimo jiné v projektových týdnech.

Místo realizace

- učebny a prostory školy
- školní zahrada
- terén
- muzea a galerie

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavní cíle výtvarné výchovy ve vzdělávací oblasti jsou

- pěstovat schopnost vnímání a vytváření estetických hodnot
- podněcovat logické myšlení a tvořivost
- vytvářet schopnost přesného, věcného vyjádření se v mateřském jazyce na potřebné úrovni, dorozumět se s ostatními
- pracovat s informací – utvářet schopnost vyhledat, porozumět, třídít, sdílet a předat informace
- účelně využívat informační technologie

Očekávané výstupy

Student:

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření (VOV) a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV
- rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace VOV; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřené na rozvíjení klíčových kompetencí, a to kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Vzdělávání ve výtvarné výchově směřuje k utváření těchto klíčových kompetencí:

kompetence komunikativní

- student se učí chápat umění jako proces specifické komunikace
- student volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli a situaci
- student umí formulovat svůj názor, naslouchat ostatním, diskutovat

kompetence k učení

- student čte text s porozuměním
- student umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku
- student zařazuje získané poznatky do systému

kompetence k řešení problému

- student umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby jeho řešení
- student se snaží svá řešení problému obhájit

kompetence pracovní

- student dodržuje vymezená pracovní pravidla
- student při práci dbá ochrany zdraví svého i druhých

kompetence sociální a personální

- student dovede pracovat v týmu
- student dokáže na základě posouzení informací hodnotit sebe sama i druhé

kompetence občanské

- student se zajímá o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření

kompetence digitální

- student zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- student vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje
- student se zajímá o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám

7.16. Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova se podílí na komplexnějším vzdělávání žáků v oblasti pohybových aktivit a pohybového učení, ale jako součást výchovně vzdělávacích oborů má přesah do oblasti zdravotní, sociální, etické, morální aj.

Školní vzdělávací program Gymnázia Voděradská vychází z klíčových kompetencí, o jejichž naplnění usiluje celá škola. Jedná se o *kompetence k učení, komunikační, občanské, k řešení problémů, sociální a personální a pracovní*. Konkrétní přínos předmětu tělesná výchova k těmto základním kompetencím je podmíněn přijetím progresivního pojetí tělesné výchovy a jejího vztahu ke zdraví a celkovou proměnou učitelské činnosti.

Tělesná výchova je klíčovým faktorem v podpoře a rozšiřování **tělesné aktivity mládeže** jako významného činitele primární zdravotní prevence. Úroveň tělesné aktivity žáků závisí na stupni rozvoje jejich pohybových předpokladů schopnostních i dovednostních, na jaké úrovni jsou schopni si uvědomit pohybovou dovednost a také na jejich vztahu k pohybovým aktivitám. Žákovo sebepojetí budeme podporovat respektováním odlišností žáků s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám a preferencím.

Hlavní oblasti učiva:

- Sportovní hry (SH) – fotbal, basketbal, volejbal, softball, frisbee, ringo, stolní tenis aj.
- Drobné pohybové hry (PH) a závody
- Sportovní gymnastika (SG) – akrobacie, cvičení na náradí
- Rytmická gymnastika (RG) a její kondiční formy – cvičení s hudbou, náčiním
- Atletika (LA) – běhy, skoky, hody, vrhy
- Aktivity v přírodě – lyžování, snowboarding, cyklistika, vodáctví, turistika a pobyt v přírodě
- Plavání
- Kondiční programy, zaměřené na zvyšování aerobní kapacity a svalové síly.

Nezbytnou podmínkou získání zájmu žáků o tuto oblast bude předávání základních poznatků o některých orgánových funkcích (srdečně cévní systém, hybný systém) a metodách zatěžování (objem a intenzita zatěžování)

V souladu se specifickou zvláštností tělesné výchovy a jejího obsahu – pohybových aktivit – bude o výběru učiva rozhodovat sám učitel podle zjištěné výkonnostní úrovně žáků a materiálních podmínek školy. Pokud to materiální podmínky dovolí, budou při volbě učiva brány v potaz zaměření a zájem žáků. Normativně taxativní výčet učiva, který byl základem dosavadních osnov, by byl z hlediska pojetí RVP a klíčových kompetencí kontraproduktivní a formální.

V závislosti na materiálních podmínkách naší školy se budeme snažit získat žáky pro pohybové aktivity, které se dají provádět celoživotně.

Žáci budou zapojováni:

- do organizace pohybových aktivit na hřišti, v tělocvičně, posilovně i v přírodě
- s ohledem na hygienu, bezpečnost a úrazovou prevenci,
- do výkonu ve funkci rozhodčího v některých týmových a individuálních sportech s důrazem na dodržování fair play.

Žákům se zdravotním oslabením budou doporučována pravidelná korektivní a speciální cvičení, která podle potřeby budou preventivně využívána v hodinách TV.

Výše uvedená témata souvisí s předmětem **Výchova ke zdraví**. Vzhledem k důležitosti a jejich přesahu do TV jsme některá z nich zařadili do výukových plánů:

- Zdravý způsob života a péče o zdraví – tělesná a duševní hygiena, denní režim, pitný režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví
- Podpora zdraví a její formy – prevence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při různých tělovýchovných činnostech ve škole i mimo ni (v běžných i mimořádných situacích), bezpečnost v přepravě osob (včetně rizik, tísňové volání, zajištění bezpečnosti, poskytnutí první pomoci)
- Ochrana člověka za mimořádných událostí – chování a ochrana v modelových situacích
- Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání, sebepojetí – vztah k sobě samému, druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí vytváření vědomí vlastní identity, sebekontrola, seberegulace, sebeovládání – zvládání problémových situací, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, aktivní naslouchání, dialog, kooperace v různých situacích, „ fair play “ jednání, dopad vlastního jednání a chování

Novým obsahem jsou průřezová **témata a projekty**. Předmět tělesná výchova má styčné body především s osobnostní a sociální výchovou, environmentální výchovou a multikulturní výchovou.

Časové vymezení

Časová dotace: v primě 3 hodiny týdně, v sekundě, tercii a kvartě 2 hodiny týdně v osmiletém cyklu, v tercii a kvartě 2 hodiny týdně v šestiletém cyklu.

Organizační vymezení

Vyučovací předmět **tělesná výchova** je členěn na části, jež jsou rozpracovány do mnoha samostatných celků a jsou časově vymezeny. Tyto celky tvoří navzájem propojený systém učiva, který se po ročnicích cyklicky opakuje a směřuje od jednoduššího k složitějšímu, od jednotnosti k alternativnosti a různorodosti, od všestrannosti ke specializaci, od orientace na výkon k uspokojení a prožitkovosti, k seberealizaci a od orientace na učitele k orientaci na žáka.

Výuka tělesné výchovy probíhá během studia jak v prostředí školního areálu, tak i v přírodním prostředí. Je realizována ve vyučovacích hodinách, ve sportovních kroužcích, školních i mimoškolních soutěžích a na lyžařském kurzu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při praktické realizaci je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Vytváření pozitivních vztahů k tělesné aktivitě závisí především na tom, zda se nám podaří ovlivnit vnitřní postoje žáků a přesvědčit je o pozitivních přínosech pohybových aktivit. Jsme přesvědčeni, že realizace ŠVP závisí na změně naší vyučovací činnosti.

Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole.

Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Za základní faktor změny učitelství činnosti a změněného působení na žáka při dosahování vytčených cílů považujeme využití rozličných didaktických stylů, které umožní postupné přenášení učitelova rozhodování na žáka. Jednotlivé didaktické styly navozují podmínky pro rozvinutí a upevňování klíčových kompetencí při použití jakéhokoli učiva.

Prvním krokem v realizaci těchto změn je **potlačení převládajícího příkazového stylu**, v němž veškerá rozhodnutí dělá učitel sám a žák pouze reprodukuje podle modelu předloženého učitelem, naslouchá, je pasivně zapojen, může a nemusí být v tomto stylu motivován.

V **praktickém** didaktickém stylu se očekává, že žák bude:

- samostatně volit své postavení v prostoru, zahájení a zakončení činnosti, individuální tempo, rytmus a interval mezi činnostmi,
- respektovat odlišné výkony spolužáků,
- postupně chápat změnu v rozhodování a osobní odpovědnost za ně,
- získávat zkušenosti individuální praxí bez závislosti na spolužácích a bez srovnávání s nimi,
- pociťovat sníženou závislost na učiteli a změněné vztahy ke spolužákům,
- klást učiteli otázky, odstraňující nejistotu.

V **recipročním** didaktickém stylu se očekává, že žák bude:

- nacvičovat pohybové dovednosti bez přímé závislosti na učiteli, bez jeho zpětných informací a korekcí,
- pozorovat spolužáka při výkonu v pohybové dovednosti, spolupracovat se spolužákem, poskytovat a přijímat instrukce, zpětné informace a korekce, diskutovat se spolužákem o provedení dovednosti.

V didaktickém stylu **se sebehodnocením** se očekává, že žák bude:

- vykonávat úlohy samostatně,
- používat daná kritéria a sám sebe hodnotit;
- poznávat vlastní odlišnosti, limity a změny ve výkonu, srovnávat vlastní výkon s danými kritérii,
- samostatně přecházet z jednoho úkolu na druhý, hledat v sobě zdroje zpětných informací, čestně a objektivně hodnotit svůj výkon.

V didaktickém stylu **s nabídkou** se očekává, že žák bude:

- využívat možnosti neustálé participace na činnosti bez obavy z vyloučení či prohry,
- volit počáteční výkonovou úroveň na základě odhadu vlastních možností.

V didaktickém stylu **s řízeným objevováním** se očekává, že žák bude:

- vnímat vztah mezi svou objevenou odpovědí a učitelovým podnětem,
- uplatňovat myšlenkové dovednosti, které povedou k nalezení žádoucího řešení.

V didaktickém stylu založeném **na řešení problémů** se očekává, že žák bude:

- sám hledat v pohybové činnosti různé alternativy a vybírat z nich tu nejuhodnější.

Při řešení problémů se bude prohlubovat individuální charakter učení.

Hlavní cíle

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k :

pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a vnímání

radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví s cílem pěstovat pohybové aktivity celoživotně

propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím apod.

chápaní zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností apod.

získávání hygienických, pracovních a zdravotně preventivních návyků v denním režimu

ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívání osvojených postupů k jejich řešení

Naplnění tohoto cíle předpokládá:

- informovat a přesvědčovat žáky o nutnosti významu pohybových aktivit pro zdraví - věnovat se denně v souhrnu 30 až 60 minut pohybovým aktivitám střední i vyšší intenzity (což je dnes vědecky podloženým faktem a podmínkou pozitivních dopadů na lidské zdraví, zejména na snižování rizikového faktoru obezity a srdečně cévních chorob) a podporovat je v jejich úsilí

– podílet se aspoň z části na vytváření podmínek pro realizaci tohoto požadavku přímo v areálu školy, organizovat školní kola, sportovní, vodácké, cyklistické kurzy a netradiční akce spojené s pobytem v přírodě, podporovat žáky v jejich snaze

o organizování sportovních soutěží na škole

– usilovat o radostné prostředí ve vyučovacích jednotkách, které by mělo žáky přitahovat, motivovat a vyvolávat pozitivní prožitky žáků,

– pravidelně seznamovat žáky s HBP v TV a s první pomocí

– informovat žáky mimo jiné i formou přednášek o zdravém životním stylu, o rizicích ohrožujících zdraví a jejich prevenci aj.

– být pro žáky vzorem a vést je k získání kladného vztahu k přírodě, společnosti i jedinci.

Očekávané výstupy

kompetence k učení

Žák bude:

- chápat význam každodenní pohybové činnosti se zdravím a bude využívat osvojené pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady
- využívat textových nebo grafických návodů k vlastní pohybové činnosti
- zpracovávat naměřená data a informace o pohybových aktivitách přiměřeným způsobem a podílet se na jejich prezentaci
- uvědomovat si význam každodenní pohybové činnosti a spojovat ji se zdravím a tělesnou zdatností a aktivně tomu využívat nabízené příležitosti
- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikovat ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

komunikační kompetence

Žák bude:

- schopen organizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje a závody na úrovni třídy
- schopen vykonávat funkci rozhodčího v utkání a závodě
- využívat vhodně terminologii pohybových aktivit

kompetence občanské

Žák bude:

- usilovat v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu a ochranu zdraví
- odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- jednat v duchu fair play a adekvátně reagovat na přestupky
- pomáhat handicapovaným, respektovat opačné pohlaví
- dodržovat bezpečné chování ve sportovním i běžném životě

kompetence k řešení problémů

Žák bude:

- schopen posoudit provedení osvojené pohybové činnosti, označit nedostatky a jejich možné příčiny (u sebe i druhých)
- sám hledat v pohybové činnosti různé alternativy a vybírat z nich tu nejvhodnější
- poznávat vlastní odlišnosti, limity a změny ve výkonu, srovnávat vlastní výkon s danými kritérii
- používat daná kritéria a sám sebe hodnotit
- připraven podle svých zájmů se zapojovat do soutěží
- vnímat svá tělesná oslabení a využívat cviky pro jejich korekci

kompetence sociální a personální

Žák bude:

- prohlubovat a rozšiřovat poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi
- schopen dohodnout se na spolupráci i jednoduché taktice družstva a dodržovat ji
- poskytovat pomoc při cvičení spolužáka

- rozlišovat a přijímat role ve skupinách
- respektovat přijatá pravidla mezi vrstevníky a pozitivní komunikací přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů

kompetence pracovní

Žák bude:

- aktivně předcházet situacím ohrožující zdraví a předvídat možná nebezpečí úrazů a bude přizpůsobovat jim svou činnost
- bezpečně manipulovat s tělocvičným náčiním a náradím
- dodržovat pravidla bezpečnosti, hygieny a úrazové prevence v prostorech, kde se provádějí pohybové aktivity
- dodržovat pravidla na kurzech pořádaných školou
- dodržovat pravidla her a soutěží
- dodržovat pravidla bezpečnosti v dopravě i při přesunech

kompetence digitální

Žák bude:

- aktivně využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- aktivně využívat důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, využívat digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- budou zařazovat kompenzační cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií a předcházet situacím ohrožující zdraví a předvídat možná nebezpečí úrazů

7.17. Etická výchova

Na základě změny RVP pro základní vzdělávání doplňujeme do našeho ŠVP s účinností od 1. září 2010 nový doplňující vzdělávací obor Etická výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor Etická výchova obsahuje 10 základních témat a 7 na ně navazujících témat aplikačních.

Základní témata

1. Mezilidské vztahy a komunikace
2. Důstojnost lidské osoby a pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Aplikační témata

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr člověka

Ekonomické hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Časové vymezení

Vzdělávací obor Etická výchova bude realizován v předmětech Občanská výchova v jejíž rámci je začleněna i část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Český jazyk a literatura , Dějepis a Biologie.

Realizace etické výchovy v předmětech **Občanská výchova Člověk a svět práce** v primách – kvartách

Téma	Ročník	Učivo
Prosociální chování v osobních vztazích. Zdvouřilost. Rodinný život.	prima	Mezilidské vztahy. Rodina a domov.
Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe a druhých.	sekunda	Člověk ve společnosti. Tvořivost a základy spolupráce. Základy asertivního chování.
Interpersonální a sociální empatie. Sexuální zdraví. Asertivita.	tercie	Typy komunikace. Otevřená komunikace. Aktivní naslouchání. Asertivního chování.
Etické hodnoty. Duchovní rozměr člověka.	kvarta	Člověk ve společnosti. Náboženství.

Ekonomické hodnoty.		Stát a hospodářství.
---------------------	--	----------------------

Realizace etické výchovy v předmětu **Český jazyk a literatura** v primách - kvartách
Etickou výchovu budeme realizovat v hodinách věnovaných jazyku, slohu a literatuře. V hodinách jazyka se zaměříme na procvičování dovednosti komunikace v mluvených projevech, v hodinách věnovaných slohu se seznámíme s útvary informačního stylu a naučíme se je psát a v hodinách literatury se zamyslíme nad typy lidí a jejich chováním, a to na základě děl z české i světové literatury.

Z obsahových témat se zaměříme na mezilidské vztahy a komunikaci, komunikaci citů, asertivitu a reálné a zobrazovací vzory.

Z aplikačních témat to budou etické hodnoty a duchovní rozměr člověka.

Téma	Ročník	Učivo
Mezilidské vztahy a komunikace	prima	Slohové útvary informačního stylu
Komunikace citů	prima	Svět lidí a svět zvířat
Asertivita	prima - kvarta	Rétorika
Reálné a zobrazené vzory	prima	Příběhy odvahy a dobrodružství

Realizace etické výchovy v předmětu **Dějepis** v primách - kvartách

V hodinách dějepisu budeme realizovat tato **obsahová témata** doplňujícího vzdělávacího oboru:

Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.

Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Z **aplikačních témat** budeme realizovat:

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Téma	Ročník	Učivo
Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.	Kvarta	Antické Řecko – archaické období až helénismus
Prosociální chování ve veřejném životě.	Tercie	Rozpad koloniálního systému – třetí svět
Solidarita a sociální problémy.	Sekunda	Proměny společnosti – prům. revoluce, sociální otázka
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka	Kvarta	Antický Řím – role křesťanství
Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka	Tercie	Totalitární systémy, 2. svět. válka, období studené války

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou ve třídě. Při probírání některých témat je možno třídu rozdělit či naopak spojit více paralelních tříd. Kromě vyučovacích hodin v učebnách je využíváno exkurzí, projektů, návštěv expozic, filmových a divadelních představení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Etická výchova se systematicky podílí na rozvoji mravní osobnosti žáků.

Jejím hlavním cílem je rozvoj prosociálního chování žáků. Tedy snaha napomoci ve školním prostředí vychovat jedince, který přijímá a předává základní lidské a morální hodnoty v tom pozitivním slova smyslu. Podnítit a naučit žáky spolupracovat na realizaci toho, co považují za dobré a vydržet při realizaci záměru i ve ztížených podmínkách. Jedním ze základních cílů je i napomáhat vytváření vlastního názoru žáků, být jim oporou při prvním prosazování etických postojů a sociálních dovedností a pomoci při formování osobnosti žáka. V neposlední řadě si výuka Etické výchovy klade za cíl vytvořit ze školní třídy výchovné společenství, a tak napomoci k bezproblémovému soužití kolektivu a jeho pozitivním naladěním pro spolupráci.

Tento princip by pak, v ideálním případě, měl být uplatňován ve všech životních situacích.

V našem ŠVP se jedná o celostní, systémový projekt, který velmi úzce souvisí s prioritami školy, hodnotovou výchovou i profilem absolventa.

Očekávané výstupy

Při realizaci Etické výchovy bude naší snahou rozvíjet tyto kompetence

Kompetence k učení

Na základě praktických aktivit (návody, postupy, různé průvodní pokyny) si žáci nacvičují postupy a metody potřebné k organizaci a řízení vlastního učení.

Na základě realizace tematicky volených zážitkových aktivit si žáci nacvičí pozitivní a konstruktivní přijetí kritiky (vůči sobě, kritiku svých studijních návyků a postupů atd.)

Kompetence k řešení problémů

Začleněním zážitkových aktivit a skupinové práce do výuky jsou žákům vytvářeny podmínky pro odhad problémových situací ve školním kolektivu, navrhování jejich řešení v různých variantách a samotnému procesu řešení. Tematicky zaměřenými aktivitami a začleňováním tzv. problémových úloh, diskusí jsou žáci vedeni ke schopnosti obhájit svá stanoviska a rozhodnutí, uvědomovat si zodpovědnost za své činy.

Kompetence komunikativní

Vhodně cílenou výukou jsou žáci vedeni ke schopnosti vyjadřovat se v logickém sledu, výstižně, kultivovaně a souvisle; správně interpretovat přijímaná sdělení - především téma komunikace, naslouchání atd. Vhodnou volbou aktivit jsou žákům vytvořeny podmínky pro zvládnutí metody aktivního naslouchání druhým.

Získané komunikativní dovednosti využijí žáci při vytváření vztahů, plnohodnotného soužití a při spolupráci s ostatními lidmi (především téma komunikace, spolupráce, řešení problémů apod.).

Kompetence sociální a personální

Na základě nácviku a zažití situací účinné spolupráce ve skupině jsou žáci vedeni ke spoluzodpovědnosti na vytváření a dodržování pravidel spolupráce (téma spolupráce, tvořivost, komunikace apod.). Prožitím různých typů aktivit nacvičí žáci schopnost přispívat k vytváření hodnotných mezilidských vztahů, praktickým nácvikem jsou vedeni ke schopnosti nezištné pomoci v případě potřeby.

Vhodnou volbou aktivit jsou žáci motivováni pro schopnost ovládnout a řídit své jednání a chování, pro vytváření pozitivní představy o sobě samém, pro pozitivní hodnocení druhých (téma sebepřijetí, sebehodnocení, pozitivní hodnocení druhých a hodnocení situací, kritický postoj, manipulace, empatie, komunikace citů, reálné a zobrazené vzory atd.). Žáci se učí projevovat pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a podpoře zdravého životního stylu (veškerá základní témata a nadstavbová témata – rodina, zdravý sexuální život, environmentální výchova).

Kompetence občanská

Žáci jsou vedeni ke schopnosti vážít si názorů a hodnot druhých, dokázat se vcítit do jejich situace (téma empatie, komunikace citů, tvořivost v oblasti mezilidských vztahů).

Nácvikem vhodných aktivit jsou žáci vedeni k projevení pozitivního postoje k hodnotám rodiny, tradicím, mravním zásadám a uznání duchovních hodnot (veškerá základní témata a nadstavbová témata – rodina, zdravý sexuální život, environmentální výchova, náboženské hodnoty, ekonomické hodnoty atd.).

Výukou jsou vytvořeny podmínky pro uvědomění si vlastních práv i povinností, schopnosti v rámci svých možností hájit práva druhých (především téma spolupráce a komplexní prosociálnosti).

Kompetence digitální

U žáků dochází v průběhu studia k utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

Žáci jsou vedeni k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

8. Učební osnovy vyšší gymnázium

8.1. Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení

Výuka předmětu a stanovení jejích cílů vychází ze zásadního postavení mateřského jazyka v systému vzdělávání. Jeho zvládnutí je důležitým předpokladem pro úspěšné vzdělávání žáků v dalších předmětech, v rozvoji schopnosti porozumět se s ostatními lidmi, porozumět nejrůznějším informacím, vyjadřovat jasně své názory. Ve značné míře tím také přímo naplňuje jednu z klíčových kompetencí. Proto je třeba dbát především na aktivní zapojení žáků během osvojování poznatkového aparátu, na uvědomování si cílů výuky, na praktickou aplikaci teorie. Podstatnou částí obsahu předmětu je literární výchova, v které se dbá na dosažení kvalitní čtenářské gramotnosti. Výuka dějin a historického vývoje literatury v oblasti tematické i žánrové je spojena se získáváním čtenářských návyků, schopnosti recepce a interpretace textů. Nedílnou součástí předmětu je jazyk a jazyková komunikace, která v sobě zahrnuje i slohovou výchovu. Zde se dbá hlavně na získání vědomostí a dovedností potřebných k náležitému osvojení spisovného českého jazyka, tj. základní učivo z oboru lingvistických věd, a na praktický nácvik tvorby samostatných komunikátů a schopnost kriticky posuzovat úroveň rozličných písemných i mluvených projevů. Samozřejmostí je i odborné poučení o struktuře stylistiky, zásadách stylu a požadavcích na něj. Systematika lingvistiky a stylistiky pak žáka vede k prohlubování logického myšlení. Nutno dodat, že všechny tyto složky předmětu se různě prolínají a doplňují a nelze je striktně oddělit. V rámci tohoto vymezeného obsahového rámce se realizují všechna témata daná RVP pro předmět český jazyk a literatura.

Časové vymezení

Časová dotace v ŠVP činí 16 hodin v rozdělení 4 hodiny týdně v každém ročníku. V průběhu výuky po dobu celého vyššího gymnázia jsou děleny třídy jednu hodinu na poloviny. Toto dělení nabývá právě v současné době na důležitosti, neboť zejména v těchto hodinách je možno realizovat komunikační výchovu, individuální přístup učitele k žákovi i aktivní přístup studentů k získávaným vědomostem. Od 2. ročníku navazují na povinné hodiny volitelné semináře (společné pro žáky osmiletého, šestiletého i čtyřletého studia), jež poskytují prostor nadstandardní látce i metodám práce s ohledem na nadané žáky. Cíle i učivo těchto seminářů se každý rok mění.

Organizační vymezení

Předmět je členěn na tři rovnocenné části – **Literární výchova (část A), Jazyk a jazyková výchova (část B)**, jež jsou rozpracovány do samostatných celků a časově vymezeny; dohromady tvoří provázaný komplex, jehož samozřejmou součástí jsou interdisciplinární přesahy. Tradiční vymezení JaJV(1), LV (3) není možno vnímat dogmaticky, vyučující postupují dle potřeb studijního kolektivu a konkrétních výukových cílů (Např. ve 4. ročníku budou některé hodiny využity k opakování učiva k maturitní zkoušce). V literární výchově je množství autorů natolik velké, že je ponechána možnost výběru jednotlivým vyučujícím, kteří zohlední potřeby a schopnosti žáků. Jednotlivé části

je také možno vyučovat v blocích; tato eventualita nastupuje zejména tam, kde vyučující užívá komplikovanějších didaktických metod (projekty, vlastní tvorba žáků, adaptace, dramatizace, simulační metody apod.) vyžadujících širší prostor či učivo vyžaduje bezprostřední procvičování.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky českého jazyka a literatury je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším Školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány v uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích. Pro úspěšné dosažení níže vypočtených a rozpracovaných kompetencí je především třeba zprostředkovat studentům základní komplex poznatků z oborů věd literárních, lingvistických i stylistických. Důraz je pak kladen na aktivní proces získávání poznatků a tvořivou schopnost jejich využití (viz níže Očekávané výstupy).

Očekávané výstupy

V hodinách českého jazyka a literatury budeme usilovat o rozvíjení těchto kompetencí:

kompetence k učení

Žák:

osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech;

vyhodnotí, nakolik jeho schopnosti, vědomosti a dovednosti dostačují pro různé úkoly a jaké poznatky si musí doplnit pro jejich úspěšné plnění; kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;

získává zpětnou vazbu týkající se efektivity jeho učení či práce od vrstevníků a dospělých.

kompetence komunikativní

Žák:

dle toho, s kým komunikuje, zvolí vhodný prostředek komunikace

volí optimální jazykové prostředky;

efektivně využívá moderní informační technologie;

vyjadřuje se gramaticky a stylisticky správně, v diskusi srozumitelně sděluje své myšlenky, postoje;

prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.

kompetence k řešení problému

Žák:

rozpozná problém, objasní jeho podstatu;

formuluje hypotézy na základě dostupných informací, navrhuje metody k ověření hypotézy;

při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti;

posoudí své výsledné řešení, které zdůvodňuje a obhajuje;

je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;

zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení.

kompetence sociální a personální

Žák

odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;

aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled;

rozhoduje se na základě vlastního úsudku .

kompetence občanské

Žák:

respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;

porovnává hodnoty v kultuře i ve veřejném životě s hodnotami uznávanými v předchozích generacích;

při posuzování informací počítá s možným mediálním či osobním zkreslením.

kompetence k podnikavosti

Žák:

pokud to situace vyžaduje, ztotožňuje se s cíli, které mu stanovil někdo jiný

dokáže posoudit situaci a předvídat možná rizika

8.2. Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Smyslem předmětu anglický jazyk na vyšším stupni osmiletého, resp. ve čtyřletém cyklu gymnázia, je naučit studenty komunikačním dovednostem v cizím jazyce s cílem dosáhnout úrovně B2, která vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Předmět směřuje k tomu, aby studenti zvládli běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.

Na tomto stupni vzdělávání se budou u studentů nadále rozvíjet základní dovednosti a znalosti, které si osvojili během předchozího studia. Budou si dále rozšiřovat slovní zásobu, budou si osvojovat složitější gramatická pravidla a struktury. Osvojování bude probíhat nejrůznějšími formami včetně memorování, třídění a řazení informací. Studenti na tomto stupni zvládnou parafrázovat čtené nebo mluvené texty v cizím jazyce, budou schopni v cizím jazyce vysvětlovat pojmy, gramatiku. Budou schopni porozumět hlavním myšlenkám složitých textů, pojednávajících jak o konkrétních, tak o abstraktních tématech, včetně odborných diskusí. Měli by dokázat konverzovat s určitou mírou plynulosti a spontánnosti, která umožňuje běžné rozhovory s rodilými mluvčími. Naučí se psát podrobné texty o řadě různých témat a písemnou formou vysvětlovat své názory na aktuální problémy s uvedením výhod a nevýhod různých postojů.

Do předmětu anglický jazyk budou na této úrovni integrována následující průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě (v septimě nebo oktávě, resp. ve 3. nebo ve 4. ročníku), Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů (v sextě nebo septimě, resp. ve 2. nebo 3. ročníku) a Vztah k multilingvidní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (v kvintě nebo sextě, resp. v 1. nebo 2. ročníku).

Časové vymezení

Anglický jazyk má v osmiletém cyklu na našem gymnáziu následující hodinovou dotaci: v kvintě a sextě 3 vyučovací hodiny týdně, v septimě a oktávě 4 vyučovací hodiny týdně. Ve čtyřletém cyklu to jsou 3 vyučovací hodiny týdně v 1. a 2. ročníku a 4 vyučovací hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku.

Organizační vymezení

Studenti vyššího gymnázia jsou při výuce rozděleni do skupin v rámci všech tříd. Jedna skupina je tvořena přibližně patnácti studenty. Toto členění je pro výuku cizího jazyka výhodné, protože menší skupiny umožňují lepší a četnější zapojení všech studentů. Skupiny se více či méně liší svou úrovní, což se odvíjí od znalostí a dovedností, se kterými na gymnázium přicházejí. Přesto je snaha, aby skupiny na konci studia dospěly minimálně do úrovně B2.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka angličtiny a cizích jazyků vůbec skýtá pestrou škálu možností, jak si jednotlivé znalosti osvojit a jak dosáhnout vytčených cílů ve výuce. V hodinách se pracuje s poměrně náročnými texty nejrůznějšího typu: od učebnicových, přes úryvky adaptovaných textů krásné literatury, až po články z novin a časopisů. Na této úrovni by

měli být studenti schopni pracovat s nejrůznějšími tématy. Dále se používají nahrávky souvislého mluveného nebo zpívaného textu, videonahrávky, filmy a ukázky z divadelních her. Studenti během hodin sami simulují nejrůznější životní situace formou dialogů a scének, her a snaží se o co nejvyšší míru autenticity. Dále jsou schopni vyprávět nebo napsat příběhy v různém rozsahu podle momentálních požadavků na základě přečteného textu nebo poslechu. Naučí se vytvářet vlastní příběhy. Formou různých cvičení praktikují gramatické i lexikální dovednosti, seznamují se s novými konverzačními tématy a reáliemi anglicky mluvícího světa. Všechny tyto formy, popřípadě i další, se střídají a kombinují, aby byla výuka pestrá a zábavná. To vede k lepší motivaci a následně i k lepší úrovni znalostí a mluvních i písemných dovedností. Stejně jako na nižším stupni víceletého cyklu i tady se studenti učí zvládat kompetence k učení, komunikativní, občanské, k řešení problémů, kompetence sociální, personální i pracovní, avšak na vyšší úrovni odpovídající jejich věku a mentální vyspělosti.

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky anglického jazyka je tedy další rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny naším školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány ve výše uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích, se zvláštním důrazem na kompetence komunikativní, což je dáno obsahem vyučovacího předmětu.

Smyslem výuky anglického jazyka tedy není pouze mechanické osvojování množství nových informací, ale hlavně uplatňování těchto informací při komunikaci v cizím jazyce a chápání cizích kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Kompetence k učení

Student umí: Čte složitější texty, kterým rozumí, orientuje se v nich tak, že dokáže oddělit podstatné informace od nepodstatných. Umí hlavní myšlenky formulovat vlastními slovy na patřičné úrovni slovní zásoby. Zvládne srozumitelně zreprodukovat celý text. Je schopen samostatně vyhledávat potřebné informace (pracuje se slovníky překladovými i výkladovými, s výklady gramatiky). Získané poznatky zařazuje do systému.

Kompetence komunikativní

Student umí: Naslouchá učiteli i ostatním studentům a formuluje jasně svoje názory, diskutuje na patřičné jazykové úrovni. Snaží se o maximální přirozenost svého jazykového projevu.

Kompetence občanské

Student umí: Zajímá se o dění ve vlastní zemi, v zemích anglicky mluvícího světa a sleduje i dění ve světě vůbec. Tím získává povědomí o regionálních a kulturních odlišnostech.

Kompetence k řešení problémů

Student umí: Tím, že ve výuce jazyka je často uplatňována práce ve dvojicích nebo ve skupinách, se studenti společně a zcela přirozeně snaží hledat a nacházet řešení problémů a ta jasně formulovat v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

Student umí: Při naplňování výše uvedených kompetencí se student hlavně při práci v týmu nenásilně naučí, jak obhájit svou pozici při rozdílnosti názorů, jak najít vhodné argumenty. Dokáže zhodnotit sebe sama i druhého.

Kompetence pracovní

Student umí: Pracovním prostředím při výuce anglického jazyka je běžná třída. Studenti jsou si vědomi vymezených pracovních pravidel i při různých nestandardních způsobech výuky, které se zejména při výuce jazyka mohou vyskytnout v souvislosti se

snahou o simulaci běžných životních situací. Při těchto činnostech by měla být snaha o ochranu zdraví svého i ostatních již naprostou přirozeností.

8.3. Německý jazyk

Obsahové vymezení

Německý jazyk jako další cizí jazyk na vyšším gymnáziu buď navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikativních dovedností (A1, A2), které žák získal v předchozím vzdělávání, a nebo pracuje s absolutním začátečníkem a směřuje k zvládnutí již zmíněných úrovní až k úrovni B1.

Ve výuce je neustále rozvíjena schopnost komunikace s určitou mírou plynulosti. Je kladen důraz na vyjádření myšlenek, pocitů, názorů a zkušeností, podporujeme schopnost improvizace a schopnost jednat v neočekávané životní situaci, a to velkou spoustou obrázkových materiálů, dialogových situací či komunikativních her.

Studenti jsou schopni vysvětlit pojmy či fráze buď opisem, nebo vhodným známým synonymem.

Studenti budou pracovat s texty jednoduššími i složitějšími, s texty zjednodušenými i autentickými s pomocí slovníků. Tyto texty jsou studenti schopni srozumitelně reprodukovat a orientují se v úkolech k nim se vztahujícím. Budou též schopni na základě vlastních nápadů, prožitků a pocitů vytvořit a sestavit delší texty. Při nácvičce písemného projevu je student schopen sestavit životopis, shrnout obsah jiného textu, popsat osobu, vést osobní korespondenci či sestavit jednoduchý dopis v oblasti pracovní a veřejné.

Při nácvičce poslechu se používají nahrávky obsahující jak nahrávky k porozumění speciálně upravené, tak autentické, nechybí ani písničky, či filmy a videonahrávky, které vedou současně k pochopení kultury dané země.

Pravidelnou náplní výuky jsou i aktivity k nácvičce užívání gramatických a lexikálních dovedností.

Časové vymezení

Výuka Německého jazyka je v kvintě, sextě a septimě (taktéž v 1. 2. a 3. ročníku) dotována čtyřmi hodinami týdně, v oktávě a 4. ročníku je soustředěna do tří hodin v týdnu. K dispozici je rovněž pestrá nabídka seminářů v německém jazyce.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v malých skupinkách, jejichž počet se pohybuje od 10 – 16 žáků, za účelem lepší komunikace a osobnější výuky upřednostňujeme ve výuce zasedací pořádek v půlkruhu, kdy se při komunikaci všichni účastníci vidí, tzv. U – forma. Při práci dochází k účelnému střídání sociálních forem, jako je práce ve dvojicích, ve skupinách, v plénu či samostatná práce.

Výuka Německého jazyka je podporována všemožnými moderními médii a technikou, audio a video zařízeními, lze promítat fotografie, pracovat na počítači, s interaktivní tabulí, čímž je výuka pestřejší a zábavnější.

K dispozici je spousta textů psaných i určených k poslechu, časopisů i knih původních, či speciálně upravených.

Výuka je obohacována o nemalý počet her a projektů, jejichž cílem je rozvoj kreativity, propojení Německého jazyka s dalšími předměty a vyvolání zájmu a chuti k práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Výuka Německého jazyka na vyšším gymnáziu si klade za hlavní cíl postupně vytvářet a upevňovat schopnost komunikace a taktéž přiblížit žákům kulturu a zvyky země cílového jazyka.

Komunikační schopnosti žáků by měly dosáhnout stupně A2 až B1 Společného evropského referenčního rámce.

Žáci získají dostačující nejběžnější vyjadřující prostředky (gramatická pravidla a slovní zásobu) k tomu, aby se v německém jazyce vyjádřili a domluvili, je však nutno předpokládat jisté zaváhání a při komunikaci je postřehnutelný vliv mateřského jazyka.

Žáci si budou i nadále osvojovat a rozvíjet již získané základní znalosti a dovednosti, budou si rozšiřovat a prohlubovat slovní zásobu k běžným tématům a pracovat se složitějšími gramatickými pravidly a strukturami.

Jak mluvené, tak písemné projevy studentů se vztahují k oblasti veřejné, osobní, osobnostní, společenské, vzdělávací a pracovní.

Očekávané výstupy

Kompetence k učení

Žák

v cizojazyčném textu si je schopen najít potřebné informace
pracuje se slovníkem jak překladovým, tak výkladovým

Kompetence k řešení problémů

Žák

při řešení problému využívá již získaných lexikálních, syntaktických či zeměpisných znalostí, využívá různé pracovní postupy

Kompetence komunikativní

Žák

své názory vyjadřuje slovem i písmem, prezentuje svou práci i sebe vhodným způsobem

v mluvených a psaných projevech se vyjadřuje jasně, srozumitelně a přiměřeně dle toho, komu, co a jak chce sdělit

Kompetence sociální a personální

Žák

spoluprací v různých soc. formách se přizpůsobuje měnícím se podmínkám, respektuje názory a nápady ostatních, přizpůsobuje se, učí se reagovat na kritiku či sám být kritický

přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na toleranci, empatii a úctě

Kompetence občanská

Žák

žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

posuzuje události a vývoj veřejného života

8.4. Francouzský jazyk

Vyučovací předmět a vzdělávací obor Francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tématických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro čtyřleté a víceleté gymnázium.

Výuka Francouzského jazyka je v kvintě, sextě a septimě (taktéž v 1. 2. a 3. ročníku) dotována čtyřmi hodinami týdně, v oktávě a 4. ročníku je soustředěna do tří hodin v týdnu. Ve vyšších ročnících mohou žáci pokračovat ve studiu též v rámci volitelných předmětů. Cílem výuky je vybavit žáka takovou znalostí jazyka, aby se pro něj stal nástrojem každodenní komunikace při kontaktu s lidmi nejen z frankofonních oblastí. V současné době je znalost dalšího cizího jazyka nezbytná a francouzština nabývá, vzhledem k začlenění České republiky do Evropské unie, na důležitosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá v dělených třídách (asi po 15 – 17 žácích a je vedena převážně ve francouzském jazyce. V hodinách je využíváno frontální výuky, skupinové práce i projektového vyučování. Používají se doprovodné učební materiály, slovníky, audio a video nahrávky, autentické materiály a nejmodernější pomůcky jako interaktivní tabule. V rámci výuky probíhají soutěže a výjezdy do zahraničí.

Francouzský jazyk zahrnuje zejména tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

Zadává žákům samostatnou práci tak, aby se naučili vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů (učebnice, internet, ...).

Dohlíží na domácí přípravu.

Důsledným průběžným hodnocením práce žáků pomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci.

Umožňuje žákům propojit probraná témata a jazykové jevy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Modeluje komunikační situace, ve kterých se žáci mohou ocitnout, a podporuje je v jejich řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel:

Nabízí žákům dostatek možností k porozumění rozhovorům a textům ve francouzštině.

Vybízí žáka k otevřenosti, aby se nebál použít i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Vede žáka k tomu, aby dokázal své poznatky srozumitelně prezentovat a aby rozpoznal situaci a zvolil pro ni vhodné jazykové vyjádření.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úroveň mezilidských vztahů.

Zařazuje do výuky týmovou práci, aby žáci respektovali potřeby ostatních členů kolektivu.

Vede žáky k toleranci názorů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

Podporuje zájem žáků o dění ve třídě, škole, městě i celé společnosti.

Vede žáky k uvědomění si rozdílů mezi národnostmi a zdůrazňuje potřebu je respektovat.

Kompetence pracovní

Učitel:

Vybízí žáky k systematické práci, žáci si vytvářejí základní studijní návyky.

Pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka pro spontánní komunikaci v jazyce.

8.5. Španělský jazyk

Obsahové vymezení

Španělský jazyk obsahově vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G), konkrétně z jeho části nazvané Další cizí jazyk, neboť je tento předmět zařazován jako druhý cizí jazyk.

Požadavky formulované v RVP G pro vzdělávání v Dalším cizím jazyce stanovují jako cíl dosažení úrovně B1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹. Těto úrovně by měli po absolvování čtyřletého či šestiletého studia dosáhnout všichni žáci. Žáci projevující zvláštní nadání a zájem o předmět například v rámci výběrových předmětů by mohli dosáhnout i úrovně B1+, případně B2 podle SERR. U žáků osmiletého studia, kteří mají druhý cizí jazyk již od sekundy, lze dosažení úrovně B2 předpokládat u většiny žáků.

Cílem vzdělávání v předmětu Španělský jazyk je dovést žáky k tomu, aby cizí jazyk a jazyk vůbec dokázali používat jako účinný nástroj sloužící ke komunikaci s okolním světem a také jako prostředek pro poznávání okolního světa jako takového (kultury, myšlení, hodnot, názorů a vztahů ve svém vlastním společenství i ve společenství jiném, odlišném).

Nedílnou součástí učení se cizímu jazyku je i osvojování si strategií, a to včetně kompenzačních.

Časové vymezení

Výuka Španělského jazyka je v kvintě, sextě a septimě (taktéž v 1. 2. a 3. ročníku) dotována čtyřmi hodinami týdně, v oktávě a 4. ročníku je soustředěna do tří hodin v týdnu.

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Španělský jazyk je žákům nabízen ve čtyřletém studijním cyklu od 1. ročníku jako předmět volitelný, v šestiletém a osmiletém cyklu provádějí žáci volbu jazyka již na nižším gymnáziu a v jeho studiu potom na vyšším stupni gymnázia pokračují. Žáci mohou volit mezi německým, francouzským, španělským a ruským jazykem.

Studenti budou pracovat v přibližně patnáctičlenných skupinách, jež by většinou mohly kopírovat poloviny tříd.

¹ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň B2: Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Úroveň B1: Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Není příliš pravděpodobné, že by se při tvoření skupin našlo dostatek studentů na jiné než začátečnické úrovni, skupiny budou téměř vždy začínat se studiem španělského jazyka od počátku. V případě, že se sejde skupina pokročilejších žáků, bude výuka těchto studentů probíhat v samostatné skupině, a to i napříč třídami stejného ročníku.

Výuku je možné realizovat buď v oddělených jednogodinových celcích, nebo kombinovaně, v blocích – 1x2 hodiny oddělené přestávkou a 1x1 hodina, aby bylo možné využívat IT, interaktivní tabuli nebo zpracovávat projekty související s výukou, případně uskutečňovat návštěvy v Instituto Cervantes či jiných kulturních a vzdělávacích institucích.

Výchovné a vzdělávací strategie

V maximální míře bude uplatňován individuální přístup ke studentům. Z toho vyplývá nezbytnost průběžně si ověřovat, na jaké úrovni jsou jednotlivé složky jazykové kompetence žáků. Na základě tohoto poznání budou studenti vedeni k tomu, aby případné nedostatky v jedné kompetenci, již nejsou schopni v dané chvíli více rozvinout, vyrovnávali kompetencí jinou, aby se naučili využívat veškeré strategie, které by jim mohli v jazykové komunikaci pomoci. Měli by se naučit pracovat s analogií mezi ŠJ a mateřským jazykem, případně jiným cizím jazykem, ale využívat i prvky pozitivního jazykového transferu v rámci španělštiny. Měli by se naučit využívat neverbální komunikaci a práci s intonací a pracovat se strategiemi, které mohou napomáhat při překonávání jazykových problémů. Žák by měl pochopit, že smyslem jazykové komunikace je sdělování a přijímání „informací“, nikoli pasivní ovládnutí jazyka, a měl by být schopen zkušenosti získané komunikací vnímat v souvislosti s ostatními znalostmi a zkušenostmi.

Studenti se také naučí analyzovat své vlastní strategie a zhodnotit svůj postup a výstup učení. Budou pracovat s Evropským jazykovým pasem, s jazykovým portfoliem. Žáci si zároveň vytváří vlastní portfolio, jehož nedílnou a povinnou součástí bude i pravidelné hodnocení – autoevaluace žáka a hodnocení ze strany vyučujícího. Tyto tři dokumenty budou mapovat cestu, kterou žák ve svém učení projde, výsledky, kterých dosáhl, a také cíle, které si stanovil pro příští období.

Hlavní cíle

Hlavními cíli výuky španělského jazyka je rozvíjet klíčové kompetence, především pak kompetence komunikativní, a zvládnout přiměřeným způsobem vybrané řečové dovednosti. Žáci by rovněž měli umět uplatnit získané kompetence nejen při komunikaci v cizím jazyce, ale i při poznávání a chápání jiných kultur v širších souvislostech.

Očekávané výstupy

Žák by si měl osvojit příslušné kompetence a soubor potřebných řečových dovedností v souladu s RVP G tak, jak vycházejí z učebního plánu a obsahového vymezení předmětu.

Žák si osvojí a bude rozvíjet **klíčové kompetence**, především následující:

kompetence k učení

naučí se mimo jiné samostatně vyhledávat informace a aktivně je využívat k rozvoji vlastního úsudku, třídít a systematizovat získané poznatky, plánovat si a organizovat svou studijní činnost a přijímat ocenění, radu i kritiku

kompetence k řešení problémů

naučí se mimo jiné definovat problém, hledat různé způsoby řešení a obhajovat svá řešení problémů, bude schopen komunikovat při řešení problémů, přijmout názor druhého a kvalifikovaně posoudit různé navrhované varianty

kompetence komunikativní

naučí se mimo jiné naslouchat ostatním a formulovat svůj názor, sdělovat a získávat jednoduché informace o každodenních tématech, bude schopen komunikovat verbálními i neverbálními prostředky komunikace, využívat moderní informační technologie a komunikovat přiměřeně situaci i komunikujícím osobám

kompetence sociální a personální

naučí se mimo jiné pracovat v týmu, získat a obhájit svoji pozici a na základě posouzení informací hodnotit sama sebe i druhého člověka, je schopen sebereflexe

kompetence občanskou

naučí se mimo jiné znát svá práva a povinnosti a respektovat práva ostatních, sledovat aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření, chápat a respektovat základní hodnoty demokratické společnosti

kompetence k podnikavosti

naučí se uplatňovat proaktivní přístup, bude schopen posoudit svůj potenciál a zvážit různé možnosti, které se mu nabízejí na trhu práce či na poli dalšího vzdělávání, z hlediska cizího jazyka je zde důležité i uplatnění v zahraničí

Žák si osvojí příslušné **řečové dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní** v souladu s RVP G.

Receptivní řečové dovednosti:

rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma;

identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace;

rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy;

odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu;

užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení;

využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů.

Produktivní řečové dovednosti

srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata;

formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně;

logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma;

sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek;

jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související;

shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;

využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma.

Interaktivní řečové dovednosti

- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života;
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů;
- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků;
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

8.6. Ruský jazyk

Vyučovací předmět a vzdělávací obor Ruský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro čtyřleté a víceleté gymnázium.

Výuka Ruského jazyka je v kvintě, sextě a septimě (taktéž v 1. 2. a 3. ročníku) dotována čtyřmi hodinami týdně, v oktávě a 4. ročníku je soustředěna do tří hodin v týdnu. Cílem výuky je vybavit žáka takovou znalostí jazyka, aby se pro něj stal nástrojem každodenní komunikace při kontaktu s rodilými mluvčími. V současné době je znalost dalšího cizího jazyka nezbytná a ruština nabývá, vzhledem k rozšiřování spolupráce s ruskými mluvčími zeměmi, na důležitosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá v dělených třídách (asi po 15 – 17 žácích) a je vedena převážně v ruském jazyce. V hodinách je využíváno frontální výuky, skupinové práce i projektového vyučování. Používají se doprovodné učební materiály, slovníky, audio a video nahrávky, autentické materiály a nejmodernější pomůcky jako interaktivní tabule. V rámci výuky probíhají soutěže.

Ruský jazyk zahrnuje zejména následující průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáva žákům samostatnou práci tak, aby se naučili vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů (učebnice, internet, ...)
- dohlíží na domácí přípravu
- důsledným průběžným hodnocením práce žáků pomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci
- umožňuje žákům propojit probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje komunikační situace, ve kterých se žáci mohou ocitnout, a podporuje je v jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění rozhovorům a textům v ruštině
- vybízí žáka k otevřenosti, aby se nebál použít i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- vede žáka k tomu, aby dokázal své poznatky srozumitelně prezentovat a aby rozpoznal situaci a zvolil pro ni vhodné jazykové vyjádření

Kompetence sociální a personální

Učitel:

vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
zařazuje do výuky týmovou práci, aby žáci respektovali potřeby ostatních členů kolektivu
vede žáky k toleranci názorů ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

podporuje zájem žáků o dění ve třídě, škole, městě i celé společnosti
vede žáky k uvědomění si rozdílů mezi národnostmi a zdůrazňuje potřebu je respektovat

Kompetence pracovní

Učitel:

vybízí žáky k systematické práci, žáci si vytvářejí základní studijní návyky
pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka pro spontánní komunikaci v jazyce

8.7. Matematika

Obsahové vymezení

TÉMATICKÝ CELEK	UČIVO
úvod do studia matematiky	základy matematické logiky, základy teorie množin
algebra	základy algebry, komplexní čísla
elementární geometrie	planimetrie, trigonometrie, stereometrie
elementární funkce	základní poznatky o funkcích, algebraické funkce, transcendentní funkce
analytická geometrie	základy vektorové algebry, analytická geometrie v rovině, analytická geometrie v prostoru
pravděpodobnost a statistika	kombinatorika, pravděpodobnost, statistika

Časové vymezení

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin týdně v 1. ročníku resp. kvintě, 4 hodiny týdně ve 2.a 3. ročníku, resp. sextě a septimě, 3 hodiny týdně ve 4. ročníku, resp. oktávě.

Další matematické poznatky mohou žáci získat ve volitelných seminářích. Ve víceletém studiu od sexty do oktávy, ve čtyřletém studiu ve třetím a čtvrtém ročníku.

Organizační vymezení

Z celkové hodinové dotace je jedna hodina v prvních dvou ročnících „cvičení“. Vyučující tak má větší prostor na procvičování probrané látky s polovičním počtem studentů a může se věnovat studentům individuálně. V těchto hodinách lze k výuce matematiky využít výukové programy v počítačových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Výuka Matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa. Způsob matematického myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové a hlubší poznání a je předpokladem dalšího studia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Těžisko výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i v běžném životě, v pěstování schopnosti aplikace.

Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti, že je ovlivňována vnějšími podněty a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky.

Očekávané výstupy

Kompetence k učení

Žák čte text s porozuměním, snadno se v něm orientuje a dokáže vystihnout jeho strukturu a hlavní myšlenky.

Umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku.

Zařazuje získané poznatky do systému.

Naplnění: *slovní úlohy, konstrukční úlohy, objemy a povrchy těles, statistika, řešení úloh s neúplným zadáním.*

Kompetence komunikativní

Žák umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni.

Volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli, situaci a struktuře skupiny, v níž se nachází.

Naplnění: *společné řešení problémů, skupinová práce, pochopení řešení ostatních žáků.*

Kompetence občanské

Zná svá práva a povinnosti a respektuje práva ostatních.

Zajímá se o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření.

Chápe a respektuje základní hodnoty demokratické společnosti.

Naplnění: *úlohy z praxe, statistika.*

Kompetence k řešení problému

Žák umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby řešení.

Svá řešení problémů se snaží obhájit.

Naplnění: *slovní úlohy, konstrukční úlohy, matematické úlohy, které lze řešit různými metodami, kombinatorické úlohy.*

Kompetence sociální a personální

Žák dovede pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici.

Na základě posouzení informací dokáže hodnotit sám sebe i druhého člověka.

Naplnění: *skupinová práce, společné řešení problémů, vzájemná pomoc spolužáků, vzájemné hodnocení studentů při zkoušení, společná oprava a hodnocení písemných prací, umění hodnotit stupeň pochopení probíraného učiva.*

Kompetence pracovní

Žák dodržuje vymezená pracovní pravidla, orientuje se v návodu a dovede ho uplatnit v praxi.

Při práci dbá ochrany svého zdraví i druhých.

Naplnění: *konstrukční úlohy, řešení úlohy dle daného postupu, správné používání vhodných pomůcek (kalkulačka, rýsovací potřeby).*

8.8. Informatika

Obsahové vymezení

Předmět má v žácích pěstovat pozitivní vztah k procesu poznávání. Předmět má u žáků rozvíjet intelektuální i manuální dovednosti práce s počítačem, které pak mohou uplatnit v dalším profesním i osobním životě. Dále prohlubuje znalosti získané v předchozích letech výuky. Získané znalosti uplatňují průběžně během studia i v dalších předmětech.

Časové vymezení

U víceletého studia se předmět se vyučuje v 5. ročníku dvě hodiny týdně, v 6. a 7. ročníku jednu hodinu týdně. U čtyřletého studia se předmět vyučuje v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně.

Organizační vymezení

Na výuku se třída dělí na dvě skupiny, aby bylo zajištěno, že každý žák sedí u počítače sám, výuka probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky na počítačích se stálým připojením na internet a s příslušným programovým vybavením.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavní cíl předmětu vyplývá z jeho obsahu, je to rozvoj kompetencí, které vymezuje vzdělávací program. Cílem výuky je naučit žáky pracovat s počítačem a efektivně ho využívat při dalších činnostech. Dále předmět poskytuje žákům teoretické zázemí neustále se rozvíjejících technologií a pochopení smyslu jejich bezpečného užívání.

Očekávané výstupy

Kompetence k učení

Žák:

dokáže samostatně využívat základní programové vybavení a své poznatky aplikovat i v jiných předmětech

žák si osvojí vývojové nástroje pro tvorbu aplikací i webových stránek

žák umí zpracovat grafická data různého charakteru v daném prostředí

dokáže samostatně využívat výukové programy pro nácvik metody psaní všemi deseti

získané informace umí zařadit do již existujícího systému svých znalostí

dokáže informace vyhledat, posuzovat z hlediska původu, úplnosti a užitečnosti a prezentovat je ostatním včetně vlastního hodnocení

Kompetence komunikativní

Žák:

umí naslouchat ostatním, formulovat svůj názor, diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni

dokáže obhájit svůj postoj a názor před spolužáky i učitelem

Kompetence občanské

Žák:

žák zná svá práva i povinnosti, pracuje v souladu s pravidly o bezpečnosti práce při používání techniky
chová se šetrně k majetku školy
dokáže při práci s internetem posoudit kvalitu a důvěryhodnost získávaných informací

Kompetence k řešení problému

Žák:

umí definovat problém, umí najít odpovídající řešení a vyhledat potřebné informace
umí problém zpracovat, získané poznatky zobecnit
umí svá řešení obhájit

Kompetence sociální a personální

Žák:

bez problémů pracuje v týmu, umí si práci rozdělit a z dílčích poznatků pak ve skupině formulovat závěry
dokáže zhodnotit práci svoji i ostatních
v kolektivu je schopen svoji myšlenku prosadit a obhájit

Kompetence pracovní

Žák:

dodržuje vymezená pracovní pravidla
umí správně a samostatně pracovat podle návodu a pokynů v programu

8.9. Dějepis

Obsahové vymezení

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti a vývoji lidské společnosti, rozvíjí historické povědomí žáků, a přispívá tím k uchování kontinuity historické paměti. Důraz je kladen především na poznání dějin českého státu v evropském kontextu a na dějiny 20. století. Žáci jsou vedeni k pochopení základních hodnot evropské civilizace a k poznání, že historie není jen mrtvou minulostí ani souborem dat a definitivních závěrů, ale hlavně oborem, který vytváří předpoklady pro pochopení charakteru společnosti a pro kladení otázek.

Časové vymezení

Dějepis je vyučován v 1.- 3. ročníku čtyřletého studia a v kvintě, sextě a septimě studia víceletého, a to bohužel vždy jen s dvouhodinovou dotací.

Organizační vymezení

Kromě vyučovacích hodin v učebnách je využíváno exkurzí, projektů, návštěv expozic, filmových a divadelních představení. Zajišťujeme výuku PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě; a Mediální výchova: Role médií v moderních dějinách. Zároveň se výuka dějepisu dotýká ostatních průřezových témat, nejvýrazněji Multikulturní výchovy. Snažíme se též o uplatňování mezipředmětových vazeb, především se základy společenských věd, výtvarnou a hudební výchovou, literární výchovou a zeměpisem.

Výchovné a vzdělávací strategie

výklad s využitím didaktických pomůcek (mapy, atlasy, obrazový materiál, film)
řízená práce s didaktickými texty a populárně naučnou i odbornou literaturou
práce s prameny (upravenými, zařazenými do didaktických textů, dokumentárních filmů apod.)

skupinová práce (využívající práci s literaturou, prameny, didaktickými pomůckami)

kladení a vedení ke kladení (si) otázek a podněcování samostatného úsudku
vedení diskuzí

podpora zájmu o veřejné dění (odkazováním k současným událostem a jevům, uváděním nenásilných paralel)

samostatná práce (referáty, seminární práce, pokusy o publicistické zpracování aktuálních historických témat aj.)

Hlavní cíle

Vzdělávání v dějepisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

rozvíjení zájmu o minulost českého státu a jeho etnokulturních společenství,
vědomí sounáležitosti s vlastním národem

prohlubování povědomí přináležitosti k evropské kultuře

rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem různých společností

získávání základní orientace v mnohotvárnosti historických procesů

schopnosti chápat historické kořeny současnosti

utváření pozitivního hodnotového systému na základě historické zkušenosti

rozpoznávání situací, ideologií, postojů ohrožujících svobodu a lidskou důstojnost a odporujících demokratickému soužití

podporování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

schopnosti zhodnotit roli osobností ve společnosti

rozpoznávání a chápání historického pramene jako zdroje informací, jeho základní kritice a interpretaci a k důslednému rozlišování mýtů a skutečnosti

rozvíjení orientace v časoprostorových vztazích

Očekávané výstupy

Předmět usiluje o dosažení těchto kompetencí:

kompetence k učení

Žák:

zná relevantní zdroje informací, rozlišuje jejich typy, dokáže je samostatně vyhledávat a pracovat s nimi

zařazuje historické poznatky do souvislostí

kompetence komunikativní

Žák:

umí formulovat svůj názor, diskutovat o něm a svůj názor obhájit

je tolerantní k odlišným názorům

používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací

rozumí sdělením různého typu, správně je interpretuje a věcně argumentuje

kompetence občanské

Žák:

na základě historického poznání si uvědomuje nebezpečí vyplývající z omezení práv a svobod člověka

chápe vztah mezi současností a vývojem společnosti, uvědomuje si specifika demokratických společností

kompetence k řešení problémů

Žák:

umí definovat problém a hledá možnosti alternativního řešení

uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti

kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy

kompetence sociální a personální

Žák:

umí pracovat v týmu, umí si získat a obhájit svoji pozici

na základě posouzení informací dokáže hodnotit sebe i jiné

kompetence k podnikavosti

Žák:

pracuje podle návodu
je schopen vytvářet schémata a nákresy

8.10. Základy společenských věd

Obsahové vymezení

Předmět Společenské vědy vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ a „Člověk a svět práce“ RVP G. Dále jsou v rámci předmětu realizovány tematické okruhy průřezových témat RVP G „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Multikulturní výchova“ a „Mediální výchova“.

Mezi základní cíle předmětu SV patří uvedení žáků do různých společenskovedních oborů (politologie, psychologie, ekonomie, sociologie, filosofie, etiky aj.), které jim umožní lepší orientaci v sociálních jevech a procesech a které povedou k vytváření komplexnějšího pohledu na svět v celé jeho společenské a kulturní rozmanitosti a složitosti. Předmět SV vede žáky ke kritické reflexi sociální reality, k promyšlení různých přístupů k řešení konfliktů a problémů současného světa, k poznání a rozvoji mezilidských vztahů. Předmět posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Časové vymezení předmětu :

Předmět základy společenských věd je předmětem povinným s časovou dotací 1 hodina týdně v 1. a 2. ročníku a 2 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku.

Organizační vymezení

Výuka je organizována s ohledem na plnění cílů vyučovacího předmětu a probíhá jednak tradiční metodou výkladu, jednak metodami, které napomáhají formování postojů a názorů žáka: diskuse, psychosociální hry, projektová výuka, vlastní prezentace, práce s odbornou literaturou, zpracování aktuálních informací, skupinová práce apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Utváření a rozvíjení klíčových kompetencí je realizováno tím, že je žák veden k formování a zdůvodňování vlastního názoru na sociální problematiku v kontextu minulosti a současnosti i kulturní rozmanitosti globalizovaného světa současně s rozvíjením pozitivního hodnotového systému. Dále je žák veden k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí, k toleranci a odpovědnosti a k osvojení si demokratických principů v mezilidské komunikaci.

Kompetence k učení

Učitel zadává žákům úkoly (referáty, seminární práce apod.), při jejichž zpracování žáci musí vyhledávat, třídit, seřazovat množství informací a nich. Dále učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, a rozvíjí tak schopnosti argumentace a prezentace vlastní práce. Pod vedením učitele žáci analyzují vybrané texty a kriticky vyvozují závěry, které z nich vyplývají. Žáci vyhledávají informace z různých zdrojů, rozlišují podstatné od méně důležitého. Učitel motivuje žáky k vytváření různých pohledů na společenskovední témata a společenské problémy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k formulaci problému, k objasnění jeho podstaty a ke zvolení vhodných metod řešení. Učí žáky nacházet argumenty a důkazy, zvažovat možné důsledky jednotlivých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke korektní věcné argumentaci, obhajobě vlastních názorů, k hledání protiargumentů a zároveň i k toleranci k názorům druhých. Vytváří příležitosti k tomu, aby žáci prezentovali své názory.

Kompetence sociální a personální

Učitel organizuje výuku ve skupinách, kde se studenti učí spolupráci, prosazování svých názorů a naslouchání druhým. Učitel podněcuje žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností.

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k respektování hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí, k hledání souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností.

Kompetence k podnikavosti

Učitel podporuje žákovu iniciativu a tvořivost, pomáhá mu rozvíjet jeho osobnostní i odborný potenciál vzhledem k jeho budoucímu osobnímu i profesnímu životu.

8.11. Fyzika

Obsahové vymezení

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru *Fyzika* vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP GV. Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Předmět seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky souvislostem a vztahům mezi fyzikálními ději. Žáci by měli být schopni vysvětlit běžné jevy probíhající v přírodě z fyzikálního hlediska.

Časové vymezení

Ve víceletém studiu je fyzika vyučována do septimy, ve čtyřletém studiu od 1. ročníku do 3. ročníku. Učební osnovy jsou společné pro 1. ročník čtyřletého a kvintu víceletého gymnázia, resp. pro 2. ročník čtyřletého a sextu víceletého gymnázia a pro 3. ročník čtyřletého a septimu víceletého gymnázia.

Organizační vymezení

Fyzika je vyučována 2 hodiny týdně a ve všech ročnících gymnázia jsou zařazena laboratorní cvičení s dotací $\frac{1}{4}$ hod. týdně, tedy jedno dvouhodinové laboratorní cvičení každých 8 týdnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Hlavní cíl předmětu fyzika vyplývá z obsahu tohoto vyučovacího předmětu. Je to rozvoj kompetencí, které vymezuje vzdělávací program.

Cílem je naučit žáky modernímu pohledu na svět, takovému, jakým současná věda disponuje. Metody poznávání, které fyzika nabízí, jim budou v životě užitečné, uspokojí jejich zvědavost a přispějí k jejich obecné kulturní úrovni.

Očekávané výstupy

kompetence k učení

Žák:

efektivně získává fyzikální poznatky jak objektivním pozorováním, experimenty a měřeními podle vlastního nebo skupinového plánu, tak teoretickým studiem
vybírání a využívání různých metod učení, plánuje a organizuje si vlastní učení
kriticky přistupuje k různým zdrojům fyzikálních a technických informací, získané informace hodnotí a zpracovává je
používá adekvátní matematické a grafické prostředky k vyjadřování definic, zákonů a vztahů
systematizuje získané fyzikální vědomosti a dovednosti

kompetence komunikativní

Žák:

vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně v projevech psaných i mluvených při popisu fyzikálních jevů, vysvětlování jejich fyzikální podstaty nebo při praktickém využití fyzikálních poznatků v každodenním životě

čte s porozumění odborný text, věcně se zúčastňuje diskuzí ve škole i na veřejnosti, vhodným způsobem reprezentuje svou práci i sám sebe ve společnosti

používá s porozuměním matematická a grafická vyjádření fyzikálních a technických informací

využívá moderní komunikační a informační prostředky a technologie

kompetence k řešení problémů

Žák:

osvojí si strategii praktického řešení problémů s fyzikální tematikou, tj. rozpozná problém, objasní jeho podstatu, provede rozbor situace, navrhuje řešení

při samostatném řešení problémů využívá své schopnosti a získané dovednosti a vědomosti

při řešení problémů uplatňuje základní myšlenkové operace, logické, matematické, empirické a heuristické metody s využitím fyzikálního a technického jazyka a symboliky

naučí se odhadovat hodnoty veličin a také chyby měření

kompetence sociální a personální

Žák:

posuzuje své reálné fyzické a duševní schopnosti, je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích

stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti a zájmovou orientaci

přizpůsobuje se měnícím se podmínkám ve škole i mimo ni a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

při skupinové práci uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti, spolupracuje při dosahování společných cílů

projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví i ke zdraví ostatních

kompetence občanské

Žák:

žák respektuje pravidla bezpečnosti práce a vědomě se jimi řídí

má šetrný a kladný vztah k přírodě i k lidem. Rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí

chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

není lhostejný k životu ve svém okolí a k jevům ve společnosti

8.12. Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie má časovou dotaci 2 hodiny týdně, které jsou doplněny laboratorními cvičeními.

Hodiny chemie se vyučují v 1. až 3. ročníku. Učebna chemie je vybavena počítačem s připojením na internet, projektorem a videem. Dále je zde přívod plynu a vody, což je podmínka k tomu, aby se zde mohly provádět demonstrační pokusy.

Při laboratorních cvičeních je třída rozdělena na poloviny a studenti pracují samostatně v laboratoři pod vedením pedagoga.

Na povinné hodiny navazují volitelné semináře – jak praktický, tak i teoretický, kde dochází k prohloubení probírané látky a dostatečné přípravě na přijímací zkoušky na VŠ.

Předmět chemie

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
je zaměřen na získávání schopnosti rozumového vnímání přírody a vztahu člověka a přírody

vede k dovednosti pozorování a porovnání přírodních(chemických) dějů

vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí

Žáci budou:

- řešit problémy
- vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- vytvářet záznamy chemických dějů
- hledat jejich souvislosti
- vyvozovat závěry
- získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi

Žáci by měli získat pozitivní vztah k přírodě. Výuka většinou probíhá v odborné učebně chemie a v chemické laboratoři. Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy, pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je spjat i s ostatními předměty (Biologie, Matematika, Fyzika,...)

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků
poskytovat žákům základ všeobecného vzdělání v chemickém oboru
podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci

Očekávané výstupy

V hodinách budeme rozvíjet tyto kompetence:

Kompetence k učení

Žák by měl:

- umět číst chemický text s porozuměním
- orientovat se v chemickém textu
- vyhledávat informace v odborné literatuře, na internetu...

Žák se učí chápat chemii i v širších souvislostech - v praktickém životě.

Získané poznatky si zařazuje do systému chemie.

Žák je veden k systematickému pozorování a tím k zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení.

Žákům je dána možnost

- samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- prezentovat svou práci

Kompetence komunikativní, sociální a personální

Žák by měl umět:

- naslouchat ostatním, respektovat názory jiných
- diskutovat na své věkové a intelektuální úrovni o chemických jevech a dějích

Žákovskými pokusy dochází k rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními.

Žák je podněcován ke smysluplné diskusi

Kompetence občanská

Při žákovských pokusech se žák:

- seznamuje se svými povinnostmi
- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržuje pravidla slušného chování
- seznamuje se s některými negativními jevy lidské činnosti
- učí se chápat význam ochrany životního prostředí

Kompetence k řešení problému

Žák by měl umět definovat problém a snažit se najít způsob řešení.

V jednoduchých případech by měl:

- předpovědět, co v určité situaci nastane
- rozhodnout, zda za určitých okolností je daný chemický děj možný
- učit se vysvětlit souvislosti spolu souvisejících problémů
- určit, co je příčina a následek
- naučit se své závěry řešeného problému obhájit

Kompetence sociální a personální

Žák :

- dovede spolupracovat se svými spolužáky
- učí se pomáhat druhým
- na základě informací, které sám nebo se spolužáky vyvodil, dokáže zhodnotit svou práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Žák:

- při výuce i chemických pokusech se učí odpovědně plnit vymezená pracovní

pravidla

- učí se dodržovat pravidla bezpečnosti práce z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- snaží se orientovat v návodech
- snaží se navrhnout i provést jednoduchý chemický experiment

V rámci předmětu Chemie budou uplatňována tato **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

8.13. Biologie

Obsahové vymezení

Předmět zahrnuje vzdělávací obor Biologie. Součástí předmětu je dále část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (biologické aspekty uvedeného oboru) a vybrané kapitoly průřezového tématu environmentální výchova. Okrajově se předmět dotýká rovněž vzdělávacího oboru Geologie.

Rozdělení učiva do jednotlivých ročníků je odlišné u čtyřletého a víceletého studia z důvodu návaznosti na výuku na nižším stupni gymnázia. Podrobně je obsah učiva rozpracován v příloze, základní rozčlenění udává následující tabulka:

Ročník	osmileté + šestileté	čtyřleté
kvinta / 1. ročník	Biologie rostlin a hub Biologie živočichů	Základy obecné biologie Biologie rostlin Biologie hub Základy ekologie (*)
sexta / 2. ročník	Biologie živočichů Biologie člověka	Biologie prvoků Biologie živočichů Základy ekologie (*)
septima / 3. ročník	Biologie člověka Základy obecné a molekulární biologie Genetika Základy ekologie (*)	Biologie člověka Základy molekulární biologie Genetika

(*) Tematický celek **Základy ekologie** je možné probrat jedním z následujících způsobů, případně jejich kombinací:

Víceleté studium:

Téma rozložit průběžně do kvinty a sexty a jeho jednotlivé části probírat v souvislosti s probíraným učivem z ostatních biologických oborů.

Téma probrat souhrnně v septimě.

Čtyřleté studium:

Téma rozložit průběžně do prvního a druhého ročníku a jeho jednotlivé části probírat v souvislosti s probíraným učivem z ostatních biologických oborů.

Téma probrat souhrnně v prvním ročníku.

Téma probrat souhrnně ve druhém ročníku.

V posledním ročníku studia není zařazena povinná výuka předmětu biologie. Žáci, kteří mají o studium biologických oborů hlubší zájem, mají možnost navštěvovat v předposledním a posledním ročníku studia volitelné semináře, které podrobněji a do větší hloubky probírají vybrané kapitoly z biologie (např. evoluční biologie, buněčná a molekulární biologie, srovnávací anatomie a fyziologie živočichů, biologie člověka). Podrobná charakteristika těchto volitelných seminářů je uvedena v příloze.

Časové vymezení

Povinná výuka biologie je realizována v prvním až třetím ročníku gymnázia. Rozsah výuky v každém ročníku je 2 hodiny týdně + 1/3 hodiny týdně praktických cvičení. Na povinnou výuku navazují volitelné biologické semináře ve třetím a ve čtvrtém ročníku.

Organizační vymezení

Základní organizační formou výuky je vyučovací hodina.

Laboratorní práce a cvičení budou do výuky zařazeny pravidelně v rozsahu jedné hodiny za tři týdny.

Během studia absolvují všichni žáci jednu až dvě exkurze zaměřené na poznávání druhů a na ekologii.

Doplňkem výuky budou podle možností rovněž projekty. V rámci projektů budou studenti pracovat na praktických úkolech a pozorování v terénu (ekologie, poznávání druhů, ochrana přírody, ...), ve škole (biologie člověka, výchova ke zdraví), nebo v laboratoři (mikroskopická pozorování, laboratorní pokusy).

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Porozumět základním procesům, které probíhají v živé přírodě od úrovně makromolekul přes buňky, organismy včetně člověka, až k úrovni společenstev a ekosystémů.

Získat přehled o rozmanitosti živých organismů na zemi a jejich evoluci.

Umět získané poznatky využít v každodenním životě.

Osvojit si základní dovednosti při práci s biologickým materiálem (mikroskopování, určování druhů, ...)

Očekávané výstupy

Společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků:

Předmět rozvíjí všechny klíčové kompetence žáka. Část kompetencí je rozvíjena přímo prostřednictvím vzdělávacího obsahu předmětu, zbylé kompetence jsou rozvíjeny nepřímou, zejména způsobem práce a působením učitele během výuky.

Kompetence k učení

Žák:

kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;

kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;

efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Formy výuky, způsob práce v hodinách, řízení práce studentů učitelem, praktická a laboratorní cvičení, řešení projektů.

Práce s odbornou literaturou.

Práce s informacemi, využití informačních zdrojů.

Postupné zařazování biologických poznatků do systému.

Kompetence k řešení problému

Žák:

rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran;
zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Formy výuky, způsob práce v hodinách, řízení práce studentů učitelem, praktická a laboratorní cvičení, řešení projektů, řešení problémových úloh ve výuce, kladení problémových otázek, heuristické metody, nácvik argumentace a obhájení svých návrhů řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák:

s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
efektivně využívá moderní informační technologie;
prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Způsob komunikace učitele s žáky, vedení žáků při komunikaci, správné kladení otázek, debatní formy výuky, diskuze s žáky.

Vyjadřování a rétorická úroveň vystupování učitele i žáků.

Grafické vyjádření biologických informací.

Využití IT a internetu k získání a zpracování informací, při vytváření vlastních prezentací a výstupů žáka a při práci v hodině.

Kompetence sociální a personální

Žák:

posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;

Vzdělávací obsah předmětu, který přispívá k rozvoji uvedených klíčových kompetencí

Výchova ke zdraví

zdravý způsob života a péče o zdraví
změny v životě člověka a jejich reflexe
rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
ochrana člověka za mimořádných událostí

Biologie

biologie člověka
genetika
biologie parazitických a patogenních organismů

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Vztah učitele a žáka, vedení žáků k rozvoji vzájemných vztahů, podpora spolupráce ve třídě, respektování osobnosti žáka, přiměřené hodnocení žáků.

Kompetence občanská

Žák:

o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplnění;
chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;

Vzdělávací obsah předmětu, který přispívá k rozvoji uvedených klíčových kompetencí

Biologie

ekologie, ochrana přírody
biologie člověka (hodnota lidského života, zdraví, důstojnost člověka, rovnost lidí jako příslušníků jednoho biologického druhu, rovnost ras a pohlaví)
genetika
evoluční biologie

Výchova ke zdraví

ochrana člověka za mimořádných událostí

Průřezové téma: *Environmentální výchova*

Praktické aplikace a výsledky biologických poznatků (lékařství, zemědělství, ochrana přírody, genetika, biotechnologie, apod.)

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Způsob práce ve třídě, vymezení a dodržování pravidel (školní řád), respektování osobnosti žáka, vytváření situací, kdy žák musí projevit svůj respekt k právům ostatních.
Přírodovědné a ekologické exkurze.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;

Vzdělávací obsah předmětu, který přispívá k rozvoji uvedených klíčových kompetencí

Biologické poznatky vytvářejí podklady pro adekvátní rozhodování při volbě dalšího studia, osobního rozvoje a budoucího povolání.

Další faktory výuky předmětu biologie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí

Osobní vzor učitele.

Motivace žáka k zájmu o vyučovaný předmět.

8.14. Zeměpis

Obsahové vymezení

Zeměpis je předmět, který je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jednoznačně zasahuje i do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje vzdělávací obor Geografie, část vzdělávacího oboru Geologie (společně s předměty chemie a biologie) a některé tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Jeho nezastupitelný význam je v tom, že

a) přesvědčuje studenty o nutnosti přijmout systémové myšlení, které jim umožní vidět svět jako celek ve vzájemných vztazích a vazbách (člověk a příroda, člověk a životní prostředí, důsledky ekologických katastrof pro lidstvo apod.),

b) vede zcela přirozeně studenty k uplatňování tohoto pohledu v regionech různých řádů a k odpovědnosti za jejich rozhodnutí v souvislostech výše naznačených a k pochopení dopadů těchto rozhodnutí v určitém regionu.

Časové vymezení

	Víceleté	Čtyřleté
1.ročník	2	2
2.ročník	2	2
3.ročník		2
4.ročník		

Organizační vymezení

Edukační cíle se budou promítat do klíčových kompetencí a nelze je od sebe oddělit. K jejich dosažení budeme využívat základní organizační formu výuky, jíž je vyučovací hodina. V ní se budeme snažit o:

 použití moderních didaktických prostředků (počítač, data-projektor, SMART board, video, DVD)

 využití didaktických stylů (např. recipročního stylu, stylu založeného na řešení problémů a řízeném objevování)

 skupinové formy s využitím spolupráce

 sdílení vlastních názorů pomocí referátů a jejich prezentací

 Podle potřeby, možností využijeme exkurzí a projektů. Studenti si budou moci své geografické znalosti a dovednosti ověřit v geografických soutěžích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

K naplnění základní charakteristiky zeměpisu budeme usilovat o to, aby se žák prakticky naučil:

 analyzovat (hodnotit, pozorovat) stav, strukturu a územní rozložení geografických jevů a procesů;

 chápat souvislosti a vzájemné vztahy mezi aktivitami lidí, polohou a prostředím na

Zemi;

- vnímat prostorové vztahy a vazby v čase a na různých územních řádech;
- vnímat změny i dopad těchto vztahů a vazeb na konkrétním území a přemýšlet o těchto změnách i do budoucnosti;
- vyhledávat, třídit a hodnotit informace z různých informačních zdrojů (internetové vyhledávače, knihy, časopisy, geografické informační systémy);
- pozorovat, vyjadřovat, hodnotit a obhájit své názory a postoje;
- integrovat poznatky z jednotlivých geografických disciplín, příp. i jiných vědních oborů a vytvářet si svůj poznatkový systém;

Očekávané výstupy

V žákově chování a praktickém jednání by se měly projevovat zjevně tyto kompetence:

Kompetence k učení

Žák bude

- používat v praxi kartografické pomůcky (různé mapy dle obsahu a měřítek)
- samostatně vyhledávat informace z různých zdrojů
- třídit, zařazovat, vyhodnocovat poznatky a vytvářet z nich systém
- kriticky přistupovat ke zdrojům informací
- efektivně využívat moderní informační technologie

Kompetence komunikativní

Žák bude připraven

- formulovat a obhajovat vlastní názor odpovídající jeho věkové úrovni
- vslechnout názory druhých a reagovat na ně
- volit správnou formu komunikace
- používat s porozuměním odborný jazyk

Kompetence k řešení problémů

Žák bude schopen

- získat co nejvíce informací o problému z různých informačních zdrojů
- definovat problém, popsat ho, prezentovat a obhájit
- oponovat názorům druhých

Kompetence k podnikavosti

Žák bude využívat poznatky získané ve vyučovacím předmětu k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu.

Kompetence sociální a personální

Žák bude schopen

- aktivně se podílet na plnění kolektivního (společného) úkolu
- dohodnout se na spolupráci a plnění jednotlivých úkolů ve skupině
- vnímat důležitost svého názoru, umět ho prosadit a obhájit

Kompetence občanské

Žák bude

- mít přehled o aktuálním dění ve světě i ve vlastní republice
- schopen si vytvořit názor na problémy v určitém regionu vyplývající z různých kulturních prostorů

8.15. Hudební výchova

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe.

Produkce obsahuje vokální, instrumentální a hudebně-pohybové činnosti. Ve vokálních činnostech klademe důraz na kultivaci pěveckého projevu, na kvalitní intonaci a rytmus. V instrumentálních činnostech se zaměřujeme na tvorbu jednoduchých instrumentálních doprovodů. V hudebně –pohybových činnostech se soustředujeme na propojení hudby s pohybem. Recepce prostřednictvím poslechových činností slouží k vnímání znějící hudby a postupně přechází v reflexi, ve které žák sám hudbu analyzuje.

Časové vymezení

Předmět Hudební výchova má pro studenty, kteří si daný obor vybrali k hlubšímu studiu, následující časovou dotaci:

kvinta, sexta (osmiletého a šestiletého gymnázia) : 2 hodiny týdně

1. , 2. ročník (čtyřletého gymnázia) : 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené klavírem, Orffovým instrumentárem, audio a video technikou. Důležitým doplněním výuky jsou návštěvy generálních zkoušek České filharmonie, koncertů a jiných kulturních akcí s hudební tematikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

V průběhu výuky je kladen důraz na:

- individuální přístup k žákům a k jejich individuálním hudebním dovednostem, schopnost vnímat a vytvářet estetické hodnoty, tvořivost,
- práci s informacemi (schopnost vyhledávat, porozumět, třídít, sdílet a předat informace),
- účelné využití informačních technologií,
- rozvíjení pohybových aktivit a zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého;
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, i části skladeb;
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na

základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje;
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu;
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky;
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami;
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.

Kompetence k učení

student se učí vnímat vlastní hlas a pracovat s ním;
student rozvíjí své individuální hudební schopnosti, hledá společně s ostatními možnosti individuálního rozvoje;
žák formou samostatných referátů rozvíjí schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů
žák pomocí audio a video- techniky názorněji a snadněji chápe probírané učivo.

Kompetence k řešení problémů

žák vede diskusi nad hudebními díly s ostatními, porovnává názory ostatních s vlastní hudební zkušeností.

Kompetence komunikativní

žák jasně a srozumitelně vyjadřuje své myšlenky, názory a pocity na hudební dílo.

Kompetence sociální a personální

žák poznává naše kulturní dědictví prostřednictvím výkladů, projektů, návštěv koncertů, divadelních či jiných kulturních akcí.

Kompetence občanské

žák prostřednictvím aktualit, referátů, kulturních přehledů sleduje aktuální dění ve světě hudby a v oblastech, které s hudbou úzce souvisí.

Kompetence pracovní

student dodržuje vymezená pracovní pravidla;
student při práci dbá ochrany zdraví svého i druhých.

8.16. Výtvarná výchova

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova 1. a 2. ročníku vyššího gymnázia navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání nebo nižším stupni gymnázia.

Výtvarný obor na vyšším gymnáziu rozvíjí v žákovi uvědomělejší používání vizuálně obrazných prostředků, rozvíjí smyslové dispozice a podporuje subjektivně osobnostní rozvoj. Za zásadní je považována práce s vizuálně obraznými znakovými systémy jako nástroji poznávání i prožívání, ale i jako specifickým nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce.

Vnitřní členění oboru do dvou okruhů sleduje jednak obrazově znakový systém umožňující tvorbu vlastních obrazně vizuálních vyjádření a jednak znakové systémy výtvarného umění. Oba okruhy míří k reflexi žákova světa se světem vizuální kultury jako vnímatele, interpreta i tvůrce.

Časové vymezení

V prvním ročníku (kvintě) se třída dělí na dvě skupiny. Studenti si vybírají k hlubšímu studiu hudební nebo výtvarný obor.

Výtvarná výchova má následující časovou dotaci:

1. ročník (kvinta)	2 hodiny týdně
2. ročník (sexta)	2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Formy realizace:

- vyučovací hodina
- krátkodobý projekt
- dlouhodobý projekt završený závěrečnou seminární prací s osobní prezentací

Místo realizace:

učebny (tradiční nebo multimediální), keramická dílna a další prostory školy (zahrada), terén, muzea a galerie

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní cíle

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření klíčových kompetencí a jejich rozvoji. Zároveň vede žáka k poznávání a porozumění umění pomocí vědomé reflexe a vlastní tvorby. Učí žáky sledovat a hodnotit umění na pozadí historických a společenských změn a vnímat je jako nezastupitelný způsob komunikace. Rozvíjí schopnost hodnocení, poznávání a porovnávání vlastních způsobů vyjádření. Zaměřuje se na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti.

Klíčové kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřené na rozvíjení klíčových kompetencí, a to kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Vzdělávání ve výtvarné výchově směřuje k utváření těchto klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní

student se učí chápat umění jako proces specifické komunikace

student volí efektivní formy komunikace v závislosti na cíli a situaci

student umí formulovat svůj názor, naslouchat ostatním, diskutovat

Kompetence k učení

student čte text s porozuměním

student umí samostatně vyhledávat informace a ty se snaží aktivně využít k rozvoji vlastního úsudku

student zařazuje získané poznatky do systému

Kompetence k řešení problému

student umí definovat problém a snaží se najít různé způsoby jeho řešení

student se snaží svá řešení problému obhájit

Kompetence pracovní

student dodržuje vymezená pracovní pravidla

student při práci dbá ochrany zdraví svého i druhých

Kompetence sociální a personální

student dovede pracovat v týmu

student dokáže na základě posouzení informací hodnotit sebe sama i druhé

Kompetence občanské

student se zajímá o aktuální dění vzhledem ke svým zálibám a budoucímu zaměření

Očekávané výstupy

Student:

vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření (VOV) a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV

rozlišuje působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace VOV; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových

soudů

ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

8.17. Člověk a zdraví

Zařazení vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** do výuky, umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody, rozvinout praktické dovednosti a schopnosti, vyznávat životní styl aktivity (zvláště pohybové), a tím výrazně ovlivnit kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti do ŠVP Gymnázia Voděradská vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi našeho gymnázia mohou v dospělosti výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní zdraví jiných.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova** navazuje ve svých výstupech i obsahu na základní vzdělávání, rozvíjí u žáků klíčové kompetence, o jejichž naplnění usiluje celá škola (k učení, komunikační, občanské, k řešení problému, sociální a personální, pracovní), a má přesah do oblastí zdravotní, sociální, morální, etické aj.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji, podpoře a ochraně zdraví a učí je být za ně odpovědní, osvojení si zásad zdravého životního stylu a k jeho uplatňování v životě, osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích a při mimořádných událostech, k výchově mezilidských vztahů, poznání rizikového a nerizikového chování a jednání (ve vztazích, rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečnosti aj.).

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Posláním oboru Tělesná výchova je získat mládež pro pravidelnou pohybovou aktivitu, osvojení si pohybového vzdělávání, jehož smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochrany života.

Tělesná výchova je jediný obor školního vzdělávání, který může mít přímý konkrétní dopad na zdraví. Je klíčovým faktorem v podpoře a zvyšování pohybové aktivity mládeže jako významného činitele primární zdravotní prevence. Je dokázáno, že lidé, kteří vedou pohybově aktivní životní styl, si prodlužují a zkvalitňují život – tzv. **zdravotní benefity** (jako součást prevence civilizačních chorob, neboli osobní zisk, užitek či prospěch pro zdraví toho, kdo se věnuje pravidelně pohybovým aktivitám). Pohybové aktivity zlepšují nejen svalový tonus a tělesné funkce, ale podporují i mozkovou činnost, která je spojena s učením a pamětí. Celoživotní aktivnost pomáhá udržet si zdraví do vysokého věku bez handicapů a mít pocit dobrého bytí tj. tělesné i duševní pohody.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků, důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce, proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy.

Obsahové vymezení

Obor **Výchova ke zdraví** obsahuje tato témata:

Zdravý způsob života a péče o zdraví (životní a pracovní podmínky, denní režim, pohybový režim, pitný režim, zdravý životní styl, základy první pomoci, psychohygiena apod.)

Vztahy mezi lidmi a formy soužití (rozvoj sociálních dovedností pro život ve společnosti, modely sociálního chování, vztahy a pravidla soužití v prostředí – rodiny, školy, skupiny)

Změny v životě člověka a jejich reflexe (období dospívání – tělesné, duševní i společenské změny, sebereflexe a kontrola emocí, modely vzájemného chování aj.)

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, stres a zátěžové situace, posilování duševní odolnosti, fyzické, sociální, duševní zdraví, rizikové chování – alkohol, kouření, nebezpečné látky, skryté formy násilí a zneužívání, prevence před návykovými látkami, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, rizika přepravy osob)

Ochrana člověka za mimořádných událostí (hrozba a vznik mimořádné události, první pomoc aj.)

Obor **Tělesná výchova** obsahuje tato témata:

Činnosti ovlivňující zdraví (zdravotně orientovaná zdatnost a testy, zdravotně zaměřená cvičení, organizmus a pohybová zátěž, individuální pohybový režim, HBP v TV)

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (pohybové dovednosti a pohybový výkon, pohybové odlišnosti a handicapy, průpravné, kondiční, koordinační, rytmická, estetická a jiná cvičení, hry – průpravné, pohybové, sportovní, drobné, další sporty – gymnastika, atletika, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a snowboarding, moderní a netradiční pohybové činnosti)

Činnosti podporující pohybové učení (vzájemná komunikace a spolupráce, sportovní výstroj a výzbroj, sportovní a turistické akce, sportovní pravidla a sportovní role, zásady chování a jednání při různých činnostech, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností)

V souladu se specifickou zvláštností TV a jejího obsahu bude o výběru učiva rozhodovat sám učitel podle zjištěné výkonnostní úrovně žáků a materiálních podmínek školy. Pokud to materiální podmínky dovolí, bude při volbě učiva brán zřetel na zaměření a zájem žáků. V závislosti na materiálních podmínkách naší školy se budeme snažit získat žáky pro pohybové aktivity, které se dají provádět celoživotně s vědomím tělesného, zdravotního či duševního užitku

Časové vymezení

Časová dotace: 2 hodiny týdně TV, týdenní LVVZ (1.r., kvinta), sportovní kurz (3.r., septima)

Organizační vymezení

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přesahuje svými tématy více vzdělávacích oborů a má styčné body především s osobnostní a sociální výchovou, environmentální výchovou, multikulturní výchovou a dotýká se oblastí zdravotní, sociální, etické, morální aj.

Téma Zdravý způsob života a péče o zdraví bude naplňováno průběžnou osvětou v hodinách TV.

Témata Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí budou realizována na kurzech formou přednášek.

Vyučovací obor Tělesná výchova je členěn na části, jež jsou rozpracovány do mnoha samostatných celků a jsou časově vymezeny. Tyto celky tvoří navzájem propojený systém učiva, který se po ročnících cyklicky opakuje a směřuje od orientace na učitele k orientaci na žáka, od orientace na výkon k uspokojení a prožitkovosti, od jednotlivosti k alternativám a různorodosti, k variabilitě a variantnosti, k otevřenosti a přístupnosti, k samostatnosti a univerzalitě.

Vytvářet takové podmínky, aby mohly být naplňovány klíčové kompetence a další cíle přijaté školou. Výuka je realizována ve vyučovacích jednotkách, kurzech, školních a mimoškolních tělovýchovných akcích, popř. přednáškách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Zařazení oblasti Člověk a zdraví umožní prohloubit vztah žáků ke zdraví a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu dalšího života. Vytváření pozitivního vztahu ke zdraví a tělesné aktivitě závisí především na tom, zda se nám podaří ovlivnit vnitřní postoje žáků. Výrazně se mění poslání Tělesné výchovy.

Dochází k odklonu od dovednostního pojetí, pozornost se přesouvá na prospěšný charakter a zdravotní benefity.

Získat mládež pro zdravý životní styl a být pohybově aktivní, znamená změnit jejich vnitřní motivaci nejen každodenním neustálým nenásilným působením, ale vytvářením i podněcujícím pozitivního prostředí. Je potřeba navodit takovou atmosféru, aby TV bylo místem, kde se každý žák může těšit z pohybu a získat sebevědomí bez ohledu na úroveň svých pohybových dovedností nebo talentu.

Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele a jeho všestrannou pomocí, později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejícím se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Učitel musí žákům pomáhat, aby se naučili cenit si pohybových aktivit nejen pro zdraví, ale i zábavu, sebevyjádření, sociální interakci a osobní sebepřekonávání s cílem poznávat sama sebe, aktivně pracovat na svém fyzickém (zároveň morálně-volním) i sociálním růstu.

V jednotlivých ročnících je vhodné přizpůsobovat výběr učiva a organizaci schopnostem jednotlivců a skupin a zároveň i tomu přizpůsobit didaktické metody řízení – 1. r., kvinta – omezovat příkazový styl, uplatňovat praktický a reciproční styl, 2., 3. r., sexta, septima – využívat i další styly se sebehodnocením a s nabídkou, 4. r., oktáva –

využívat styl se samostatným objevováním, autonomním rozhodováním, či řešením problému.

Hlavní cíle

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k:

- poznávání životních hodnot a odpovídajících postojů souvisejících se zdravím, osvojování preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu (přebírání odpovědnosti za zdraví a bezpečnost, aktivní činnosti podporující zdraví, zdravý způsob života)
- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování
- získání potřeby celoživotní pohybové aktivity (zdravotní benefity)
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- propojování činností a jednání souvisejícím se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím apod.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Očekávané výstupy

Žák:

usiluje o poznání svého zdravotního stavu a v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví a jeho dopadu na fyzickou a duševní zdatnost, v důsledku tohoto poznání se snaží o pozitivní kvalitativní změny (zdravý životní styl)

projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu

zařazuje jednoduché způsoby regenerace a relaxace, vyrovnávací a korekční cvičení organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity

provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů

rozlišuje a přijímá role ve skupinách

jedná v duchu fair play a adekvátně reaguje na vzniklou situaci, pomáhá handicapovaným

respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

dodržuje pravidla bezpečného chování, hygieny a úrazové prevence při tělovýchovných činnostech ve škole i mimo ni

uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy

projevuje odpovědné chování v rizikových situacích i při přepravě osob, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, zná, jak se zachovat při mimořádných událostech

dovede bezpečně manipulovat s tělovýchovným náčiním a náradím